

KANCELARIA SEJMU
Biuro Studiów i Ekspertyz
Dział Przekładów

BIULETYN

1(3)/92

Wydawnictwo Sejmowe

KANCELARIA SEJMU
Biuro Studiów i Ekspertyz
Dział Przekładów

BIULETYN

1(3)/92

Trzeci Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyz - Działu Przekładów zawiera wybrane zagadnienia z ustawodawstwa Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w dziedzinie ochrony środowiska, T. 4 - WODA, którego pełny spis treści podajemy w oryginale niemieckim i tłumaczeniu na język polski.

Materiał przygotowano we współpracy z Biurem Komisji Sejmowych Kancelarii Sejmu.

Nazwiska tłumaczy i weryfikatorów są umieszczone po tekście każdego dokumentu.

W przygotowaniu Biuletyn 2(4)/92 dotyczący zagospodarowania odpadów.

Biuro Studiów i Ekspertyz
Dział Przekładów
ZOFIA JÓZEFOWICZ-CZABAK
wicedyrektor
ELŻBIETA PACHOLSKA
gł. specjalista

SPIS TREŚCI

Polityka ekologiczna Wspólnot Europejskich <i>Hanna Machińska</i>	5
Dyrektywa Rady 76/464/EWG z dnia 4 maja 1976 r. dotycząca zanieczyszczeń powstających w wyniku odprowadzania określonych niebezpiecznych substancji do wód Wspólnoty	17
Dyrektywa Rady 86/280/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe dotyczące odprowadzania określonych substancji niebezpiecznych, podanych w liście I, zawartej w załączniku do Dyrektywy 76/464/EWG	29
Dyrektywa Rady 75/440/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r. określająca wymagania jakościowe dla wód powierzchniowych będących źródłem wody pitnej w państwach Wspólnoty	47
Dyrektywa Rady 79/869/EWG z dnia 19 października 1979 r. dotycząca metod oraz częstotliwości pobierania próbek i przeprowadzania analiz wód powierzchniowych będących źródłem wody pitnej w państwach Wspólnoty	57
Dyrektywa Rady 80/778/EWG z dnia 15 lipca 1980 r. dotycząca jakości wody użytkowanej przez człowieka	70
Dyrektywa Rady 80/68/EWG z dnia 17 grudnia 1979 r. dotycząca ochrony wód gruntowych przed zanieczyszczeniem przez określone substancje niebezpieczne	94
Rozporządzenie Rady 86/85/EWG z dnia 6 marca 1986 r. dotyczące utworzenia wspólnego systemu informacyjnego ds. kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami	105
Ustawodawstwo Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w dziedzinie ochrony środowiska 1967-1987, Tom 4: Wody; Spis treści;	113
Gemeinschaftsrecht im Bereich des Umweltschutzes 1967-1987 Band 4: Gewässer, Inhaltsverzeichnis	119

Hanna Machińska

POLITYKA EKOLOGICZNA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

I. UWAGI WSTĘPNE

Procesowi tworzenia polityki ekologicznej Wspólnot Europejskich towarzyszyły proekologiczne działania organizacji międzynarodowych oraz wzrost aktywności społeczeństw państw członkowskich Wspólnoty.

Były to dwa dominujące w dziedzinie ochrony środowiska elementy, które odegrały mobilizującą rolę w kreowaniu polityki na rzecz ochrony środowiska. W sytuacji braku podstaw prawnych stworzyły one płaszczyznę dla politycznego consensusu państw członkowskich, umożliwiającego podjęcie, a następnie kontynuowanie tych działań.

Geneza polityki ekologicznej Wspólnoty wiąże się z memorandum Komisji Wspólnot skierowanym do Rady Ministrów, w którym wskazano na potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na problematykę zanieczyszczenia środowiska (1971).

Szczególne jednak znaczenie miała konferencja przedstawicieli państw członkowskich, która doprowadziła do uchwalenia I Programu Działania Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska (1972).

Problem, który pojawił się w początkowej fazie dyskusji, dotyczył możliwości zaangażowania się Wspólnoty w nową sferę, będącą do tej pory wyłączną domeną państw członkowskich. W gruncie rzeczy chodziło o znalezienie właściwej podstawy prawnej dla nowo kreowanej dziedziny. Traktat Rzymski nie pozwalał bowiem jednoznacznie stwierdzić, iż Wspólnota ma kompetencje do podejmowania działań prawodawczych w dziedzinie ochrony środowiska. Stąd też czyniono wiele wysiłków, by stworzyć polityczną platformę współpracy, która w pewnej perspektywie mogłaby stać się stałą podstawą proekologicznej polityki Wspólnoty. 31 października 1972 roku ministrowie ds. ochrony środowiska państw członkowskich, na konferencji zorganizowanej w Bonn, określili główne kierunki polityki ekologicznej

Wspólnoty, które stworzyły ramy polityki środowiskowej. Wśród nich wymieniono zasady „polluter pays”, prewencji, kompatybilności polityki ekologicznej z rozwojem społeczno-ekonomicznym, ustanowienia właściwego poziomu podejmowania decyzji itp.

Brak jednak wsparcia traktatowego oznaczał realną możliwość zakwestionowania działań Wspólnoty przez jakiegokolwiek państwo członkowskie.

Pewnym rozwiązaniem tej niezwykle skomplikowanej sytuacji było stworzenie I Programu Działania, który zawierał informacje o zamierzeniach legislacyjnych Wspólnoty. Generalnie programy nie są aktami normatywnymi, jednakże zawierają potwierdzenie państw członkowskich, że proponowane w nich rozwiązania stanowią wspólną propozycję. W niektórych więc dziedzinach działalności Wspólnoty odegrały one niezmiernie ważną rolę, stanowiąc płaszczyznę określania wspólnych priorytetów państw członkowskich.

Okres dwudziestu lat, który upłynął od momentu podjęcia przez Wspólnotę działań w dziedzinie ochrony środowiska charakteryzował się dynamicznym rozwojem prawa ekologicznego, które w początkowym okresie tworzone było *ad hoc*, począwszy zaś od I Programu Działania zamierzenia prawodawcze Wspólnoty kształtowane są zgodnie z wyrażanymi oczekiwaniami państw członkowskich.

II. PROGRAMY DZIAŁANIA

Wiele dyrektyw w dziedzinie ochrony środowiska miało swą genezę w programach działania. Programy te wytyczają etapy polityki ekologicznej Wspólnot.

I Program obejmujący lata 1973-1975, koncentrował się na zbudowaniu strategii kontroli zanieczyszczeń, a więc na stosowaniu standardów, kryteriów jakości, określających wymogi, które winny być spełnione wobec środowiska. Instrumenty te miały być w pierwotnym zamierzeniu stosowane przede wszystkim w odniesieniu do najbardziej uciążliwych polutantów. Podkreślono również konieczność stosowania zasady „polluter pays”, prewencji oraz skorelowania działań w zakresie tworzenia wspólnego rynku z

polityką ekologiczną.

II Program, który obejmował lata 1976-1981, skoncentrowano wokół zagadnień redukcji zanieczyszczeń, racjonalnego wykorzystania środowiska i zasobów naturalnych oraz poprawy jakości środowiska. Program ten był pewnego rodzaju testem możliwości angażowania się Wspólnoty w sferę zastrzeżoną wyłącznie dla państw członkowskich, a mianowicie ochronę flory i fauny. Ponieważ Traktat Rzymski nie stwarzał w sposób bezpośredni takiej możliwości, stąd też akceptacja państw członkowskich wyrażona w Programie kreowała do pewnego stopnia nową kompetencję dla Wspólnoty.

III Program (1982-1986) był wyrazem reorientacji podejścia Wspólnoty ty. Ochrona środowiska została włączona do działań Wspólnoty w innych dziedzinach jej aktywności. Podstawowym problemem, który stanowił po ważne obciążenie w polityce ekologicznej, była niewłaściwa inkorporacja dyrektyw do systemu prawnego państw. Stąd też Program powierza zadanie badania procesów implementacji prawa Komisji Wspólnot.

IV Program Działania został uchwalony w odmiennych warunkach prawnych. Kompetencja Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska uzyskała potwierdzenie w Jednolitym Akcie Europejskim. Jako priorytetowe cele działania Wspólnoty określono zwalczanie zanieczyszczeń powietrza i wód. Szczególną uwagę zwraca się na źródła zanieczyszczeń. Problemem nie rozwiązany jest nadal niewłaściwa inkorporacja prawa. Zarysowano w związku z tym konieczność stworzenia ponadnarodowej inspekcji, która kontrolowałaby proces włączania prawa wspólnotowego do prawa wewnętrznego. Koncepcja ta, jak wiadomo, częściowo zrealizowana została w dyrektywie (1210/90) dotyczącej Europejskiej Agencji Środowiska i europejskiej sieci obserwacji informacji o ochronie środowiska.

Od 1993 roku obowiązywać będzie V Program Działania, który traktuje o środowisku w kontekście zrównoważonego rozwoju, a więc rozwoju gospodarczego i społecznego, którego skutki nie powinny mieć negatywnych konsekwencji dla środowiska.

V Program Działania obejmuje okres siedmiu lat. Obszarami priorytetowymi dla Wspólnoty będą:

- przemysł,

- energia,
- transport,
- rolnictwo,
- turystyka.

Podstawowymi instrumentami realizacji Programu będą środki prawne, działania ekonomiczne, tzw. wspomagające instrumenty horyzontalne (dane statystyczne, badania itp.) oraz polityka finansowa.

Po raz pierwszy rozszerzono listę bezpośrednich adresatów i realizatorów programu. Będą to: przedstawiciele przedsiębiorstw, konsumentów, organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za wdrożenie działań Wspólnoty oraz przedstawiciele Komisji Wspólnot i państw członkowskich.

Jednym z ważniejszych instrumentów Wspólnoty w realizacji proekologicznych działań w wymienionych obszarach priorytetowych powinny stać się dobrowolne umowy, tzw. Voluntary agreements, zawierane między przemysłem a rządową administracją, w których określa się stopień zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska w danej gałęzi przemysłu. Umowy te stosuje się od kilku lat w Danii, a ich pozytywne rezultaty pozwalają na upowszechnienie tej formy samoregulacji zanieczyszczeń na poziomie Wspólnoty.

Programy działania określają strategię Wspólnoty w polityce ekologicznej. Inny był oczywiście ich charakter wtedy, gdy brak było jednoznacznych podstaw traktatowych, wówczas stanowiły one „przyzwolenie” państw członkowskich na ingerencje w sferę ochrony środowiska. W późniejszym okresie Programy wyznaczają wspólne kierunki działań oraz instrumenty ich realizacji.

III. KOMPETENCJE WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ W SFERZE OCHRONY ŚRODOWISKA

Traktat Rzymski

Poważnym ograniczeniem działań Wspólnoty Europejskiej był brak wyrażonych *expressis verbis* kompetencji do prowadzenia wspólnej polityki ekologicznej. Niemniej Traktat Rzymski stwarzał pośrednią możliwość odwołania się do jego postanowień na podstawie art. 235, który stanowi, że jeśli w działaniu wspólnego rynku okaże się niezbędne podjęcie pewnej akcji, a uprawnienie potrzebne do jej podjęcia nie jest przewidziane w Traktacie, wówczas Rada podejmie, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, odpowiednie postanowienie.

Jednocześnie art. 100 Traktatu stanowiący o zbliżeniu ustawodawstw poprzez uchwalanie dyrektyw w dziedzinach, które mają bezpośredni związek z utworzeniem lub sprawnym działaniem wspólnego rynku, pozwolił na rozszerzenie podstaw kompetencji Wspólnoty w sferze ekologicznej. Podkreślić przy tym należy, że wykorzystywanie obu przepisów było możliwe tylko dzięki dynamicznej wykładni Traktatu. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że Wspólnota dokonywała daleko idącej ingerencji w różne sfery działalności zastrzeżone wyłącznie dla państw członkowskich, należało działania te podbudować niekwestionowaną podstawą prawną. Długoletnie debaty dotyczące rewizji Traktatu zakończyły się uchwaleniem Jednolitego Aktu Europejskiego (JAE - 1986).

Była to pierwsza poważna rewizja Traktatu Rzymskiego, która pozwalała na realizację nowych kierunków działalności Wspólnoty (polityka ekologiczna) oraz wniosła nowe rozwiązania proceduralno-instytucjonalne. Cel bowiem, jaki został postawiony przez inicjatorów tych zmian, a mianowicie usprawnienie procesów decyzyjnych poprzez wprowadzenie głosowania większościowego, podniesienie rangi Parlamentu Europejskiego oraz wprowadzenie do Traktatu nowego rozdziału dotyczącego polityki ekologicznej, został osiągnięty.

Jednolity Akt Europejski (JAE)

JAE wprowadza do Traktatu Rzymskiego nowy rozdział zatytułowany „Środowisko” (art. 130 R - 130 T).

Podstawą polityki ekologicznej będą zasady prewencji, określania szkód ekologicznych „u źródła” oraz zasada „polluter pays”.

W literaturze wiele uwagi poświęcono tej ostatniej zasadzie. Ogólnie sformułowana definicja brzmi: jednostka powodująca zagrożenie dla środowiska winna ponosić określone przez władze publiczne koszty działań zmierzających do zachowania akceptowanego stanu środowiska.

W I Programie Działania Wspólnota określiła odpowiedzialność osób fizycznych i prawnych, stwierdzając, że ponoszą one koszty działań mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie zanieczyszczeń do poziomu ustalonego przez standardy lub kryteria jakości.

Tak więc podstawowymi instrumentami realizacji zasady „polluter pays” stały się zarówno standardy, jak i kryteria jakości, dla których punktem odniesienia jest aktualny stan środowiska i możliwości absorpcji zanieczyszczeń przez środowisko. Rozdzielne stosowanie obu instrumentów ogranicza w znacznym stopniu możliwość sporządzenia charakterystyki stanu zagrożenia środowiska.

JAE wprowadza niezmiernie ważną dla skuteczności polityki ekologicznej zasadę, a mianowicie zasadę subsydiarności, która określa podział kompetencji między Wspólnotą a państwami członkowskimi. Art. 130 R pkt 4 stanowi bowiem, że Wspólnota powinna podejmować działania w takim zakresie, w którym cele wymienione w JAE będą lepiej zrealizowane na poziomie Wspólnoty aniżeli państw członkowskich. W praktyce jednak ten rozdział kompetencji nie nastąpił. Dlatego też zasada ta natrafia w toku jej realizacji na poważne problemy. Należy więc sądzić, że w przyszłości orzecznictwo Trybunału wskaże rozdział kompetencyjny państw członkowskich i Wspólnoty.

JAE określił podstawowe cele działań podejmowanych przez Wspólnotę w sferze ochrony środowiska. Są to:

- ochrona, zachowanie i poprawa jakości środowiska,
- ochrona zdrowia ludzkiego,

-racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.

Realizacja tych celów dokonuje się w drodze podejmowania przez Radę właściwych środków prawnych. Oznacza to, że Rada może dokonywać regulacji w wymienionej sferze przy pomocy zarówno dyrektyw, jak i rozporządzeń. Jako zasadę wprowadzono głosowanie jednomyślne.

Istnieje również możliwość skorzystania z art. 100 A JAE, który stanowi o możliwości podejmowania środków prawnych w dziedzinach wykazujących związek z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego. Ponieważ ochrona środowiska, w znacznej, większości podejmowanych regulacji takie związki wykazuje, stąd podstawą tych regulacji może być również wspomniany artykuł. W tym miejscu pojawia się problem rozgraniczenia zakresu stosowania obu przepisów. Z pewnością art. 100 A z uwagi na stosowaną procedurę (kwalifikowana większość) jest rozwiązaniem skuteczniejszym. Różnica obu przepisów wyraża się nie tylko kryterium formalnoprawnym, lecz również tym, iż w przypadku art. 100 A państwo członkowskie może stosować własne rozwiązania prawne (art. 100 A pkt 4).

Zupełnie inną sprawą jest możliwość wprowadzenia przez państwo członkowskie surowszych środków od podjętych przez Wspólnotę (art. 130T).

JAE wprowadza różne formy podejmowania decyzji, m.in. tzw. procedurę kooperacyjną na podstawie art. 130 S, który zwiększa udział Parlamentu Europejskiego w procesie decyzyjnym.

Zmiany zapoczątkowane JAE nie były wystarczające, choć niewątpliwą zasługą tego aktu jest stworzenie podstaw prawnych dla polityki ekologicznej.

W 1990 roku w Deklaracji Rady Europejskiej Wspólnot, ogłoszonej w Dublinie, uznano rolę Wspólnoty i państw członkowskich w kreowaniu polityki ekologicznej. Zwrócono jednak uwagę na niejasności wynikające z zasady subsydiarności, która nie dość wyraźnie różnicuje kompetencje państw członkowskich i Wspólnoty. W Deklaracji dokonano bardzo krytycznej analizy realizacji prawa przez państwa członkowskie. JAE nie przyniósł oczekiwanych zmian w tym zakresie.

Traktat o Unii Europejskiej (Traktat z Maastricht)

W lutym 1992 roku przedstawiciele państw członkowskich podpisali Traktat o Unii, który ma być kolejnym etapem w procesie integracji europejskiej, m.in. w sferze ochrony środowiska. Ochrona środowiska traktowana będzie równorzędnie z rozwojem gospodarczym Wspólnoty. Wszystkie cele polityki ekologicznej zawarte w JAE zostały potwierdzone w Traktacie z Maastricht.

Niewątpliwą trudnością będzie sposób realizacji zasady subsydiarności oraz wprowadzona tu procedura podejmowania uchwał (jednomyślność, zasada kooperacji przeniesiona z art. 130 R JAE oraz kodecyzja, która w większym stopniu uznaje kompetencje Parlamentu Europejskiego). Nie jest bowiem jasne, która z wymienionych procedur będzie miała zastosowanie w podejmowaniu uchwał w niektórych dziedzinach ochrony środowiska.

Instrumenty prawne

Zarówno Traktat Rzymski, jak i JAE oraz Układ z Maastricht stwarzają możliwości stosowania zróżnicowanych środków prawnych.

Art. 189 Traktatu wymienia m.in. dwa podstawowe instrumenty, a mianowicie rozporządzenia (regulation) i dyrektywy (directives), które stanowią podstawę systemu prawa ochrony środowiska. Rozporządzenia mają zasięg ogólny. Obowiązują w całości i są bezpośrednio wykonywane we wszystkich państwach członkowskich, podczas gdy dyrektywy wiążą państwo, do którego są skierowane w zakresie wyników, jakie powinny być osiągnięte, z pozostawieniem władzom państw członkowskich swobody wyboru form i środków.

W praktyce podstawowe regulacje w sferze ochrony środowiska dokonywane były przy pomocy dyrektyw. Mimo że dyrektywy wymagają inkorporacji do prawa wewnętrznego, to jednak z uwagi na brak jednoznacznych podstaw traktatowych Wspólnota posługiwała się tym elastycznym instrumentem, by państwom członkowskim pozostawić ową swobodę w dziedzinie

„przenoszenia” prawa wspólnotowego do prawa państw członkowskich. Należało również uwzględnić specyfikę państw członkowskich w zakresie struktur administracyjnych i ich kompetencji. Posługiwanie się instrumentami takimi jak rozporządzenia, które wprawdzie obowiązują państwa członkowskie lecz bez potrzeby wdrożenia do porządku wewnętrznego państwa, musiało mieć z natury rzeczy charakter ograniczony. Nie ulega jednak wątpliwości, że w systemie prawa wspólnotowego można odnaleźć takie dyrektywy, które nie pozostawiają państwom członkowskim żadnej swobody w ich wdrażaniu. Są one zbliżone do rozporządzeń, mimo że formalnie akt inkorporacji dyrektywy musi się dokonać.

Dyrektywy stanowią podstawową część systemu prawa ekologicznego Wspólnot. Oznacza to, że państwa członkowskie w zasadzie dysponują swobodą co do ich wdrożenia do porządku prawnego, z punktu widzenia m.in. form inkorporacji. Dlatego też precyzja postanowień dyrektyw jest warunkiem niezbędnym ich skuteczności. Analiza treści dyrektyw dostarcza wielu przykładów nieprecyzyjnych postanowień, niejasności terminologicznej, co powoduje osłabienie ich siły regulacyjnej.

Z punktu widzenia samej konstrukcji dyrektywy zawierają postanowienia ogólne i szczegółowe. Postanowienia ogólne oznaczają, że państwo członkowskie działać będzie w kierunku poprawy jakości środowiska. Postanowienia szczegółowe dotyczą bardzo zróżnicowanych obowiązków, m.in. zapewnienia określonych w dyrektywie standardów zakazu odprowadzania niektórych zanieczyszczeń, informowania Komisji o jakości środowiska, wprowadzenia systemu kontrolno-pomiarowego itp.

Dyrektywy ustanawiają również kompetencje Komisji w zakresie ochrony środowiska oraz obowiązki państw członkowskich, które polegają m.in. na przekazywaniu informacji na temat stanu środowiska, sporządzaniu tzw. raportów sytuacyjnych o jakości jego poszczególnych komponentów itp. Zawierają one również wyraźnie sprecyzowany obowiązek włączenia dyrektyw do porządku wewnętrznego państw w określonym czasie. Niespełnienie tego warunku oznacza wszczęcie przez Komisję postępowania przed Trybunałem.

IV. KIERUNKI POLITYKI EKOLOGICZNEJ

Polityka ekologiczna Wspólnot Europejskich obejmuje wszystkie komponenty środowiska. Tak szeroko pojęte i realizowane działania wynikają z faktu, iż polityka w tej dziedzinie ma niezwykle istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Brak ustalenia zasad w określonych dziedzinach, np. w sferze odpowiedzialności ekologicznej, może powodować niekorzystne konsekwencje w procesie tworzenia jednolitego wewnętrznego obszaru gospodarczego. Stąd też owe uwarunkowania ekonomiczne mają pozytywny wpływ na rozwój prawodawstwa ekologicznego.

Jedną z ważniejszych dziedzin polityki ekologicznej jest ochrona wód.

Geneza polityki ekologicznej Wspólnot wiąże się z ochroną wód przed zanieczyszczeniem. Decyzja dokonania regulacji prawnej w tej właśnie dziedzinie wynikała z konieczności podjęcia działań w obszarze najbardziej zagrożonym, zarówno z punktu widzenia środowiska, jak i z punktu widzenia konsekwencji tych zagrożeń dla funkcjonowania wspólnego rynku. Ważnym argumentem przesądzającym priorytet w polityce ekologicznej był niewątpliwie fakt, iż wiele wód znajdujących się na obszarze Wspólnoty ma charakter transgraniczny. Stąd też wynikała pilna potrzeba uchwalenia wspólnych regulacji.

Skuteczność prawa wspólnotowego w sferze ochrony wód zależna jest od wielu elementów, wśród których zasadnicze znaczenie ma niewątpliwie właściwa strategia kontroli zanieczyszczeń. Oznacza to przyjęcie określonego rodzaju standardów bądź zespołów standardów, na podstawie których można będzie określić stan jakości wód. W przypadku zanieczyszczeń wód przyjęto zróżnicowane standardy, w niektórych zaś przypadkach paralelny system standardów, który znacznie osłabia skuteczność rozwiązań prawnych.

Ochrona wód obejmuje zarówno wody śródlądowe, jak i wody morskie. Regulacje dotyczące wód śródlądowych to przede wszystkim dyrektywy o wodach przeznaczonych do celów pitnych (75/440), o wodach przeznaczonych do kąpielii (76/160), o zanieczyszczeniach spowodowanych przez niebezpieczne substancje odprowadzane do środowiska wodnego (76/464), o ochronie wód podziemnych przed zanieczyszczeniami (80/68).

Podstawowym celem dyrektywy 75/440 była poprawa jakości wód, w

szczególności przeznaczonych do celów pitnych. Wprowadzono zakaz używania wód, których stopień zanieczyszczeń jest gorszy od ustalonego poziomu (kategorii A3). Państwa członkowskie zostały zobligowane do przygotowania planów działania w zakresie poprawy jakości wód. Generalnie dyrektywa wprowadziła obowiązek poprawy jakości wód w państwach Wspólnoty w ciągu 10 lat, tj. do 1985 roku.

Dyrektywa 76/160 ustanowiła obowiązkowe standardy jakości wód oraz bardziej surowe standardy, które miały charakter rekomendacyjny. Regulacja ta dotyczyła wód powierzchniowych. Chodziło bowiem o desygnowanie obszarów wodnych, które mogłyby służyć dla celów kąpielowych. Niewątpliwą słabością dyrektywy okazała się niejasna definicja, która określiła wody kąpielowe jako te obszary, w których może się kąpać duża liczba kąpiących. Spowodowało to daleko idące ograniczenie w stosowaniu dyrektywy przez państwa członkowskie.

Jedną z ważniejszych dyrektyw z punktu widzenia strategii kontroli środowiska była dyrektywa 76/464. Dyrektywa ta ustanawiała dwie listy niebezpiecznych substancji. Listę I (czarną) - substancji bardzo groźnych, które muszą być wyeliminowane i listę II (szarą) - substancji, których odprowadzanie do środowiska wodnego powinno być ograniczone. Pierwotna propozycja zawierała listę centralnie ustalonych wartości granicznych. Jednakże wobec stanowiska Wielkiej Brytanii ustanowiony został paralelny system kryteriów jakości. Dyrektywa ta wywarła bardzo istotny wpływ na rozwój prawodawstwa ekologicznego. Oznacza ona w praktyce możliwość odprowadzania większej ilości zanieczyszczeń aniżeli w przypadku posługiwania się jednolitymi standardami.

Wśród innych dyrektyw na uwagę zasługuje dyrektywa o ochronie wód podziemnych (80/68), która wprowadza zakaz odprowadzania zanieczyszczeń znajdujących się na liście bardzo niebezpiecznych. W przypadku zaś zanieczyszczeń mniej niebezpiecznych ich odprowadzanie wymaga uzyskania zezwolenia.

Inny charakter mają działania Wspólnoty w zakresie ochrony wód morskich.

W tej dziedzinie Wspólnota wykazywała w przeszłości znacznie mniejszą aktywność, co wynikało z braku jednoznacznie określonych kompetencji.

Mimo to stworzone zostały zintegrowane programy dotyczące ochrony Morza Śródziemnego oraz Morza Północnego (rozporządzenie 91/563; decyzja 84/358; decyzja 84/132). Programy te finansowane są ze źródeł Wspólnoty oraz zainteresowanych państw.

W 1977 r. Rada podjęła decyzję o przystąpieniu do konwencji o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniami i przyjęciu protokołu dotyczącego zapobiegania zanieczyszczeniom Morza Śródziemnego ze statków i samolotów (77/585). Konwencja ta, tzw. konwencja barcelońska, określa zasady zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń, ustanawiając jednocześnie program monitoringu i współpracy w przypadku zaistnienia zagrożeń. Druga decyzja Rady (81/420) o przyjęciu protokołu dotyczącego współpracy w ograniczaniu zanieczyszczeń Morza Śródziemnego olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami ustala warunki współpracy oraz nakłada obowiązek składania raportów w przypadku zaistnienia zagrożenia.

Decyzją 83/101 Wspólnota zaaprobowwała również protokół o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniami ze źródeł lądowych oraz umowę o współpracy w zakresie ochrony Morza Północnego (decyzja 84/358) w związku z zanieczyszczeniami olejami i innymi substancjami.

Konwencja i protokoły, które podpisywała Wspólnota są dowodem realizowania kompetencji zewnętrznych i współtworzenia międzynarodowego systemu ochrony prawnej wód morskich.

Proekologiczne kierunki działań Wspólnoty występujące w wielu sferach funkcjonowania nie pozwalają na jednoznaczną ilościową ocenę stanu zagrożenia środowiska. Wynika to z różnych uwarunkowań, ze zróżnicowanych preferencji państw członkowskich, co powoduje utrudnienia w przyjęciu jednolitych koncepcji. Przykładem takiego zróżnicowania była dyskusja dotycząca strategii kontroli środowiska, w wyniku której wprowadzono podwójny system standardów. Wydaje się jednak, że strategia nakreślona w V Programie Działania, która koncentruje się na zapobieganiu zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i podziemnych oraz właściwym zarządzaniu zasobami wodnymi przy precyzyjnym określeniu instrumentów realizacji założonych kierunków działań, ma dużą szansę powodzenia. To powodzenie mierzone będzie skutecznością prawa, a więc jego przenikalnością do systemu

prawnego państw członkowskich.

DYREKTYWA RADY

76/464/EWG z dnia 4 maja 1976 r.

**dotycząca zanieczyszczeń powstających w wyniku odprowadzania
określonych niebezpiecznych substancji do wód Wspólnoty**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

na podstawie Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, zwłaszcza art. 100 i 235,
na wniosek Komisji,

po zajęciu stanowiska przez Parlament Europejski¹,
po zajęciu stanowiska przez Komitet Ekonomiczny i Społeczny²,

uwzględniając następujące okoliczności:

Jest rzeczą konieczną, żeby państwa członkowskie jak najszybciej przeprowadziły szeroką i jednoczesną akcję dla ochrony wód Wspólnoty przed zanieczyszczeniem, zwłaszcza przez określone długotrwałe działające, toksyczne, biologicznie akumulujące się substancje.

Wiele konwencji bądź projektów konwencji, jak konwencja o zapobiega-

¹ AB1. nr C 5, 8.1.1975, s. 62.

² AB1. nr C 108, 15.5.1975, s. 76.

niu zanieczyszczeniom morza z lądu, projekt konwencji o ochronie Renu przed zanieczyszczeniem chemicznym i projekt europejskiej konwencji o ochronie międzynarodowych cieków wodnych przed zanieczyszczeniem, ma na celu ochronę międzynarodowych cieków wodnych i środowiska morskiego przed zanieczyszczeniem.

Jest rzeczą ważną, żeby było zagwarantowane skoordynowane stosowanie tych konwencji.

Różnice między już stosowanymi w różnych państwach członkowskich lub aktualnie znajdującymi się w przygotowaniu postanowieniami dotyczącymi odprowadzania określonych niebezpiecznych substancji do wód mogą prowadzić do nierównych warunków konkurencji i mieć w ten sposób bezpośredni wpływ na funkcjonowanie wspólnego rynku.

Dlatego jest rzeczą wskazaną ujednoczyć przepisy prawne w tej dziedzinie zgodnie z art. 100.

Wydaje się rzeczą konieczną, żeby w połączeniu z tym ujednoczeniem przepisów prawnych przeprowadzić wspólną akcję mającą na celu osiągnięcie przez obszerną regulację prawną jednego z celów Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska i poprawy jakości życia.

Dlatego jest rzeczą pożądaną, żeby przewidzieć w tym zakresie kilka postanowień specjalnych. Jednakże Traktat nie przewiduje niezbędnych do tego celu uprawnień do działania; należy zatem stosować art. 235 Traktatu.

Program działań Wspólnot Europejskich w dziedzinie ochrony środowiska³ przewiduje różne przedsięwzięcia dla ochrony cieków słodkowodnych i morza przed określonymi substancjami szkodliwymi.

Dla zagwarantowania skutecznej ochrony wód Wspólnoty trzeba w pierwszym rzędzie sporządzić pierwszą listę - listę I - określonych substancji, które należy wybrać głównie z uwagi na ich toksyczność, trwałość i akumulację biologiczną, z wyjątkiem substancji biologicznie nieszkodliwych i substancji, które mogą być szybko przekształcane w substancje biologicznie nie-

³ AB1. nr C1 112, 20.12.1973, s.1.

szkodliwe, oraz drugą listę- listę, obejmującą substancje szkodliwe dla wód, przy czym jednak szkodliwe działanie może być ograniczone do określonej strefy i zależy od cech tych wód i ich lokalizacji. Odprowadzanie tych substancji musi podlegać uprzedniemu zezwoleniu, które ustala normy emisyjne.

Zanieczyszczenie wskutek odprowadzania różnych niebezpiecznych substancji z listy I powinno być usunięte. Rada musiałaby przyjąć w określonych terminach na podstawie propozycji Komisji nieprzekraczalne wartości graniczne, norm emisji, metody pomiaru oraz terminy dostosowawcze, które musiałyby być dotrzymane przez sprawców zanieczyszczeń.

Państwa członkowskie muszą stosować te wartości graniczne, wyjąwszy przypadki, w których państwo członkowskie zdołałoby udowodnić Komisji, według metody kontroli ustalonej przez Radę, że normy jakości ustalone przez Radę na wniosek Komisji są osiągane i stale dotrzymywane na całym obszarze (geograficznym), który ewentualnie może być dotknięty zanieczyszczeniami, z powodu działań, które są podejmowane między innymi przez to państwo członkowskie.

Jest rzeczą konieczną zmniejszenie zanieczyszczenia wód przez substancje z listy II. W tym celu państwa członkowskie ustanawiają programy, obejmujące normy jakości dla wód, które są ustalane przy uwzględnieniu ewentualnych dyrektyw Rady. Standardy emisji dla tych substancji należy wyliczyć na podstawie podanych w dyrektywach norm jakości.

Jest rzeczą ważną stosowanie tej dyrektywy z zastrzeżeniem kilku wyjątków i zmian - dla odprowadzeń do wody gruntowej, dopóki nie zostanie wydana specjalna wspólna regulacja w tej dziedzinie.

Jest rzeczą ważną, żeby jedno państwo członkowskie lub kilka państw członkowskich pojedynczo lub wspólnie mogły ustalać zalecenia bardziej rygorystyczne niż przewidziane w tej dyrektywie.

Jest rzeczą ważną dokonanie inwentaryzacji odprowadzeń szczególnie niebezpiecznych substancji do wód Wspólnoty, w celu poznania ich pochodzenia.

Może się okazać konieczne sprawdzenie i uzupełnienie list I i II w świetle zdobytych doświadczeń, ewentualnie przez przeniesienie określonych substancji z listy II do listy I

-WYDAŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

(1) Z zastrzeżeniem art. 8 dyrektywa ta znajduje zastosowanie wobec:

- powierzchniowych wód śródlądowych,
- morza przybrzeżnego,
- wewnętrznych wód przybrzeżnych,
- wody gruntowej.

(2) W myśl tej dyrektywy:

a) „powierzchniowymi wodami śródlądowymi” są wszystkie stojące lub płynące powierzchniowe wody słodkie, położone na suwerennym terytorium jednego lub kilku państw członkowskich;

b) „wewnętrznymi wodami przybrzeżnymi” są wody po stronie lądowej linii bazowych, od których mierzy się szerokość morza przybrzeżnego; rozciągają się one w przypadku cieków wodnych do granicy wody słodkiej;

c) „granica wody słodkiej” jest miejsce w cieku wodnym, w którym przy odpływie i w okresie słabszego strumienia wody słodkiej można stwierdzić znaczny wzrost zawartości soli wskutek obecności wody morskiej;

d) „odprowadzeniem” jest każde wprowadzenie substancji z listy I lub z listy II (w załączniku) do wód wymienionych w ustępie 1, z wyjątkiem:

- odprowadzenia materiału z koparki,
- uwarunkowanego eksploatacyjnie odprowadzania ścieków z okrętów do morza przybrzeżnego,
- zatapiania materiałów odpadowych ze statków w morzu przybrzeżnym;
- e) „zanieczyszczeniem” jest bezpośrednio lub pośrednio odprowadzenie

materiałów lub energii do wód przez człowieka, jeżeli zagraża ludzkiemu zdrowiu, szkodzi żywym zasobom i ekosystemowi wód, wpływa ujemnie na możliwości wypoczynku lub utrudnia inne prawidłowe wykorzystanie wód.

Artykuł 2

Państwa członkowskie podejmą odpowiednie kroki, aby zgodnie z tą dyrektywą usunąć zanieczyszczenie wód wymienionych w art. 1 przez niebezpieczne substancje z rodzin i grup substancji z listy I (w załączniku), i aby zmniejszyć zanieczyszczenie wymienionych wód przez niebezpieczne materiały z rodzin i grup substancji z listy II (w załączniku), przy czym dyrektywa ta stanowi pierwszy krok do osiągnięcia tego celu.

Artykuł 3

Dla substancji należących do rodzin i grup substancji z listy I, zwanych poniżej „substancjami z listy I”, obowiązują następujące przepisy:

1. Każde odprowadzenie do wód wymienionych w art. 1, które zawiera jedną z tych substancji, wymaga uprzedniego zezwolenia właściwego urzędu odnośnego państwa członkowskiego.

2. Dla odprowadzeń tych substancji do wód wymienionych w art. 1 i, jeżeli jest to niezbędne do stosowania tej dyrektywy, dla odprowadzeń takich substancji do kanalizacji, ustala się w tym zezwoleniu normy emisji.

3. W przypadku istniejących odprowadzeń tych substancji do wód wymienionych w art. 1 odprowadzenia te muszą spełnić warunki ustalone w zezwoleniu w ciągu wyznaczonego w nim terminu.

Termin ten nie może przekroczyć granic wyznaczonych zgodnie z art. 6 ustęp 4.

4. Zezwolenia wolno udzielać tylko na czas ograniczony. Może ono być odnawiane przy uwzględnieniu ewentualnych zmian wartości granicznych art. 6.

Artykuł 4

(1) Państwa członkowskie stosują dla odprowadzeń substancji z listy I do wody gruntowej regulację dotyczącą emisji zerowej.

(2) Państwa członkowskie stosują dla wody gruntowej postanowienia tej dyrektywy, które dotyczą substancji z rodzin i grup substancji z listy n, zwanych dalej „substancjami z listy II”.

(3) Ustępy 1 i 2 nie dotyczą ani ścieków domowych, ani włączania do warstw głębokich, zasolonych i nie dających się użytkować.

(4) Postanowienia tej dyrektywy dotyczące wody gruntowej tracą moc z chwilą rozpoczęcia stosowania specjalnej dyrektywy w sprawie wody gruntowej.

Artykuł 5

(1) Normy emisyjne wyznaczane w zezwoleniach zgodnych z art. 3 ustalają co następuje:

a) dopuszczalne maksymalne stężenie substancji w odprowadzeniach. W przypadku rozcieńczenia należy wartość graniczną przewidzianą w art. 6 ustęp 1 litera a) podzielić przez współczynnik rozcieńczenia;

b) dopuszczalną maksymalną ilość substancji w odprowadzeniach w jednym lub kilku określonych okresach. Ilość ta w razie potrzeby może być wyrażona ponadto w jednostkach wagowych szkodliwej substancji na jednostkę charakterystycznego pierwiastka działania zanieczyszczającego (np. na jednostkę surowca lub produktu).

(2) Przy każdym zezwoleniu właściwy urząd odnośnego państwa członkowskiego może, jeśli to niezbędne, ustalać normy emisji bardziej rygorystyczne od wynikających ze stosowania wartości granicznych, które wyznaczyła Rada zgodnie z art. 6, a to zwłaszcza przy uwzględnieniu toksyczności,

trwałości i bioakumulacji odnośnej substancji w środowisku, do którego dokonuje się odprowadzenia.

(3) Jeżeli odprowadzający oświadcza, że nie może dotrzymać przepisowych norm emisji, lub jeżeli stwierdzi to odnośny urząd danego państwa członkowskiego, to odmawia się zezwolenia.

(4) Jeżeli normy emisji nie są dotrzymywane, to właściwy urząd odnośnego państwa członkowskiego podejmuje wszelkie kroki zapewniające, że warunki zezwolenia będą spełniane, a w razie potrzeby odprowadzenie zostanie zakazane.

Artykuł 6

(1) Rada na propozycję Komisji ustala wartości graniczne dla poszczególnych niebezpiecznych substancji z rodzin i grup substancji z listy I, które nie mogą przekraczać norm emisyjnych. Te wartości graniczne są określone przez następujące wielkości:

a) dopuszczalne maksymalne stężenie substancji w odprowadzeniach i,

b) jeżeli jest to celowe, dopuszczalną maksymalną ilość takiej substancji, wyrażoną w jednostkach wagowych szkodliwej substancji na jednostkę charakterystycznego pierwiastka działania zanieczyszczającego (np. na jednostkę surowca lub produktu).

Jeżeli jest to celowe, ustala się wartości graniczne dla ścieków przemysłowych z poszczególnych gałęzi przemysłu i rodzajów produktów. Wartości graniczne dla substancji z listy I ustalone są głównie na podstawie następujących czynników:

- toksyczności,
- trwałości,
- bioakumulacji,

przy uwzględnieniu najlepszych stojących do dyspozycji technicznych środków pomocniczych.

(2) Rada na propozycję Komisji wyznacza normy jakościowe dla substancji z listy I.

Normy ustala się głównie na podstawie toksyczności, trwałości i akumulacji tych substancji w żyjących organizmach i w osadach, opierając się na najnowszych sprawdzonych danych naukowych; przy tym należy uwzględnić różne właściwości wody morskiej i wody słodkiej.

(3) Wartości graniczne wyznaczone zgodnie z ustępem 1 obowiązują, z wyjątkiem przypadków, w których państwo członkowskie zdoła udowodnić Komisji, zgodnie z trybem nadzoru ustalonym przez Radę na propozycję Komisji, że na całym obszarze geograficznym, który ewentualnie jest dotknięty odprowadzeniami, zachowane są aktualnie i będą również w przyszłości, normy jakościowe ustalone zgodnie z ustępem 2, lub bardziej rygorystyczne niż normy jakościowe Wspólnoty, dzięki krokom, które między innymi podejmuje to państwo członkowskie.

(4) Dla substancji z rodzin i grup substancji z ustępu 1 Rada wyznacza zgodnie z art. 12 terminy zgodne z art. 3 pkt 3, uwzględniając szczególne cechy odnośnych gałęzi przemysłu i ewentualnie rodzajów produktów.

Artykuł 7

(1) Dla zmniejszenia zanieczyszczenia wód wymienionych w art. 1 przez substancje z listy II państwa członkowskie opracują programy, dla realizacji których zastosują zwłaszcza środki wspomniane w ustępach 2 i 3.

(2) Każde odprowadzenie do wód wymienionych w art. 1, które może zawierać jedną z substancji z listy n, wymaga uprzednio zezwolenia przez właściwy urząd odnośnego państwa członkowskiego, w którym ustalane są normy emisyjne. Normy te powinny odpowiadać celom jakościowym ustalonym zgodnie z ustępem 3.

(3) Programy wymienione w ustępie 1 obejmują cele (normy) jakościowe dla wód, ustalane przy uwzględnieniu ewentualnych dyrektyw Rady.

(4) Programy mogą również zawierać specjalne przepisy dotyczące składu i stosowania substancji lub grup substancji oraz produktów; uwzględniają one najnowszy postęp techniczny możliwy do zrealizowania pod względem ekonomicznym.

(5) W programach ustala się terminy ich realizacji.

(6) O programach i wynikach ich realizacji informuje się Komisję w zestawieniach podsumowujących.

(7) Komisja dokonuje razem z państwami członkowskimi regularnych konfrontacji tych programów pod kątem dostatecznego zharmonizowania ich wykonania. Przedkłada ona Radzie, jeżeli uważa to za niezbędne, odnośne propozycje.

Artykuł 8

Państwa członkowskie podejmują wszystkie potrzebne działania, aby kroki podjęte na podstawie tej dyrektywy były wykonywane w sposób uniemożliwiający wzrost zanieczyszczenia wód nie wymienionych w art. 1. Zabraniają one ponadto wszelkiej działalności, która ma na celu lub pociąga za sobą obejście postanowień tej dyrektywy.

Artykuł 9

Realizacja kroków podjętych na podstawie tej dyrektywy w żadnym wypadku nie może pociągać za sobą bezpośredniego lub pośredniego wzrostu zanieczyszczenia wód wymienionych w art. 1.

Artykuł 10

Jedno lub kilka państw członkowskich może w razie potrzeby pojedynczo lub wspólnie ustalać postanowienia bardziej rygorystyczne od przewidzianych w tej dyrektywie.

Artykuł 11

Właściwy urząd dokonuje inwentaryzacji odprowadzeń wpływających do wód wymienionych w art. 1, mogących zawierać substancje z listy I, dla któ-

rych obowiązują normy emisji.

Artykuł 12

(1) Rada podejmuje jednogłośnie w ciągu dziewięciu miesięcy uchwały w sprawie propozycji Komisji zgodnych z art. 6 oraz w sprawie propozycji dotyczących odpowiednich metod pomiaru. Komisja przedkłada propozycje dotyczące pierwszego szeregu substancji oraz odpowiednich metod pomiaru i terminów zgodnie z art. 6 ustęp 4 w maksymalnym terminie dwóch lat po ogłoszeniu tej dyrektywy.

(2) Komisja przekaze, jeżeli to możliwe, w ciągu 27 miesięcy po ogłoszeniu tej dyrektywy, swoje pierwsze propozycje, zgodnie z art. 7 ustęp 7. Rada podejmie jednogłośnie ustawę w tej sprawie w ciągu dziewięciu miesięcy.

Artykuł 13

(1) Dla celów stosowania tej dyrektywy państwa członkowskie przekażą Komisji, na jej prośbę, w konkretnym przypadku, wszystkie niezbędne informacje, zwłaszcza:

- szczegóły dotyczące zezwoleń udzielonych zgodnie z art. 3 i art. 7 ustęp 2;
- wyniki inwentaryzacji przewidzianej w art. 11;
- wyniki nadzoru przeprowadzonego przez sieć narodową;
- uzupełniające informacje do programów, zgodnie z art. 7.

(2) Wiadomości uzyskane w związku ze stosowaniem tego artykułu wolno wykorzystywać tylko do tego celu, dla którego ich zażądano.

(3) Komisja i właściwe urzędy państw członkowskich oraz ich urzędnicy i inni pracownicy zobowiązani są do nieujawniania wiadomości, które uzyskali podczas stosowania tej dyrektywy i które w swej istocie są objęte tajemnicą zawodową.

(4) Ustępy 2 i 3 nie wykluczają publikowania przeglądów lub podsumowań, które nie zawierają danych o poszczególnych przedsiębiorstwach lub

zrzeszeniach przedsiębiorstw.

Artykuł 14

Rada na propozycję Komisji, którą przedkłada ona z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa członkowskiego, uchwała rewizję i w razie potrzeby uzupełnienie list I i II w świetle uzyskanych doświadczeń, ewentualnie przenosząc substancje z listy II na listę I.

Artykuł 15

Dyrektywa ta skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 maja 1976 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
G. THORN

ZAŁĄCZNIK

Lista I rodzin substancji i grup substancji

Lista I obejmuje określone substancje z rodzin substancji lub grup substancji, wybrane głównie na podstawie ich toksyczności, długotrwałości i bioakumulacji, z wyjątkiem substancji biologicznie nieszkodliwych i substancji, które są szybko przekształcane w substancje biologicznie nieszkodliwe:

1. Organiczne związki fluorowcowe i substancje, które w wodzie mogą tworzyć tego rodzaju związki;
2. Organiczne związki fosforu;
3. Organiczne związki cyny;
4. Substancje, których rakotwórcze działania w wodzie lub przez wodę jest udowodnione⁴;
5. Rtęć i związki rtęci;
6. Kadm i związki kadmu;
7. Trwałe oleje mineralne i trwałe węglowodory uzyskiwane z ropy naftowej;
oraz dla stosowania art. 2, 8, 9 i 14 tej dyrektywy:
8. Tworzywa sztuczne o znacznej trwałości, które mogą dryfować, pływać lub tonąć w wodzie i które mogą utrudniać każde wykorzystanie wód.

⁴ Jeżeli określone substancje z listy II mają działanie rakotwórcze, to należą do grupy czwartej tej listy

Lista II rodzin substancji i grup substancji

Lista II obejmuje:

- te substancje z rodzin substancji i grup substancji przytoczonych w liście I, dla których nie ustala się wartości granicznych przewidzianych w art. 6 tej dyrektywy,

- określone pojedyncze substancje i określone kategorie substancji z przytoczonych poniżej rodzin substancji i grup substancji,

które są szkodliwe dla wód, przy czym jednak działania szkodliwe mogą być ograniczone do określonej strefy i zależą od lokalizacji i właściwości zanieczyszczonych wód.

Rodziny substancji i grupy substancji z listy II, akapit drugi

1. Następujące metaloidy i metale oraz ich związki:

1. Cynk	6. Selen	11. Cyna	16. Wanad
2. Miedź	7. Arsen	12. Bar	17. Kobalt
3. Nikiel	8. Antymon	13. Beryl	18. Tal
4. Chrom	9. Molibden	14. Bor	19. Tellur
5. Ołów	10. Tytan	15. Uran	20. Srebro

2. Biocydy i ich pochodne, które nie są przytoczone w liście I.

3. Substancje, wpływające ujemnie na smak i/lub zapach wyrobów, które są pozyskiwane z wód i spożywane przez ludzi, oraz związki, które w wodzie mogą prowadzić do tworzenia się takich substancji.

4. Trujące lub długotrwałe organiczne związki krzemu i substancje, które w wodzie mogą prowadzić do tworzenia się takich związków, z wyjątkiem tych, które są biologicznie nieszkodliwe lub w wodzie przekształcają się szybko w substancje biologicznie nieszkodliwe.

5. Nieorganiczne związki fosforu i czysty fosfor.

6. Nietrwale oleje mineralne i nietrwale węglowodory uzyskiwane z ropy naftowej.

7. Cyjanki, fluorki.

8. Substancje, które wpływają niekorzystnie na bilans tlenowy, zwłaszcza amoniak, azotyny.

Oświadczenie do artykułu 8

Państwa członkowskie zobowiązują się do ustalenia wymogów dla odprowadzeń ścieków przez przewody dalekosiężne na pełne morze, które nie mogą być mniej rygorystyczne niż wymogi przewidziane w tej dyrektywie.

Tłumaczenie: *Lucjan Senenko*

Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

**DYREKTYWA RADY
86/280/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r.**

**ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe
dotyczące odprowadzania określonych substancji niebezpiecznych
podanych w liście I, zawartej w załączniku do Dyrektywy
76/464/EWG**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

na podstawie Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, a zwłaszcza art. 100 i 235, jak również dyrektywy 76/464/EWG Rady z 4 maja 1976 r. dot. zanieczyszczeń powstających w wyniku odprowadzania określonych niebezpiecznych substancji do wód Wspólnoty⁵ a w szczególności art. 6, na wniosek Komisji⁶ uwzględniając stanowisko Parlamentu Europejskiego⁷ oraz stanowisko Komitetu Ekonomicznego i Społecznego⁸ po rozważeniu następujących okoliczności:

W celu ochrony wód Wspólnoty przed zanieczyszczeniami przez określone niebezpieczne substancje zostaje wprowadzona, w art. 3 dyrektywy 76/464/EWG, regulacja wcześniejszych ustaleń określających normy emisji dla substancji wymienionych w wykazie I uzupełnienia.

Art. 6 tej samej dyrektywy przewiduje ustalenie wartości granicznych dla norm emisji oraz norm jakości dla wód zanieczyszczonych wskutek odprowadzania wymienionych substancji.

⁵ AB1. nr L 129, 18.5.1976, s. 23.

⁶ AB1. nr C 70 18.3.1985, s. 15.

⁷ AB1. nr C 120, 20.5.1986.

⁸ AB1. nr C 188, 29.7.1985, s. 19.

Państwa członkowskie muszą przestrzegać wartości granicznych pomijając przypadki, gdy mogą stosować normy jakościowe. Wymienione w dyrektywie substancje niebezpieczne zostały wybrane głównie na podstawie kryteriów przewidzianych w dyrektywie 76/464/EWG.

Zanieczyszczenia, powstające wskutek odprowadzania tych substancji do wód, są wywoływane przez wiele zakładów przemysłowych; należy więc ustalić typowe wartości graniczne, zależne od rodzaju przemysłu oraz norm jakościowych dla wód, do których wspomniane substancje będą odprowadzane.

Celem wprowadzenia wartości granicznych oraz norm jakościowych jest wyeliminowanie zanieczyszczeń z różnych obszarów wodnych, powstających wskutek odprowadzania szkodliwych substancji. Wartości graniczne i normy jakościowe, o których mowa, mają służyć ochronie wód, nie chodzi tu o stworzenie przepisów chroniących użytkowników i produkty powstające z wody.

Państwa członkowskie powinny wykazać się przestrzeganiem norm jakościowych dla każdej wybranej i stosowanej normy jakościowej, muszą więc składać przewidziane sprawozdania Komisji. Państwa członkowskie muszą dołożyć starań, aby stosowane środki zaradcze, dopuszczalne według tych dyrektyw, nie doprowadziły do jeszcze większego zanieczyszczenia powietrza lub gleby.

Warunkiem skuteczności tej dyrektywy jest kontrolowanie przez państwa członkowskie zbiorników wodnych zanieczyszczonych wskutek odprowadzania wymienionych substancji. Dyrektywa 76/464/EWG nie przewiduje uprawnień do wprowadzenia nadzoru. Ponieważ szczególnie uprawnienia nie są w Traktacie przewidziane, należy powołać się na art. 235.

Dla niektórych źródeł, które powodują poważne zanieczyszczenia substancjami niebezpiecznymi, a nie są objęte wspólnymi dla wszystkich państw członkowskich regulacjami, jeśli chodzi o wartości graniczne, lub ustalonymi przez poszczególne państwa członkowskie normami emisji, muszą być usta-

nowione specjalne programy usuwania zanieczyszczeń. Ponieważ dyrektywa 76/464/EWG nie przewiduje również żadnych uprawnień, a w Traktacie nie są przewidziane odpowiednie przepisy szczegółowe, należy uwzględnić art. 235.

Dla wód gruntowych została wydana dyrektywa 80/68/EWG⁹, niniejsza dyrektywa nie ma więc tu zastosowania.

Dla umożliwienia oceny skuteczności tej dyrektywy, przewiduje się, że co pięć lat Komisja będzie przekazywać Radzie porównawczą ocenę jej stosowania przez kraje członkowskie.

Niniejszą dyrektywę należy na wniosek Komisji aktualizować i uzupełniać uwzględniając stan wiedzy, głównie dotyczącej toksyczności, trwałości i akumulacji substancji w organizmach żywych i osadach lub możliwość zastosowania lepszych metod technicznych. A zatem należy mieć na uwadze to, że dyrektywa będzie uzupełniana przepisami dot. nowych substancji niebezpiecznych oraz że treść załączników będzie zmieniana.

- WYDAŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

(1) Niniejsza dyrektywa:

- ustala, zgodnie z art. 6 ust. 1 dyrektywy 76/464/EWG, wartości graniczne norm emisji dla wymienionych w art. 2 lit. a) substancji znajdujących się w ściekach pochodzących z zakładów produkcyjnych, w myśl art. 2 lit. e) niniejszej dyrektywy;

- ustala, zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy 76/464/EWG, normy jakościowe dla obszarów wodnych, w nawiązaniu do materiałów wymienionych w art. 2 lit. a) niniejszej dyrektywy;

- ustala, zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy 76/464/EWG, terminy, w jakich muszą być spełnione warunki zezwoleń udzielonych przez urzędy państw członkowskich i dotyczących istniejących odprowadzeń ścieków;

- ustala, zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 76/464/EWG, metody określa-

⁹ AB1 nr L 20, 26.1.1980, s. 43.

nia zawartości w ściekach i zbiornikach wodnych, substancji podanych w art. 2 lit. a);

- ustala, zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 76/464/EWG, tryb sprawowania nadzoru;

- wyznacza zasady współpracy państw członkowskich w przypadku, gdy kilka z nich odprowadza ścieki do zbiorników wodnych;

- nakazuje państwom członkowskim opracowanie programów dotyczących unikania oraz usuwania zanieczyszczeń, pochodzących ze źródeł wymienionych w art. 5;

- ustala w załączniku I ogólne przepisy dla różnych substancji, w myśl art. 2 lit. a) przede wszystkim dot. wartości granicznych dla norm emisji (część A), norm jakości (część B), wzorcowych metod pomiarowych (część C);

- ustala w załączniku II specjalne przepisy dla każdej substancji, umożliwiające wykonanie i uzupełnienie ogólnych przepisów.

(2) Niniejsza dyrektywa odnosi się do obszarów wodnych wymienionych w art. 2 dyrektywy 76/464/EWG, z wyjątkiem wód gruntowych.

Artykuł 2

Dla celów niniejszej dyrektywy rozróżnia się:

a) „substancje”, czyli niebezpieczne substancje wybrane z rodzin i grup substancji zgodnie z wykazem I zawartym w załączniku do dyrektywy 75/464/EWG, wymienione w załączniku II niniejszej dyrektywy;

b) „wartości graniczne”, czyli wartości ustalone w załączniku n, część A dla wymienionych pod lit. a) substancji;

c) „normy jakościowe”, czyli normy dla substancji podanych pod lit. a) według wymogów wymienionych w załączniku n, część B;

d) „zastosowanie substancji”, czyli każdą metodę przemysłową, której sto-

sowanie wiąże się z wytwarzaniem, przerabianiem lub wykorzystywaniem jednej lub kilku substancji wymienionych pod lit. a) lub każdą inną metodą przemysłową, w której substancje te występują;

e) „zakład przemysłowy”, czyli zakład, który produkuje jedną lub kilka substancji wymienionych pod lit. a) lub inne substancje zawierające w swoim składzie substancje wymienione pod lit. a)

f) „zakład istniejący”, czyli zakład przemysłowy, który podejmie produkcję najpóźniej w 12 miesięcy od chwili ogłoszenia niniejszej dyrektywy lub po ogłoszeniu zmiany do niej, która to zmiana dotyczy takiego właśnie zakładu;

g) „nowy zakład”,

- czyli zakład przemysłowy, który podejmie produkcję w terminie późniejszym niż 12 miesięcy od chwili ogłoszenia niniejszej dyrektywy lub po ogłoszeniu zmiany do niej, która to zmiana dotyczy takiego właśnie zakładu;

- lub istniejący zakład przemysłowy, gdzie zużycie substancji zwiększyło się wydatnie w terminie późniejszym niż 12 miesięcy od chwili ogłoszenia niniejszej dyrektywy lub od chwili ogłoszenia zmiany do niej, która to zmiana dotyczy takiego właśnie zakładu.

Artykuł 3

(1) Wartości graniczne, okresy przestrzegania wartości granicznych, jak również tryb nadzorowania i kontroli ścieków ustalono w części A załącznika I.

(2) Wartości graniczne dotyczą w normalnych warunkach miejsca, w którym ścieki zawierające substancje określone w art. 2, lit. a) opuszczają zakład produkcyjny.

Jeśli zajdzie potrzeba wybrania innych miejsc określania wartości dla pewnych substancji, miejsca takie będą ustalone w załączniku II.

Jeżeli ścieki zawierające te substancje są poddawane obróbce poza terenem zakładu przemysłowego w konkretnym urządzeniu, państwo członkowskie może zezwolić, aby wartości graniczne były określone w miejscu, w któ-

rym ścieki opuszczają zakład.

(3) Przewidziane w art. 3 dyrektywy 76/464/EWG zezwolenia muszą zawierać przepisy, które są przynajmniej równie rygorystyczne, jak przepisy ustalone w części A załącznika I, wyjąwszy przypadki, w których państwo członkowskie na podstawie części B załącznika I spełnia wymogi art. 6 ust. 3 dyrektywy 76/464/EWG. Zezwolenia te będą kontrolowane przynajmniej co cztery lata.

(4) Państwa członkowskie mogą bez uszczerbku dla swoich zobowiązań, zgodnie z ust. 1, 2 i 3, jak również z dyrektywą 76/464/EWG, udzielać zezwoleń nowym zakładom tylko wówczas, gdy zakłady te stosują normy, odpowiadające najlepszym dostępnym środkom technicznym, tak jak jest to wymagane, aby zgodnie z art. 2 tej dyrektywy, usuwać zanieczyszczenia, albo zapobiegać nieuczciwej konkurencji.

Niezależnie od wybranej metody, państwo członkowskie przed udzieleniem zezwolenia wyjaśnia Komisji powody w przypadku, gdy planowane metody zaradcze pod względem technicznym nie odpowiadają najlepszym dostępnym środkom technicznym.

Komisja niezwłocznie informuje inne państwa członkowskie o tych powodach i jak najszybciej kieruje do wszystkich państw członkowskich raport, w którym przedstawia swoje stanowisko odnośnie stosowania wyjątków określonych w art. 2 lit. g). W przypadkach koniecznych przedkłada równocześnie Radzie odpowiednie propozycje.

(5) Metoda analizy porównawczej, stosowana do określenia wymienionej w art. 2, lit. a) substancji, została podana w załączniku n, część C. Mogą też być stosowane inne metody, z tym założeniem, że ich każdorazowa granica wykrywalności i dokładność są przynajmniej tak zadowalające, jak ustalone w załączniku U, część C.

(6) Państwa członkowskie zapewniają, iż w następstwie wprowadzenia środków wynikających z realizacji niniejszej dyrektywy nie zwiększy się zanieczyszczenie innych stref środowiska naturalnego, szczególnie ziemi i powietrza, przez te substancje.

Artykuł 4

Państwa członkowskie dbają o kontrolę zbiorników wodnych, skażonych przez ścieki odprowadzane z zakładów produkcyjnych lub przez ścieki pochodzące z innych źródeł produkcyjnych.

W przypadku odprowadzania ścieków do zbiorników wodnych należących do kilku państw członkowskich, państwa te współpracują ze sobą w celu zsynchronizowania działań w zakresie kontroli.

Artykuł 5

(1) Dla substancji, co do których w załączniku II zawarte są odpowiednie wskazówki, państwa członkowskie ustalają specjalne programy mające na celu unikanie lub usuwanie zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł (łącznie ze źródłami mnogimi i rozproszonymi), które odprowadzają w ściekach znaczne ilości tych substancji, ale nie podlegają uregulowaniom wynikającym z ustalenia wspólnych wartości granicznych lub norm emisji dla poszczególnych państw.

(2) Programy te obejmują w szczególności takie środki zaradcze i technologie, które najlepiej nadają się do zastąpienia, wychwycenia i/lub przetworzenia substancji wymienionych w art. 1 ust. 1 niniejszej dyrektywy.

(3) Programy specjalne muszą wejść w życie najpóźniej w pięć lat od chwili ogłoszenia odpowiednich dyrektyw dla każdej substancji.

Artykuł 6

(1) Komisja podejmuje się dokonania oceny porównawczej stosowania tej dyrektywy przez państwa członkowskie, na podstawie art. 13 dyrektywy 76/464/EWG, a w poszczególnych przypadkach - na prośbę tych państw członkowskich, zwłaszcza dotyczącą:

- szczegółowych informacji odnośnie zezwoleń, w których podane są nor-

my emisji, w przypadku odprowadzania substancji;

- stanu odprowadzania substancji do zbiorników wodnych wymienionych w art. 1 ust 2 dyrektywy 76/464/EWG

- przestrzegania ustalonych wartości granicznych i norm jakościowych wymienionych w załączniku II, część A i B;

- wyników kontroli dotyczących wymienionych w art. 4 niniejszej dyrektywy zbiorników wodnych, które są zanieczyszczone wskutek odprowadzania ścieków;

- specjalnych programów usuwania zanieczyszczeń, zgodnie z art. 5.

(2) Komisja przekazuje Radzie co pięć lat, a po raz pierwszy po czterech latach od chwili ogłoszenia tej dyrektywy ocenę porównawczą wymienioną w ust. 1 niniejszego artykułu.

(3) Komisja przedkłada Radzie odpowiednie propozycje w przypadku zmiany stanu wiedzy, głównie z uwagi na toksyczność, trwałość i akumulację w organizmach żywych i osadach, wymienionych w art. 2 lit. a) substancji lub w przypadku udoskonalenia najlepszych dostępnych środków technicznych, za pomocą których można będzie ustalić korzystniejsze albo dodatkowe normy jakościowe i wartości graniczne.

Artykuł 7

(1) Państwa członkowskie podejmą odpowiednie środki, aby niniejszą dyrektywę wprowadzić w życie przed 1 stycznia 1988 r., o czym Komisja zostanie niezwłocznie powiadomiona.

(2) Państwa członkowskie prześlą niezwłocznie Komisji treść ich wewnętrznych przepisów prawnych, dotyczących dziedziny objętej tą dyrektywą.

Artykuł 8

Dyrektywa niniejsza jest adresowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 12 czerwca 1986 r.

W imieniu Rady Przewodniczący
P. WINSEMIUS

Tłumaczenie: *Wiesława Walczak* (BSE)
Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*
Opracowanie: *Andrzej Kubik* (BSE)

Substancje niebezpieczne

ZAŁĄCZNIK I

PRZEPISY OGÓLNE

Niniejszy załącznik składa się z trzech części zawierających ogólne przepisy mające zastosowanie do substancji niebezpiecznych:

- część A: granicznych wartości norm emisji;
- część B: norm jakościowych;
- część C: postępowania pomiarowo-opiniującego.

W załączniku II przepisy ogólne zostały sprecyzowane i uzupełnione o szereg przepisów specyficznych dla każdej pojedynczej substancji.

CZĘŚĆ A

Wartości graniczne, terminy ich przestrzegania, procedura nadzoru i kontrola odprowadzania

1. W załączniku II, w części A podane są wartości graniczne norm emisji dla różnych procesów przemysłowych oraz wymagane terminy rozpoczęcia ich przestrzegania.

2. Dość odprowadzanych substancji zostaje ustalona odpowiednio do ilości substancji wyprodukowanej, przetworzonej lub wykorzystanej w tym samym okresie przez zakład przemysłowy lub odpowiednio do postanowień art. 6 ust. 1 dyrektywy 76/464/EWG, zgodnie z innymi, charakterystycznymi dla tego typu działalności parametrami.

3. W przypadku zakładów przemysłowych, odprowadzających substancje, o których mowa w art. 2 lit. a) niniejszej dyrektywy i nie wymienionych w załączniku II, część A, wartości graniczne zostaną w razie potrzeby ustalone

przez Radę w terminie późniejszym. Do tego czasu kraje członkowskie samodzielnie ustalają, zgodnie z dyrektywą 76/464/EWG, normy emisji dla danej substancji. Normy te powinny uwzględniać najnowsze, dostępne środki techniczne i powinny być nie mniej rygorystyczne niż najbliższe im, porównywalne wartości graniczne zawarte w załączniku II, część A.

Postanowienia niniejszego ustępu mają zastosowanie również w przypadku zakładu przemysłowego wytwarzającego inne produkty niż te, dla których w załączniku n, część A ustalono wartości graniczne, i odprowadzającego substancje, o których mowa w art. 2 lit. a) niniejszej dyrektywy.

4. Wartości graniczne dla poszczególnych zakładów przemysłowych, wyrażone jako stężenia, które w zasadzie nie powinny zostać przekroczone, podano w załączniku n, część A. Wartość graniczna wyrażona jako najwyższe stężenie nie powinna w żadnym wypadku - o ile nie chodzi o jedyną dającą się zastosować wartość - przewyższać wartości wynikającej ze stosunku masy danej substancji do masy wody, zużytej na każdą jednostkę masy pierwiastka, charakterystycznego dla danego typu zanieczyszczenia. Jednak stężenie danej substancji w ściekach - zależne od ilości zużytej wody, która w każdym wypadku jest różna, zależnie od zastosowanej metody i zakładu przemysłowego - w każdym wypadku powinno odpowiadać podanej w załączniku U, część A wartości granicznej, wyrażonej jako stosunek masy odprowadzanej substancji do parametrów charakterystycznych dla danego typu produkcji.

5. W celu ponownego zbadania, czy odprowadzanie substancji, o których mowa w art. 2 lit. a) niniejszej dyrektywy, odpowiada normom emisji, niezbędne jest przeprowadzenie postępowania kontrolnego.

Ta procedura kontrolna powinna, zgodnie z postanowieniami części A załącznika II, obejmować pobranie i analizę próbek, pomiar ilości ścieków i użytych substancji, a także pomiar parametrów charakterystycznych dla danego typu zanieczyszczenia

W przypadku, kiedy nie jest możliwe ustalenie ilości użytej substancji z powodu wyczerpania próbki w postępowaniu kontrolnym, można za punkt wyjścia przyjąć zdolności produkcyjne, które stanowiły podstawę wydania zezwolenia.

6. Reprezentatywną próbkę ścieków pobiera się w ciągu 24 godzin. Miejszczną ilość odprowadzanych substancji oblicza się na podstawie ilości substancji odprowadzanej codziennie. W załączniku II może jednak zostać ustalony próg ilościowy dla odprowadzania określonej substancji; w razie jego przekroczenia państwa członkowskie mogą zastosować uproszczoną procedurę nadzoru.

7. Przewidzianego w pkt. 5 pobrania próbek i pomiaru ilości ścieków dokonuje się zazwyczaj w miejscu, które, zgodnie z art. 3 ust. 2 niniejszej dyrektywy, zostało ustalone dla sprawdzania wartości granicznej.

Państwa członkowskie mogą zezwolić — o ile jest to potrzebne dla zagwarantowania, że środki odpowiadają wymogom wymienionym w części C niniejszego załącznika — aby wymienionego pobrania próbek i pomiarów ścieków dokonywano w innym miejscu, znajdującym się przed miejscem wyznaczonym dla sprawdzania wartości granicznej; jest to dopuszczalne wówczas, gdy:

- pomiarami zostanie objęta cała woda przedsiębiorstwa, która może zostać zanieczyszczona niebezpieczną substancją;

- regularnie przeprowadzane, ponowne kontrole wykażą, iż pomiary te są rzeczywiście równie reprezentatywne, jak pomiary przeprowadzane w miejscach wyznaczonych dla sprawdzania wartości granicznych odprowadzanych substancji, względnie iż zawsze je przewyższają.

CZĘŚĆ B

Normy jakościowe, terminy ich przestrzegania, procedura nadzoru

i kontrola norm jakościowych

1. Dla tych państw członkowskich, które zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 76/464/EWG, stosują przepisy wyjątkowe, normy emisji, ustanowione przez państwa członkowskie zgodnie z art. 5 niniejszej dyrektywy i które winny być przez nie stosowane, zostają tak ustalone, że ta lub te odpowiednia(e) norma(y) jakościowe muszą być zgodne z normami ustalonymi zgod-

nie z pkt. 2 lub 3, dla obszarów zagrożonych odprowadzeniem substancji niebezpiecznych, o których mowa art. 2 lit a) dyrektywy. Kompetentna władza określi zagrożony obszar w każdym pojedynczym przypadku i wybierze spośród ustalonych, zgodnie z pkt. 2 lub 3, norm jakości taką lub takie, która (które) według niej najbardziej odpowiadają) sposobowi wykorzystania odnośnego obszaru; jednocześnie bierze ona pod uwagę te okoliczność, iż niniejsza dyrektywa zakłada konieczność usunięcia każdego zanieczyszczenia.

2. Z uwagi na konieczność usunięcia, zgodnie z art. 2 dyrektywy 76/464/EWG, zanieczyszczeń w rozumieniu tejże dyrektywy, w części B załącznika II, zostają ustalone normy jakościowe i terminy ich przestrzegania.

3. O ile postanowienia specjalne zawarte w części B załącznika II, nie przewidują inaczej, dla wszystkich stężeń nazywanych normami jakościowymi stosuje się średnią arytmetyczną wyników uzyskanych w ciągu roku.

4. Jeśli dla wód na danym obszarze stosuje się więcej norm jakościowych, to jakość wody powinna odpowiadać wszystkim tym normom.

5. W każdym przypadku zastosowania danej dyrektywy, kompetentne władze, udzielając zezwoleń, podają odnośne przepisy, określają warunki nadzoru oraz terminy dotrzymania tej lub tych norm jakości.

6. Zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 76/464/EWG, państwa członkowskie w każdym przypadku wybrania i zastosowania określonej normy jakościowej zawiadamiają komisję o:

- miejscach odprowadzania i urządzeniach dyspergujących,
- obszarze geograficznym, dla którego zostały zastosowane normy jakościowe,
- miejscach pobierania próbek,
- częstotliwości pobierania próbek,
- metodach pobierania próbek i przeprowadzania pomiarów,
- wynikach.

7. Próbkę powinny być pobierane w takiej odległości od miejsca odprowadzania ścieków, aby mogły zostać uznane za reprezentatywne dla jakości wód obszaru zagrożonego odprowadzaniem niebezpiecznych substancji; częstotliwość pobierania próbek powinna być na tyle duża, aby możliwe było wykazanie ewentualnych zmian stanu wód, ze szczególnym uwzględnieniem

naturalnych zmian w bilansie wodnym.

CZĘŚĆ C

Metody pomiarowe i granica wykrywalności

1. W ramach niniejszej dyrektywy obowiązują definicje zawarte w dyrektywie 79/869/EWG wydanej przez Radę dnia 9 października 1979 r., dotyczącej metod przeprowadzania pomiarów oraz częstotliwości pobierania próbek i wykonywania analiz wód powierzchniowych w celu wykorzystania ich w państwach członkowskich jako źródeł wody pitnej¹⁰.

2. Metody pomiarowe, stosowane do określenia stężenia wymienionych substancji oraz granicy wykrywalności (die Erfassungsgrenze) dla danego obszaru zostały podane w części C załącznika II.

3. Granica wykrywalności, dokładność i precyzja metody są określone dla każdej substancji w części C załącznika II.

4. Pomiar ilości ścieków powinien być wykonywany z dokładnością $\pm 20\%$.

Tłumaczenie: *Ewa Ćwiągala* (BSE)
Weryfikacja: Jerzy Kuryłowicz

¹⁰ AB1. nr L 271, 29.10.1979, s. 44.

ZAŁĄCZNIK II

PRZEPISY SPECJALNE

1. dotyczące tetrachlorometanu (czterochlorku węgla),
2. dotyczące DDT,
3. dotyczące pentachlorofenolu.

Zastosowana w niniejszym załączniku numeracja wyżej wymienionych substancji odpowiada numeracji zastosowanej w wykazie 129 substancji zawartym w komunikacie Komisji z dnia 22 czerwca 1982 r.¹¹, a przeznaczonym na użytek Rady.

Jeśli w przyszłości w niniejszym załączniku zostaną umieszczone substancje, które nie zostały uwzględnione w wyżej wymienionym wykazie, zostaną one ponumerowane chronologicznie, w kolejności ich dopisywania, poczynając od nr 130.

¹¹ AB1. nr 176, 14.7.1982 r., s. 3.

**1. PRZEPISY SPECJALNE
DLA TETRACHLOROMETANU [CZTEROCHLORKU WĘGLA]
(nr 13)¹²
CAS-56-23-5¹³**

Część A (13): wartości graniczne norm emisji

Rodzaj zakładu przemysłowego ^{(1) (2)}	Okres	Wartości graniczne wyrażone jako ⁽³⁾ :		Obowiązuje od
		masa	stężenie	
1. Wytwarzanie czterochlorku węgla przez chlorowanie wyczerpujące	miesiąc	a) proces z wmywaniem 40 g CCl ₄ na tonę ogólnej zdolności produkcji CCl ₄ i tetrachloroetylenu	1,5 mg/l	1.1.1988
		b) proces bez wmywania 2,5 g/t	1,5 mg/l	
	dzień	a) proces z wmywaniem 80 g/t	3 mg/l	
		b) proces bez wmywania 5 gA	3 mg/l	

¹² Dyrektywa 86/280 EWG dotyczy szczególnie zastosowania czterochlorku węgla w pralniach przemysłowych.

¹³ Nr CAS (Chemical Abstract Service).

Rodzaj zakładu przemysłowego ^{(1) (2)}	Okres	Wartości graniczne wyrażone jako ⁽³⁾ :		Obowiązuje od
		masa	stężenie	
2. Wytwarzanie chlorometanów przez chlorowanie metanu (łącznie z wysokociśnieniowym procesem chlorolizy) i z metanolu	miesiąc	10 g CCl ₄ na tonę ogólnej zdolności produkcji chlorometanów	1,5 mg/l	1.1.1988
	dzień	20 g na tonę	3 mg/l	
3. Wytwarzanie fluorochlorowęgłowodorów ⁽⁴⁾	miesiąc	-	-	-
	dzień	-	-	-

⁽¹⁾ W przypadku zakładów przemysłowych, o których mowa w załączniku I, część A pkt 3, konieczne jest wskazanie konkretnych zakładów używających czterochlorku węgla jako rozpuszczalnika.

⁽²⁾ W przypadku jeśli masa odprowadzanej substancji nie przekracza 30 kg rocznie, można zastosować uproszczoną procedurę nadzoru.

⁽³⁾ Uwzględniając lotność czterochlorku węgla i konieczność przestrzegania postanowień wynikających z art. 6 ust. 3 dyrektywy 76/464/EWG w przypadkach, w których taka procedura została zastosowana i w których występuje silny ruch ścieków z zawartością czterochlorku węgla na wolnym powietrzu, państwa członkowskie zalecają, aby wartości graniczne zostały dotrzymane przed wpływem ścieków do odpowiednich urządzeń; państwa członkowskie gwarantują, że cała woda, która jest zagrożona zanieczyszczeniem, rzeczywiście zostanie objęta przez zalecane normy.

⁽⁴⁾ Obecnie niemożliwe jest ustalenie wartości granicznych dla tego sektora. Rada ustali te wartości w terminie późniejszym, na wniosek komisji.

Część B (13): normy jakości

Obszar wodny	Normy jakości	Jednostka pomiaru	Obowiązuje od
Powierzchniowe wody śródlądowe Wody ujściowe Wewnętrzne wody przybrzeżne bez wód ujściowych Morze przybrzeżne	12	µg/l CCl ₄	1.I.1988

⁽¹⁾ Uproszczoną procedurę nadzoru można - bez naruszenia art. 6 ust. 3 dyrektywy 76/464/EWG — zastosować jedynie wtedy, kiedy zostanie wykazane, iż osiągnięta została wymieniona wyżej norma jakościowa i że może być ona trwale dotrzymana.

Część C: (13): metody pomiarowe

1. Do określania zawartości czterochlorku węgla w ściekach i wodach stosuje się chromatografię gazową.

W przypadku kiedy stężenie jest mniejsze niż 0,5 mg/l, używa się detektora o dużej czułości; wówczas granica oznaczalności¹⁴ wynosi około 0,1 (µg/l. Przy stężeniu powyżej 0,5 mg/l granica oznaczalności wynosi 0,1 mg/l.

2. Dokładność metody powinna wynosić ± 50% dla stężenia odpowiadającego podwójnej wartości granicy oznaczalności.

¹⁴ Granicę oznaczalności x_g substancji definiuje się jako jej najmniejszą ilość, którą można oznaczyć w próbce stosując daną metodę i która wyraźnie różni się od zera.

**2. PRZEPISY SPECJALNE DLA DDT (nr46)¹⁵¹⁶
CAS-50-29-3¹⁷**

STAN USTALONY: Stężenie DDT w wodach, warstwach osadowych i/lub mięczakach, skorupiakach i/lub rybach nie powinno w miarę upływu czasu znacząco rosnąć.

Część A (46): wartości graniczne norm emisji ^{(1) (2)}

Rodzaj zakładu przemysłowego ⁽³⁾ (4)	Okres	Wartości graniczne wyrażane w		Obowiązuje od
		g/t wyprodukowanej przetworzonej lub zastosowanej substancji	mg/l odprowadzanej wody	
Produkcja DDT łącznie z formułą na tym samym stanowisku roboczym	miesiąc	8	0,7	1.1.1988
	dzień	16	1,3	1.1.1988
	miesiąc	4	0,2	1.1.1991
	dzień	8	0,4	1.1.1991

⁽¹⁾Uwzględniając fakt, iż w nowych urządzeniach wykorzystuje się najnowocześniejsze, dostępne środki techniczne, należy przewidywać, że normy emisji dla DDT będą niższe niż dla wytworzonej substancji.

⁽²⁾Opierając się na doświadczeniach wynikających ze stosowania omawianej dyrektywy, komisja, zgodnie z art. 6 ust. 3 niniejszej dyrektywy, w odpo-

¹⁵ Suma izomerów 1,1,1-trichloro-2,2 bis (p-chlorofenylo)-etan; 1,1,1-trichloro-2-(o-chlorofenylo)-2-(p-chlorofenylo)-etan; 1,1-dichloro-2,2 bis (p-chlorofenylo)-etylen i 1,1-dichloro-2,2 bis (p-chlorofenylo)-etan.

¹⁶ W odniesieniu do DDT art. 5 niniejszej dyrektywy znajduje zastosowanie, jeżeli zostaną znalezione źródła inne niż wymienione w niniejszym załączniku.

¹⁷ Nr CAS (Chemical Abstract Service).

wiednim czasie przedłoży Radzie wnioski dotyczące ustalenia bardziej restrykcyjnych wartości granicznych; powinny one zostać wprowadzone w 1994 r.

⁽³⁾ W przypadku zakładów przemysłowych, o których mowa w załączniku I, część A, pkt 3, chodzi zwłaszcza o zakłady konfekcjonujące DDT poza urządzeniami produkcyjnym oraz oddział produkcji dicofolu.

⁽⁴⁾ W przypadku gdy masa odprowadzanej substancji nie przekracza 1 kg rocznie, można zastosować uproszczoną procedurę nadzoru.

Część B (46): normy jakości

Obszar wodny	Normy jakości	Jednostka pomiaru	Obowiązuje od
Powierzchniowe wody śródlądowe Wody ujściowe	10 dla para-para-izomeru DDT	µg/l	1.1.1988
Wewnętrzne wody przybrzeżne bez wód ujściowych Morze przybrzeżne	25 dla DDT ogółem		

Część C (46): metody pomiarowe

1. Do określania zawartości DDT w ściekach i wodach stosuje się chromatografię gazową i detektor jonizacyjny rekombinacyjny, po uprzedniej

ekstrakcji próbek z odpowiednim rozpuszczalnikiem. Granica oznaczalności¹⁸ dla DDT wynosi, w zależności od ilości zawartych w próbce substancji towarzyszących, łącznie około 4 µg/l dla wód i 1 µg/l dla ścieków.

2. Do określenia zawartości DDT w warstwach osadowych i organizmach stosuje się chromatografię gazową i detektor jonizacyjny rekombinacyjny, po odpowiednim przygotowaniu próbek. Granica oznaczalności wynosi w tym przypadku około 1 µg/kg.

3. Dokładność i precyzja metody powinna wynosić $\pm 50\%$ stężenia, które odpowiada podwójnej wartości granicy oznaczalności.

3. PRZEPISY SPECJALNE DLA PENTACHLOROFENOLU

(nr 102)^{19,20}

CAS-87-86-5²¹

STAN USTALONY: Stężenie pentachlorofenolu w warstwach osadowych, mięczakach, skorupiakach i/lub rybach nie powinno w miarę upływu czasu znacząco rosnąć.

¹⁸ Granica oznaczalności x_g danej substancji jest to jej najmniejsza ilość, którą można oznaczyć w próbce stosując daną metodę i która wyraźnie różni się od zera.

¹⁹ Związek chemiczny 2,3,4,5,6-pentachloro-1-hydroksybenzen i jego sole.

²⁰ W odniesieniu do pentachlorofenolu art. 5 niniejszej dyrektywy znajduje zastosowanie szczególnie w przypadku wykorzystywania tego związku w obróbce drewna

²¹ CAS (Chemical Abstract Service).

Część A (102): wartości graniczne norm emisji

Rodzaj zakładu przemysłowego ⁽¹⁾ ₍₂₎	Okres	Wartości graniczne wyrażone w		Obowiązuje od
		g/t zdolności produkcji względnie pojemności wsadu	mg/1 odprowadzonej wody	
Produkcja pentachlorofenolu sodu przez hydrolizę heksachlorobenzenu	miesiąc	25	1	1.1.1988
	dzień	50	2	1.1.1988

⁽¹⁾ W przypadku zakładów przemysłowych, o których mowa w załączniku I, część A pkt 3, chodzi w szczególności o zakłady wytwarzające pentachlorofenolan sodowy przez chlorowanie.

⁽²⁾ W przypadku gdy masa odprowadzanej substancji nie przekracza 3 kg rocznie, można zastosować uproszczoną procedurę nadzoru.

Część B (102): normy jakości

Obszar wodny	Normy jakości	Jednostka pomiaru	Obowiązuje od
Powierzchniowe wody śródlądowe Wody ujściowe Wewnętrzne wody przybrzeżne bez wód ujściowych Morze przybrzeżne	2	µg/l	1.1.1988

Część C (102): metody pomiarowe

1. Do określania zawartości pentachlorofenolu w ściekach i wodach stosuje się cieczerową chromatografię ciśnieniową lub chromatografię gazową i detektor jonizacyjny rekombinacyjny, po uprzedniej ekstrakcji próbek z odpowiednim rozpuszczalnikiem. Granica oznaczalności²² wynosi w tym przypadku około 2 µg/l dla wód i około 0,1 µg/l dla ścieków.

2. Do określania zawartości pentachlorofenolu w warstwach osadowych i organizmach stosuje się cieczerową chromatografię ciśnieniową lub chromatografię gazową i detektor jonizacyjny rekombinacyjny, po odpowiednim przygotowaniu próbek. Granica oznaczalności²³ wynosi w tym przypadku około 1 µg/kg.

2. Dokładność metody powinna wynosić $\pm 50\%$ dla stężenia odpowiadającego podwójnej wartości granicy oznaczalności.

Tłumaczenie: *Ewa Ćwiękała* (BSE)
Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

²² Granicę oznaczalności x_g substancji definiuje się jako jej najmniejszą ilość, która można oznaczyć w próbce stosując daną metodę i która wyraźnie różni się od zera.

²³ Granicę oznaczalności x_g substancji definiuje się jako jej najmniejszą ilość, którą można oznaczyć w próbce stosując daną metodę i która wyraźnie różni się od zera.

**DYREKTYWA RADY
75/440/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r.**

**określająca wymagania jakościowe dla wód powierzchniowych
będących źródłem wody pitnej w państwach Wspólnoty
(zmieniona przez traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii
z dnia 12 czerwca 1985)
(AB1. L 302 1985,15.11.1985, s. 9)**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

na podstawie Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, zwłaszcza art. art. 100 i 235,

na propozycję Komisji,

po zajęciu stanowiska przez Parlament Europejski²⁴,

po zajęciu stanowiska przez Komitet Ekonomiczny i Społeczny²⁵,

uwzględniając następujące okoliczności:

Rosnące zapotrzebowanie na wodę pitną powoduje konieczność zmniejszenia zanieczyszczenia wód i zapobieżenia ich dalszemu zanieczyszczeniu.

W celu ochrony zdrowia publicznego narodu niezbędna jest kontrola ja-

²⁴ AB1. nr C 62,30.5.1974, s. 7.

²⁵ AB1. nr C 109,19.9.1974, s. 41.

kości wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej i jej oczyszczanie.

Różnice w przepisach prawnych, dotyczących wody powierzchniowej wykorzystywanej do pozyskiwania wody pitnej, które w różnych państwach członkowskich są stosowane bądź przygotowywane, mogą prowadzić do nierównych warunków konkurencji, a tym samym bezpośrednio wpływać na funkcjonowanie Wspólnego Rynku. Należy więc ujednoczyć przepisy prawne zgodnie z art. 100 Traktatu.

Wydaje się konieczne uzupełnienie tego ujednoczenia przepisów prawnych Wspólnoty takimi działaniami, aby przez obszerną regulację urzeczywistnić jeden z celów Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska i poprawienia jakości życia. Należy więc przewidzieć kilka postanowień specjalnych. Ponieważ niezbędne do tego uprawnienia nie są przewidziane w Traktacie, należy sięgnąć do art. 235 Traktatu.

Program działań Wspólnoty Europejskiej na rzecz ochrony środowiska²⁶ przewiduje wspólne wypracowanie norm jakościowych dla ustalenia wymogów, jakim musi odpowiadać środowisko naturalne. Chodzi tu zwłaszcza o określenie parametrów dla wody, łącznie z wodą powierzchniową przeznaczoną do pozyskiwania wody pitnej.

Wspólne ustalenie minimalnych wymogów jakościowych wobec wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej nie wyklucza ani bardziej rygorystycznych wymogów dla innych zastosowań tej wody, ani wymogów dotyczących warunków życia biologicznego w wodzie.

Wskaźniki jakości wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej muszą zostać sprawdzone w świetle nowych wiadomości technicznych i naukowych.

Sposoby pobierania próbek i pomiaru parametrów fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej są obecnie opracowywane i powinny być ustalone w

²⁶ AB1. nr C 112, 20.12.1973, s. 3.

możliwie jak najszybciej wydanej dyrektywie

- WYDAŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

(1) Dyrektywa ta dotyczy wymogów jakościowych, jakim musi sprostać źródła woda powierzchniowa, zwana dalej wodą powierzchniową, która po odpowiednim oczyszczeniu jest lub będzie wykorzystywana do pozyskiwania wody pitnej.

Woda gruntowa, woda słonawa i woda przeznaczona do podniesienia poziomu wody gruntowej nie podlegają tej dyrektywie.

(2) Przez wodę pitną w sensie tej dyrektywy rozumie się przeznaczoną do użytkowania przez człowieka, dostarczaną społeczeństwu przez sieć rozdzielczą, wodę powierzchniową.

Artykuł 2

Woda powierzchniowa w sensie tej dyrektywy dzieli się na trzy grupy o wartościach granicznych, mianowicie A1, A2 i A3, które odpowiadają właściwym standardowym metodom oczyszczania, wymienionym w załączniku I. Grupy te odpowiadają trzem różnym klasom wody powierzchniowej o cechach fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych podanych w tabeli załącznika II.

Artykuł 3

(1) Państwa członkowskie ustalają dla wszystkich miejsc poboru lub dla każdego pojedynczego miejsca poboru, wartości stosowane wobec wody powierzchniowej, dla wszystkich parametrów przytoczonych w załączniku II.

Odnośnie do parametrów, dla których tabela w załączniku II nie zawiera wartości, państwa członkowskie nie muszą ustalać wartości według ust. 1, dopóki nie zostaną ustalone liczby, według trybu postępowania art. 9.

(2) Wartości ustalone według ust. 1 nie mogą być bardziej rygorystyczne niż wartości podane w kolumnach I załącznika II.

(3) Jeżeli w kolumnach G załącznika II przytoczone są wartości z lub bez odpowiedniej wartości w kolumnach I tego samego załącznika, to państwa członkowskie będą się starać przestrzegać ich - bez uszczerbku dla postanowień art. 6 - jako wartości wiodących.

Artykuł 4

(1) Państwa członkowskie podejmą konieczne kroki dla zapewnienia, żeby woda powierzchniowa odpowiadała wartościom ustalonym zgodnie z art. 3. Każde państwo członkowskie stosuje przy tym tę dyrektywę w jednakowym stopniu dla wód państw członkowskich i wód przekraczających granice.

(2) W ramach celów tej dyrektywy państwa członkowskie podejmą konieczne kroki, aby zapewnić nieprzerwaną poprawę środowiska naturalnego. W tym celu ustalą one systematyczny plan z harmonogramem oczyszczenia wody powierzchniowej, zwłaszcza wody kategorii A3. Należy przy tym w najbliższych dziesięciu latach osiągnąć istotną poprawę w ramach programów poszczególnych państw.

Opracowując wymieniony harmonogram należy pamiętać, że jakość środowiska, zwłaszcza jakość wody, musi się poprawić, należy także uwzględnić warunki ekonomiczne i techniczne, które istnieją lub mogą zaistnieć w różnych rejonach Wspólnoty.

Komisja wnikliwie sprawdzi wymienione w ustępie 1 plany działań, łącząc je z harmonogramami, i w razie potrzeby przedłoży Radzie w związku z tym odpowiednie propozycje.

(3) Woda powierzchniowa, która nie odpowiada, jeżeli chodzi o właściwości fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne, co najmniej wartościom granicznym dla standardowego oczyszczania A3, nie może być używana do pozyskiwania wody pitnej. Wody o takiej niskiej jakości można jednak wyjątkowo używać po odpowiednim uzdatnieniu (łącznie z mieszaniem), dzięki

któremu wszystkie wskaźniki jakościowe wody staną się zgodne z normami dla wody pitnej. Uzasadnienie dla tego rodzaju wyjątku, u podstaw którego musi leżeć plan administrowania zasobami wodnymi w obrębie odnośnej strefy, trzeba podać do wiadomości Komisji w przypadku istniejących instalacji niezwłocznie, a w przypadku nowych instalacji - z wyprzedzeniem. Komisja sprawdza wnikliwie to uzasadnienie i w związku z tym przedkłada Radzie, w razie potrzeby, stosowne propozycje.

Artykuł 5

(1) W ramach stosowania art. 4 woda powierzchniowa odpowiada odnośnym parametrom, jeżeli pobieranie próbek wody używanej do pozyskiwania wody pitnej, dokonywane w regularnych odstępach czasu z jednego i tego samego ujęcia wykaze, że wartości parametrów dla odnośnej jakości wody posiada:

- 95% próbek w przypadku parametrów, które zgadzają się z parametrami podanymi w kolumnach I załącznika II lub

- 90% próbek we wszystkich innych przypadkach

i jeżeli w przypadku pozostałych 5% lub 10% próbek, dla których wartości te są każdorazowo niższe:

a) wartości zmierzone nie odbiegają więcej niż w 50% od wartości odnośnych parametrów, z wyjątkiem temperatury, wartości pH, rozpuszczonego tlenu i parametrów mikrobiologicznych;

b) nie może wynikać stąd żadne niebezpieczeństwo dla zdrowia ludności;

c) kolejno po sobie następujące próbki wody, które pobierane są w statystycznie przydatnym porządku chronologicznym, nie odbiegają od odnośnych parametrów.

(2) Do czasu ustalenia przyszłej polityki Wspólnoty w tej dziedzinie poszczególne kompetentne krajowe urzędy winny ustalić porządek chronologiczny i metody pomiarowe, które uwzględniają zwłaszcza ilość pobieranej wody, zakres pobierania próbek, liczbę zaopatrywanej ludności, stopień za-

grożenia związane z jakością wody i uwarunkowane porą roku wahania jakości wody.

(3) Przekroczenie wartości wymienionych w ustępie 2 nie jest uwzględniane przy zestawieniu procentów wymienionych w ustępie 1, jeżeli wynika ono z powodzi, katastrof żywiołowych lub nadzwyczajnych warunków meteorologicznych.

(4) Przez ujęcie należy rozumieć miejsce, w którym pobierana jest woda powierzchniowa przed jej uzdatnieniem.

Artykuł 6

Państwa członkowskie mogą w każdej chwili ustalić dla wody powierzchniowej wymogi bardziej rygorystyczne od podanych w tej dyrektywie.

Artykuł 7

Stosowanie kroków podjętych na podstawie tej dyrektywy nie może ani pośrednio, ani bezpośrednio powodować pogorszenia istniejącej jakości wody powierzchniowej.

Artykuł 8

Odchylenia od tej dyrektywy dopuszczalne są tylko:

- a) w przypadku powodzi i katastrof żywiołowych;
- b) przy określonych parametrach, które oznaczone są w załączniku II przez (0), jeżeli występują nadzwyczajne warunki meteorologiczne lub geograficzne;
- c) jeżeli woda powierzchniowa doznaje naturalnego wzbogacenia określonymi substancjami ponad wartości graniczne ustalone dla kategorii A1, A2 i A3 tabeli w załączniku II;
- d) w przypadku wody powierzchniowej jezior o nieznacznej głębokości i praktycznie stojącej wodzie, dla określonych w tabeli w załączniku II para-

metrów oznaczonych gwiazdką, przy czym odchylenie to obowiązuje tylko dla jezior o głębokości nie większej niż 20 m, w przypadku których odnowa wody zajmuje więcej niż rok i do których nie spływają żadne ścieki.

Przez naturalne wzbogacanie należy rozumieć proces, w wyniku którego określona objętość wody wchłania bez interwencji człowieka pewne substancje zawarte w ziemi.

Odchylenia zgodne z ust. 1 w żadnym wypadku nie anulują obowiązujących przepisów dotyczących ochrony zdrowia ludności. Jeżeli w państwie członkowskim występują wymienione odchylenia, to informuje ono o tym niezwłocznie Komisję z podaniem powodów i okresu czasu.

Artykuł 9

Wartości liczbowe podane w tabeli w załączniku II i parametry określające cechy fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne wody powierzchniowej są na żądanie państwa członkowskiego lub na propozycję Komisji sprawdzane, jeżeli uzyskane zostaną nowe wiadomości techniczne lub naukowe, lub jeżeli zmieniają się normy dla wody pitnej.

Artykuł 10

Państwa członkowskie wprowadzą w życie niezbędne przepisy prawne i administracyjne, aby dostosować się do tej dyrektywy i jej załączników w ciągu dwóch lat po jej ogłoszeniu. Powiadomią one o tym niezwłocznie Komisję.

Artykuł 11

Dyrektywa ta skierowana jest do wszystkich państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 16 czerwca 1975.

W imieniu Rady

Przewodniczący

R.RYAN

V.d.R.: Termin wejścia w życie tej dyrektywy dla Portugalii został przedłużony do 1 stycznia 1989. (Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12 czerwca 1985, załącznik XXXVI rozdz. III.2 (AB1. nr L302,15.11.85, s. 9).

ZAŁĄCZNIK I

Definicja standardowej metody uzdatniania wody powierzchniowej kategorii A1, A2 i A3 na wodę pitną

Kategoria A1

Proste uzdatnianie fizyczne i odkażanie, np. szybkie filtrowanie i odkażanie.

Kategoria A2

Normalne uzdatnianie fizyczne i chemiczne, np. chlorowanie wstępne, koagulacja, flokulacja, dekantacja, filtracja i odkażanie (chlorowanie końcowe).

Kategoria A3

Dokładniejsze uzdatnianie fizyczne i chemiczne, utlenianie, absorpcja i odkażanie, np. chlorowanie z punktem przegięcia, koagulacja, flokulacja, dekantacja, filtracja, utlenianie, absorpcja (węgiel aktywny), odkażanie (ozon, chlorowanie końcowe).

ZAŁĄCZNIK II

Cechy wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej

Lp.	Parametr	A1 G		A2 G	A2 I	A3 G	A3 I
1.	pH	6,5-8,5		5,5-9		5,5-9	
2.	Barwa (po zwykłym filtrowaniu) mg/l Skala Pt	10	20(0)	50	100 (O)	50	200 (O)
3.	Zawiesiny ogółem mg/l MES	25					
4.	Temperatura °C	22	25 (O)	22	25 (O)	22	25 (O)
5.	Przewodność $\mu\text{s}/\text{cm}^1$ w temp. 20 °C	1000		1000		1000	
6.	Zapach (stopień rozcieńczenia przy 25 °C)	3		10		20	
7.	Azotany mg/l NO ₃	25	50(O)		50(O)		50(O)
8. ¹	Fluorki mg/l F	0,7/1	1,5	0,7/1,7		0,7/1,7	
9.	Cały ekstrahowalny chlor organiczny mg/l Cl						
10.	Żelazo (rozpuszczone) mg/l Fe	0,1	0,3	1	2	1	
11.	Mangan mg/l Mn	0,05		0,1		1	
12.	Miedź	0,02	0,05 (0)	0,05		1	

	mg/l Cu						
13.	Cynk mg/Zn	0,5	3	1	5	1	5
14.	Bor mg/l B	1		1		1	
15.	Beryl mg/l Be						
16.	Kobalt mg/l Co						
17.	Nikiel mg/l Ni						
18.	Wanad mg/l V						
19.	Arsen mg/l As	0,01	0,05	-	0,05	0,05	0,1
20.	Kadm mg/l Cd	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,005
21.	Chrom całkowity mg/l Cr		0,05		0,05		0,05
22.	Ołów mg/l Pb		0,05		0,05		0,05
23.	Selen mg/l Se		0,01		0,01		0,01
24.	Rtęć mg/l Hg	0,0005	0,001	0,0005	0,001	0,0005	0,001
25.	Bar mg/l Ba		0,1		1		1
26.	Cyjanki mg/l Cn		0,05		0,05		0,05
27.	Siarczany mg/l SO4	150	250	150	250(0)	150	250(0)
28.	Chlorki mg/l Cl	200		200		200	

29.	Substancje powierzchniowo czynne (błękit mg/l siarczan metylenowy) (Lauryla)	0,2		0,2		0,5	
30. ¹²	Fosforany mg/l P2O5	0,4		0,7		0,7	
31.	Fenole (liczba fenolowa) p-nitroanilina mg/l C6H5HO 4 aminoantypiryna		0,001	0,001	0,005	0,01	0,1
Lp.	Parametr	A1 G	A1 I	A2 G	A2 I	A3 G	A3 I
32.	Rozpuszczone lub zemulgowane węglowodory (po ekstrakcji eterem naftowym) mg/l		0,05		0,2	0,5	1
33.	Policykliczne związki aromatyczne mg/l		0,0002		0,0002		0,001
34.	Pestycydy - łącznie(paration, HCH, dieldryna) mg/l		0,001		0,0025		0,005
35.	Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (CSB) mg/l O2					30	
36.	Nasylenie rozcieńczonym tlenem % O2	>70		>50		>30	

37.	Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu przy 20 °C Bez nitryfikacji (BSP ₅) mg/l O ₂	<3		<5		<7	
38.	Azot Kjeldahla (oprócz NO ₂) mg/l N	1		2		3	
39.	Amoniak mg/l NH ₄	0,05		1	1,5	2	4(O)
40.	Substancje ekstrakowalne chloroformem mg/l SEC	0,1		0,2		0,5	
41.	Węgiel organiczny całkowity mg/l C						
42.	Węgiel organiczny po flokulacji i filtracji mg/l C membranowej (5 μ) TOC						
43.	Łącznie - Coli 37 °C /100ml	50		5000		50 000	
44.	Coli faec. /100 ml	20		2000		20 000	
45.	Streptococcus faec. /100 ml	20		1000		10 000	
46.	Salmonella	nie wykazano w 5000 ml		nie wykazano w 1000 ml			

I = (imperativ) = wartość obligatoryjna

G = (guide) = wartość orientacyjna

(O) = nadzwyczajne warunki klimatyczne lub geograficzne

* = patrz artykuł 8 litera d)

¹ Podane wartości przedstawiają odpowiednio do przeciętnej temperatury rocznej ustalone granice maksymalne (temp. wysoka i niska).

² Ten parametr przyjmuje się, aby sprostać określonym warunkom środowiska naturalnego.

Tłumaczenie: *Lucjan Senenko*

Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

DYREKTYWA RADY
79/869/EWG z dnia 9 października 1979 r.
dotycząca metod oraz częstotliwości pobierania próbek
i przeprowadzania analiz wód powierzchniowych
będących źródłem wody pitnej w państwach Wspólnoty
[zmieniona przez Dyrektywę Rady 81/855/EWG
z dnia 19 października 1981
o przystąpieniu Grecji (AB1.L 319,7.11.1981, s. 16)
i przez traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii
z dnia 12 czerwca 1985 (AB11302,15.11.1985, s. 9))

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

na podstawie Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, w szczególności art. 100 i 235,

na propozycję Komisji²⁷,

po zajęciu stanowiska przez Parlament Europejski²⁸,

po zajęciu stanowiska przez Komitet Ekonomiczny i Społeczny²⁹,

uwzględniając następujące okoliczności:

²⁷ AB1. nr C 208, 1.9.1978, s. 2.

²⁸ AB1. nr C 67, 12.3.1979, s. 48.

²⁹ AB1. nr C 128, 21.5.1979, s. 4.

Program działania Wspólnot Europejskich dla ochrony środowiska³⁰ przewiduje standaryzację i ujednoczenie metod pomiaru, aby można było porównywać ze sobą wyniki pomiarów zanieczyszczenia dokonywanych we Wspólnocie.

Dyrektywa 75/440/EWG Rady z dnia 16 czerwca 1975 o wymaganiach jakościowych dotyczących wody powierzchniowej dla pozyskiwania wody pitnej w państwach członkowskich³¹, zwłaszcza art. 5 ust. 2, przewiduje ustalenia polityki Wspólnoty w sprawie częstotliwości pobierania próbek i analiz parametrów oraz metod pomiarowych.

Różnice między przepisami prawnymi dotyczącymi metod pomiarowych oraz częstotliwości pobierania próbek i analiz poszczególnych parametrów dla określenia jakości wody powierzchniowej, które są w przygotowaniu lub są już stosowane w różnych państwach członkowskich, mogą prowadzić do nierównych warunków konkurencji i tym samym bezpośrednio oddziaływać na funkcjonowanie Wspólnego Rynku. Należy więc ujednoczyć przepisy prawne w tej dziedzinie zgodnie z art. 100 Traktatu.

Wydaje się konieczne uzupełnienie tego ujednoczenia przepisów prawnych działaniami Wspólnoty, zmierzającymi do zrealizowania przez obszerną regulację, jednego z celów Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska i poprawy jakości życia. Należy więc przewidzieć kilka postanowień specjalnych. Ponieważ potrzebne do tego uprawnienia nie są zawarte w Traktacie, należy sięgnąć do art. 235 Traktatu.

Wydaje się rzeczą niezbędną ustalenie dla analiz, przeprowadzanych w państwach członkowskich, wspólnych wzorcowych metod pomiaru właściwości fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej.

Zagwarantowanie kontroli niezbędnej jakości wymaga regularnego pobierania minimalnej liczby próbek wody powierzchniowej, w celu przeprowadzenia pomiarów parametrów przytoczonych w załączniku II Dyrektywy

³⁰ AB1. nr C 112, 20.12.1973, s. 1.

³¹ AB1. nr I 194, 25.7.1975, s. 34.

75/440/EWG.

Minimalna częstotliwość pobierania próbek i analiz poszczególnych parametrów musi być tym większa, im większe ilości wody się pobiera i im więcej mieszkańców z niej korzysta. Musi ona być również większa, jeżeli z uwagi na pogorszenie jakości wody zwiększa się ryzyko społeczne.

Postęp naukowy i techniczny może spowodować konieczność szybkiego dostosowania niektórych przepisów ustalonych w załączniku I tej dyrektywy dla uwzględnienia, zwłaszcza zmian wartości parametrów przytoczonych w załączniku II Dyrektywy 75/440/EWG. W celu ułatwienia tego należy przewidzieć tryb ścisłej współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w obrębie Komitetu ds. dostosowania do postępu naukowego i technicznego

- WYDAŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Dyrektywa ta dotyczy wzorcowych (porównawczych) metod pomiaru oraz częstotliwości pobierania próbek i analiz w odniesieniu do parametrów zawartych w załączniku II Dyrektywy 75/440/EWG.

Artykuł 2

W dyrektywie tej stosuje się pojęcia:

- „wzorcowa metoda pomiaru”: ustalenie zasady pomiaru lub krótki opis metody umożliwiającej określenie parametrów zawartych w załączniku I;
- „granica wykrywalności”: najmniejsza wartość badanego parametru, jaka może być określona;
- „precyzja”: przedział, w którym powinno znaleźć się 95% wyników pomiarów dotyczących tej samej próbki i uzyskanych tą samą metodą;
- „dokładność”: różnica między rzeczywistą wartością badanego parametru a średnią wartością otrzymaną doświadczalnie.

Artykuł 3

(1) Analizy pobranych próbek wody obejmują parametry przytoczone w załączniku II Dyrektywy 75/440/EWG, którym przyporządkowane są wartości I i G.

(2) Państwa członkowskie będą stosować tak dalece, jak to jest możliwe, metody pomiaru wymienione w załączniku I niniejszej dyrektywy.

(3) Przestrzegane muszą być granice wykrywalności, precyzja i dokładność metod pomiaru podanych w załączniku I tej dyrektywy.

Artykuł 4

(1) Roczna minimalna częstotliwość pobierania próbek i analiz dla poszczególnych parametrów ustalona jest w załączniku II niniejszej dyrektywy. Pobieranie próbek musi być, na ile to możliwe, tak rozłożone w ciągu roku, żeby otrzymać reprezentatywny obraz jakości wody.

(2) Próbkę wody powierzchniowej muszą być reprezentatywne dla jakości wody, w rozumieniu art. 5 ust. 4 Dyrektywy 75/440/EWG.

Artykuł 5

Pojemniki, do których wlewane są próbki, odczynniki, jak również metody konserwowania próbki częściowej do analizy jednego lub kilku parametrów, transport i przechowywanie próbek oraz przygotowanie próbek do analizy nie mogą być przyczyną istotnej zmiany wyników analiz.

Artykuł 6

(1) Kompetentne władze państw członkowskich ustalą częstotliwość pobierania próbek i analiz dotyczących poszczególnych parametrów dla każdego ujęcia.

(2) Częstotliwość pobierania próbek i analiz nie może być mniejsza niż roczna minimalna częstotliwość podana w załączniku II niniejszej dyrektywy.

Artykuł 7

(1) Jeżeli badania wody powierzchniowej przeznaczonej do pozyskiwania wody pitnej przeprowadzone przez kompetentne urzędy wykażą, że wyniki pomiaru parametrów są w kilku przypadkach wyraźnie lepsze niż wartości ustalone przez państwa członkowskie zgodnie z załącznikiem II Dyrektywy 75/440/EWG, to częstotliwość pobierania próbek i analiz może w tych przypadkach być przez odnośne państwo członkowskie zmniejszona.

(2) Jeżeli w przypadkach wymienionych w ustępie 1 nie występuje zanieczyszczenie i nie istnieje niebezpieczeństwo pogorszenia jakości wody, a jakość wody jest wyższa od wartości podanej w kolumnie A1 załącznika II Dyrektywy 75/440/EWG, to odnośne urzędy mogą zdecydować, że regularna analiza nie jest konieczna.

Artykuł 8

(1) W celu umożliwienia stosowania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie prześlą Komisji, na jej zapytanie, wszystkie odnośne dane dotyczące:

- stosowanych metod analiz;
- częstotliwości analiz.

(2) Na podstawie zebranych w ten sposób danych Komisja w regularnych odstępach czasu sporządza podsumowujący raport.

Artykuł 9

Dla uwzględnienia zwłaszcza zmian wartości parametrów zawartych w załączniku II Dyrektywy 75/440/EWG, zgodnie z trybem postępowania art. 11 niniejszej dyrektywy, zmieniane będą w celu dostosowania do postępu

technicznego:

- wzorcowe metody pomiaru zawarte w załączniku I niniejszej dyrektywy;
- granica wykrywalności, precyzja i dokładność tych metod pomiaru;
- materiał zalecany na pojemniki.

Artykuł 10

(1) Ustanawia się Komitet ds. dostosowania do postępu technicznego i naukowego, zwany dalej „Komitetem”, który składa się z przedstawicieli państw członkowskich, a któremu przewodniczą przedstawiciele Komisji. Komitet ten wypełnia zadania wynikające z art. 9.

(2) Komitet ustanawia własny regulamin.

Artykuł 11

(1) Ustalony w tym artykule tryb postępowania przewiduje zwoływanie posiedzeń Komitetu przez przewodniczącego, z własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela państwa członkowskiego.

(2) Przedstawiciel Komisji proponuje Komitetowi zastosowanie określonych środków. Komitet zajmuje stanowisko wobec tej propozycji w czasie, jaki wyznacza przewodniczący, w zależności od pilności problemu. Stanowisko zostaje przyjęte większością 54 głosów, przy czym głosy państw członkowskich ważone są zgodnie z art. 148 ust. 2 Traktatu.

Przewodniczący nie uczestniczy w głosowaniu.

(3) a) Komisja podejmuje zamierzone działania, jeżeli odpowiadają one stanowisku Komitetu.

b) Jeżeli zamierzone działania nie odpowiadają stanowisku Komitetu lub stanowiska nie ogłoszono, to Komisja niezwłocznie proponuje działania, jakie należy podjąć. Rada podejmuje uchwałę kwalifikowaną większością głosów.

c) Jeżeli Rada po upływie trzech miesięcy od czasu przekazania jej pro-

pozycji nie podjęła uchwały, odpowiednią decyzję podejmuje Komisja.

Artykuł 12

- (1) Zmienia się, jak następuje, Dyrektywę 75/440/EWG:
 - a) artykuł 5 ust. 2 zostaje skreślony;
 - b) w artykule 5 ust. 3 słowa „wartości wymienione w ust. 2” zastępuje się słowami „wartości parametrów dla odnośnej jakości wody”.
- (2) Ustęp 1 wchodzi w życie dwa lata po ogłoszeniu tej dyrektywy.

Artykuł 13

Państwa członkowskie wprowadzą w życie niezbędne przepisy prawne i administracyjne, aby dostosować się do tej dyrektywy w ciągu dwóch lat po jej ogłoszeniu. Powiadomią one o tym niezwłocznie Komisję.

Artykuł 14

Dyrektywa ta skierowana jest do wszystkich państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 9 października 1979.

W imieniu Rady
Przewodniczący
D. CMALLEY

ZAŁĄCZNIK I
Wzorcowe metody pomiaru wartości parametrów I i/lub G
zgodnie z dyrektywą 75/440/EWG

(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)
L.p.	Parametr	Granica wykrywalności	Precyzja + -	Dokładność	Wzorcowe metody pomiaru	Zalecany materiał pojemnika
1.	Wartość pH Jednostka pH	-	0,1	0,2	-elektrometria, pomiar (odbywa się) w miejscu pobierania próbki bez wstępnej obróbki próbek	
2.	Zabarwienie (po jednym połączeniu) mg Pt/l	5	10%	20%	- sączenie przez membranę ze szklanego włókna -metoda fotometryczna wg wartości wzorcowych skali platynowo-kobaltowej	
3.	Zawiesiny łącznie mg/l	-	5%	10%	- filtracja membranowa (0,45 µm), suszenie przy 105°C i ważenie - odwirowanie (co najmniej 5 min. średnie przyspieszenie 2800 do 3200 g), suszenie przy 105°C i ważenie	
4.	Temperatura °C	-	0,5	1	- pomiar temperatury pomiar w miejscu pobierania próbek bez ich wstępnej obróbki	
5.	Przewodność	-	5%	10%	- elektrometria	

	przy 20°C μS/cm					
6.	Zapach współczynnik rozcieńczenia przy 25°C	-	-	-	- określenie przez szereg rozcieńczeń	Szkło
7.	Azotany mg/l NO ₃	2	10%	20%	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
8.	Fluorki mg/l F	0,05	10%	20%	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna, w razie potrzeby po destylacji - elektrody jonoselektywne	
9.	Łączny ekstrahowany chlor organiczny mg/l Cl					
10.	Żelazo (rozpuszczone) mg/l Fe	0,02	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna po filtracji membranowej (0,45μm) - molekularna spektrometria absorpcyjna, po filtracji membranowej (0,45μm)	
11.	Mangan mg/l Mn	0,01 ²	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna	
		0,02 ³	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - molekularna spektrofotometria absorpcyjna	

12.	Miedź ¹⁰ mg/l Cu	0,005	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - polarografia	
		0,02	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - molekularna spektrofotometria absorpcyjna - polarografia	
13.	Cynk ¹⁰ mg/l Zn	0,01 ²	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna	
		0,02	10%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
14.	Bor ¹⁰ mg/l B	0,1	10%	20%	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna - atomowa spektrometria absorpcyjna	Materiał, który nie zawiera żadnych ilości boru
15.	Beryl mg/l Be					
16.	Kobalt mg/l Co					
17.	Nikiel mg/l Ni					
18.	Wanad mg/l V					
19.	Arsen ¹⁰ mg/l As	0,002 ²	20%	20%	- atomowa spektrometria absorpcyjna	
		0,01			- atomowa spektrometria absorpcyjna - molekularna spektrofotometria absorpcyjna	

20.	Kadm ¹⁰ mg/l Cd	0,002	30%	30%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - polarografia	
21.	Chrom całkowity ¹⁰ mg/l Cr	0,01	20%	30%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
22.	Ołów ¹⁰ mg/l	0,01	20%	30%	- atomowa spektrometria absorpcyjna - polarografia	
23.	Selen ¹⁰ mg/l	0,005			- atomowa spektrometria absorpcyjna	
24.	Rtęć ¹⁰ mg/l Hg	0,0001 0,0002	30%	30%	- atomowa spektrometria absorpcyjna (metoda zimnej pary)	
25.	Bar ¹⁰ mg/l Ba	0,02	15%	30%	- atomowa spektrometria absorpcyjna	
26.	Cyjanki mg/l CN	0,01	20%	30%	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
27.	Siarczany mg/l SO ₄	10	10%	10%	- gravimetria - kompleksometria z kwasem etylenowym dwuamionoceteroctanowym - molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
28.	Chlorki mg/l Cl	10	10%	10%	- analiza miareczkowa (metoda Mohra) - molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
29.	Substancje powierzchniowo czynne (błękiet metylenowy) mg/l siarczan (Lauryla)	0,05	20%		- molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
30.	Fosforany mg/l P ₂ O ₅	0,02	10%	20%	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna	

31.	Fenole mg/l C6H5OH	0,0005 0,001	0,000 5 30%	0,0005 50%	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna – metoda 4-aminoantypiryny - metoda p-nitroaniliny	
32.	Rozpuszczone lub zemulgowane węglowodory mg/l	0,01 0,04 ³	20%	30%	- spektrometria w podczerwieni po ekstrakcji tetrachlorkiem węgla - grawimetria po ekstrakcji eterem naftowym	
33.	Policykliczne węglowodory aromatyczne ¹⁰ mg/l	0,00004	50%	50%	- pomiar natężenia fluorescencji w świetle UV po chromatografii cienkowarstwowej - pomiar dla porównania z mieszaniną 6 standardowych substancji o tym samym stężeniu	Szkło lub aluminium
34.	Pestycydy ogółem (paration heksachlorocykloheksan, dieldryna) ¹⁰ mg/l	0,0001	50%	50%	- chromatografia gazowa lub cieczowa po ekstrakcji odpowiednim rozpuszczalnikiem i oczyszczeniu. Identyfikacja składników mieszaniny, oznaczenie ilościowe	
35.	Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (CSB) mg/l O2	15	20%	20%	- metoda dwuchromianu potasu	
36.	Wskaźnik nasylenia tlenem %	5	10%	10%	- metoda Winklera - metoda elektrochemiczna	szkło
37.	Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu przy 20°C bez ni-	2	1,5	2	- oznaczenie rozpuszczonego O2 przed i po pięciodniowej inkubacji przy 20±°C w ciemności. Do-	

	tryfikacji (BSB5) mg/l O2				datek inhibitora nityfikacji.	
38.	Azot Kjeldahla (oprócz NO2 i NO3) mg/l N	0,5	0,5	0,5	- mineralizacja i destylacja po procesie Kjeldahla, określenie amonu przez molekularną spektrofotometrię absorpcyjną lub miareczkowanie	
39.	Amon mg/l NH4	0,01 ² 0,1 ³	0,03 ² 10% ³	0,03 ² 20% ³	- molekularna spektrofotometria absorpcyjna	
40.	Substancje ekstrahowalne chloroformem mg/l	"	-	-	- ekstrakcja przy pH=7 oczyszczonym chloroformem; odparowanie próżniowe w temperaturze otoczenia, ważenie pozostałości	szkło
41.	Węgiel organiczny całkowity mg/l C					
42.	Węgiel organiczny po flokulacji i filtracji membranowej (5µm) mg/l C					
43	Postacie coli ogółem / 100ml C	5 ² 500			- kultury przy 37 °C na odpowiedniej stałej specyficznej pożywce (cukier m lekowy-tergitol-agar, endo--agar, 0,4% te-pol-agar) z ² lub bez ⁷ nitrowania i zliczania kolonii. Próby muszą być rozcieńczone lub w razie potrzeby tak zagęszczone, żeby zawierały 10 do 100 kolonii. W razie potrzeby	Szkło sterylizowane

					<p>identyfikować przez wytwarzanie gazu</p> <p>- metoda rozcieńczania z fermentacją w ciekłych podłożach o co najmniej trzech składach w trzech rozcieńczeniach. Przy wyniku pozytywnym przeniesienie do środowiska wykrywającego. Określenie liczby najbardziej prawdopodobnej. Temperatura inkubacji 37 ± 1 °C</p>	
44	Kałowe bakterie coli /100 ml	2^2 200			<p>- kultura przy 44 °C na odpowiedniej stałej specyficznej pożywce (cukier m lekowy-tergitol-agar, endo--agar, 0,4% te-epol-agar) z² lub bez' filtrowania i zliczania kolonii. Próby muszą być rozcieńczone lub ewentualnie tak zagęszczone, żeby zawierały 10 do 100 kolonii. W razie potrzeby identyfikować przez wytwarzanie gazu</p> <p>- metoda rozcieńczania z fermentacją w podłożach ciekłych o co najmniej trzech składach w trzech rozcieńczeniach. Przy wyniku pozytywnym przeniesienie do środowiska wykrywającego. Określenie liczby najbardziej prawdopodobnej. Temperatura inkubacji $44 \pm 0,5$</p>	Szkło sterylizowane

					°C	
45	Paciorkowce kałowe /100 ml	2 ² 200 2 ² 200			- kultura przy 37 °C na odpowiedniej stałej specyficznej pożywce (np. azydek sodowy), z ² lub bez ⁷ filtracji i zliczania kolonii. Próby muszą być rozcieńczone lub ewentualnie tak zagęszczone, żeby zawierały 10 do 100 kolonii - metoda rozcieńczania w bulionie azydku sodowego o co najmniej trzech składach i trzech rozcieńczeniach. Określenie liczby najbardziej prawdopodobnej	Szkło sterylizowane
46	Salmonella ¹²	1/5000 ml 1/1000 ml			- zagęszczanie przez filtrowanie (przez membranę lub odpowiedni filtr); szczepienie na uprzednio wzbogaconą pożywkę. Wzbogacenie, przeniesienie na agar-agar izolacyjny, identyfikacja	Szkło sterylizowane

¹ Próbkę wody powierzchniowej zaczerpniętą w miejscu ujęcia analizuje się i mierzy po precedzeniu (siatka) dla usunięcia pływających w nich pozostałości, jak drewno, tworzywo sztuczne itp.

² Dla wody kategorii A1 wartość G.

³ Dla wody kategorii A2 i A3.

⁴ Dla wody kategorii A3.

⁵ Dla wody kategorii A1, A2, A3 wartość I.

⁶ Dla wody kategorii A2 wartość I i A3.

⁷ Dla wody kategorii A2 i A3 wartość G.

⁸ Mieszanina sześciu standardowych substancji o jednakowym stężeniu:

fluoranten; 3,4-benzofluoranten; 1,1,12-benzofluoranten; 3,4-benzopiren; 1,1,2-benzopiren; (1,2,3-cd)- indenopiren.

⁹Mieszanina trzech substancji o jednakowym stężeniu: paration, heksachlorocykloheksan, dieldryna.

¹⁰Jeżeli próbki zawierają tak wysoki udział zawiesiny, że niezbędna jest specjalna wstępna obróbka próbek, to wyjątkowo można przekroczyć wartości dokładności pomiaru (kolumna E), stanowią one wtedy wartość docelową. Próbki te trzeba poddać takiej obróbce, żeby jak najwięcej oznaczanych substancji podlegało analizie.

¹¹Ponieważ metoda ta nie jest we wszystkich państwach członkowskich powszechnie stosowana, nie ma gwarancji, że zdoła się osiągnąć wartość granicy wykrywalności, która jest niezbędna dla kontroli wartości ustalonych w Dyrektywie 75/440/EWG.

¹²Nie do wykrycia w 5000 ml (A1, G) i nie do wykrycia w 1000 ml (A2, G).

ZAŁĄCZNIK II

Roczna minimalna częstotliwość pobierania próbek i analiz dla poszczególnych parametrów, zgodnie z Dyrektywą 75/440/EWG

Ludność	A1*			A2*			A3*		
	I**	II**	III**	I**	II**	III**	I**	II**	III**
< 10 000	***	***	***	***	***	***	2	1	*** ¹
> 10 000- < 30 000	1	1	***	2	1	***	3	1	1
> 30 000 - < 100 000	2	1	***	4	2	1	6	2	1
> 100 000	3	2	***	8	4	1	12	4	1

*Jakość wody powierzchniowej, załącznik II Dyrektywy 75/440/EWG. **Zaszeregowanie parametrów wg częstotliwości.

***Częstotliwość ustalona przez właściwe urzędy poszczególnych państw.

¹ Ponieważ te wody powierzchniowe przeznaczone są do pozyskiwania wody pitnej, zaleca się państwom członkowskim pobieranie próbek raz w roku, przynajmniej dla wody tej kategorii (A3, III, < 10 000).

GRUPY

I		II		III	
Parametr		Parametr		Parametr	
1	Wartość pH	10	Żelazo (rozpuszczone)	8	Fluorki
2	Barwa	11	Mangan	14	Bor
3	Zawiesiny ogółem	12	Miedź	19	Arsen
4	Temperatura	13	Cynk	20	Kadm
5	Przewodność	27	Siarczany	21	Chrom (całkowity)
6	Zapach	29	Substancje powierzchniowo czynne	22	Ołów
7	Azotany	31	Fenole	23	Selen
28	Chlorki	38	Azot Kjeldahla	24	Rtęć
30	Fosforany	43	Bakterie coli łącznie	25	Bar
35	Chemiczne zapotrzebowanie tlenu	44	Kałowe bakterie coli	26	Cyjanki
36	Indeks nasyce- nia tlenem			32	Węglowodory rozpuszczone lub zemulgowane
37	Biochemiczne zapotrzebowanie			33	Policykliczne węglowodory aromatyczne

	nie tlenu				
39	Amon			34	Pestycydy ogółem
				40	Substancje ekstrahowalne chloroformem
				45	Paciorkowce kałowe
				46	Salmonella

Tłumaczenie: *Lucjan Senenko*

Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

DYREKTYWA RADY**80/778/EWG z dnia 15 lipca 1980 r.****dotycząca jakości wody użytkowanej przez człowieka****[zmieniona przez dyrektywę Rady 81/858/EWG z dnia 19 października 1981 z uwagi na przystąpienie Grecji****(AB1. L 319; 7.11.1981, s. 19)****i przez traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z dnia 12 czerwca 1985 (AB1. L302,15.11.1985, s. 9)]**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

na podstawie Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, zwłaszcza art. 100 i 235.

na propozycję Komisji,

po wyrażeniu opinii przez Parlament Europejski³²

po wyrażeniu opinii przez Komitet Ekonomiczno-Społeczny³³,

uwzględniając następujące okoliczności:

W obliczu znaczenia, jakie ma dla zdrowia publicznego woda przeznaczona na użytek człowieka, należy ustalić normy jakościowe, jakim ta woda musi odpowiadać.

Różnice między już obowiązującymi lub przygotowywanymi ustaleniami

³² AB1. nr C 28, 9.2.1976, s. 27.

³³ AB1 nr C 131. 12.6.1976, s. 13.

dotyczącymi jakości wody użytkowanej przez człowieka w poszczególnych państwach członkowskich mogą tworzyć nierówne warunki konkurencji i wobec tego oddziaływać bezpośrednio na funkcjonowanie Wspólnego Rynku.

Przepisy prawne w tym zakresie muszą więc zostać ujednoczone zgodnie z art. 100 Traktatu.

Wydaje się rzeczą konieczną, żeby równocześnie z ujednoczeniem przepisów prawnych, przez dalej idącą regulację dotyczącą wody użytkowanej przez człowieka, zrealizować jeden z celów Wspólnoty w dziedzinie polepszenia warunków życia, harmonijnego rozwoju życia gospodarczego w obrębie całej Wspólnoty oraz trwałego i zrównoważonego rozszerzenia gospodarki. Wymaga to przyjęcia specjalnych ustaleń. Ponieważ Traktat nie przewiduje niezbędnych uprawnień, trzeba sięgnąć po art. 235 Traktatu.

Programy działania Europejskiej Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska z 1973³⁴ i 1977³⁵ roku przewidują ustalenie norm, które mają obowiązywać dla toksycznych substancji chemicznych i szkodliwych dla zdrowia zarasków, w wodzie użytkowanej przez człowieka, oraz definicji parametrów fizycznych, chemicznych i biologicznych odpowiadających różnym zastosowaniom wody, zwłaszcza wody użytkowanej przez człowieka.

Dla naturalnej wody mineralnej przewidziana jest regulacja specjalna. Z zakresu stosowania tej dyrektywy należy wyłączyć wodę leczniczą oraz określone wody stosowane w przemyśle spożywczym, jeżeli ich używanie nie zagraża zdrowiu publicznemu.

W Dyrektywie 75/440/EWG³⁶ Rada ustaliła już normy dla pozyskiwania wody pitnej.

Wartości ustalone dla określonych parametrów muszą odpowiadać dopuszczalnym stężeniom maksymalnym lub być niższe.

³⁴ AB1. nr C 112, 20.12.1973, s. 1.

³⁵ AB1. Nr C69, 11.6.1970, s. 1.

³⁶ AB1. Nr C 194, 25.7.1975. s. 34.

W przypadku wody zmiękczonej, dostarczanej jako woda użytkowa, wartości ustalone dla określonych parametrów muszą odpowiadać niezbędnemu stężeniu minimalnemu lub być wyższe.

Jest rzeczą pożądaną, żeby państwa członkowskie kierowały się wartościami ustalonymi jako „wskaźniki”.

Ponieważ do przygotowania wody do użytkowania przez człowieka mogą być niezbędne określone czynniki chemiczne substancje, ich stosowanie musi być regulowane, aby ewentualnie zdrowie ludności nie było zagrożone przez nadmierne używanie tych substancji.

Państwa członkowskie powinny zostać upoważnione do wprowadzenia pod określonymi warunkami odstępstw od tej dyrektywy, dla sprostania szczególnym okolicznościom.

W celu umożliwienia kontroli stężeń różnych parametrów należy zadbać o to, żeby państwa członkowskie podejmowały wszelkie niezbędne kroki dla systematycznego nadzorowania jakości wody, użytkowanej przez człowieka.

Ustalone w tej dyrektywie metody analizy wody należy jak najszybciej dostosować do postępu naukowego i technicznego.

Aby łatwiej móc realizować niezbędne do tego kroki, należy przewidzieć tryb postępowania dla ścisłej współpracy między państwami członkowskimi a komisją, w ramach komitetu zajmującego się dostosowaniem używanych metod do postępu naukowego i technicznego

- WYDAŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Dyrektywa ta dotyczy wymogów, którym musi odpowiadać jakość wody użytkowanej przez człowieka.

Artykuł 2

W myśl tej dyrektywy przez wodę użytkowaną przez człowieka należy rozumieć wszelką wodę, która niezależnie od swego pochodzenia, w swoim stanie pierwotnym lub po odpowiednim przygotowaniu, używana jest do tego celu.

Może przy tym chodzić:

- o wodę, która jest dostarczana do użytkowania lub
- o wodę, która jest stosowana w zakładzie przemysłu spożywczego do celów wytwarzania, obróbki, konserwowania lub wprowadzania do obiegu wyrobów lub substancji przeznaczonych na użytek ludzki i wpływa na przydatność do spożycia wyrobu końcowego.

Artykuł 3

W stosunku do wody, która wymieniona jest w art. 2 myślnik drugi, państwa członkowskie stosują wartości dla parametrów toksycznych i mikrobiologicznych, wymienionych w tabelach D i E załącznika I oraz wartości innych parametrów, które zdaniem właściwych urzędów narodowych mogą wpływać na przydatność do spożycia wyrobu końcowego.

Artykuł 4

(1) Z zakresu stosowania tej dyrektywy wyłączone są:

- a) naturalne wody mineralne, które są definiowane lub uznawane za takie, przez właściwe urzędy narodowe;
- b) wody lecznicze uznane przez właściwe władze państw członkowskich.

(2) Państwa członkowskie nie mogą zabraniać lub utrudniać wprowadzenia do obrotu artykułów spożywczych, powołując się na jakość stosowanej wody, jeżeli jakoś ta spełnia warunki tej dyrektywy, chyba że wprowadzenie do obrotu zagraża zdrowiu ludności.

Artykuł 5

Dyrektywa ta obowiązuje bez uszczerbku dla postanowień specjalnych, które są zawarte w innych regulacjach Wspólnoty.

Artykuł 6

(1) Państwa członkowskie przekazują Komisji następujące informacje:

-przydatne informacje dotyczące gałęzi przemysłu, w przypadku których właściwe urzędy państw członkowskich są zdania, że przydatność wyrobu do spożycia, w sensie art. 2, nie jest zmniejszona przez jakość stosowanej wody;

-wartości parametrów w poszczególnych państwach, z wyjątkiem parametrów toksycznych i mikrobiologicznych wymienionych w art. 3.

(2) Komisja poddaje te informacje sprawdzeniu i ewentualnie podejmuje odpowiednie kroki. Opracowuje ona, w regularnych odstępach czasu, podsumowujące sprawozdanie dla państw członkowskich.

Artykuł 7

(1) Państwa członkowskie ustalają, dla parametrów wymienionych w załączniku I, wartości obowiązujące dla wody użytkowanej przez człowieka.

(2) Dla parametrów, dla których nie umieszczono wartości w załączniku I, państwa członkowskie nie muszą ustalać wartości wg ustępu 1, dopóki wartości te nie zostaną ustalone przez Radę.

(3) Dla parametrów przytoczonych w tabelach A, B, C, D i E załącznika I obowiązują następujące zasady:

-wartości, które mają być ustalone przez państwa członkowskie, muszą odpowiadać wartościom przytoczonym w kolumnie „Dopuszczalne stężenie maksymalne” lub być niższe;

-przy ustalaniu wartości, państwa członkowskie kierują się wartościami, które podane są w kolumnie „Wskaźnik”.

(4)Wartości, które mają być ustalone przez państwa członkowskie dla parametrów przytoczonych w tabeli F załącznika I dla wody, która wymieniona jest w art. 2 (pierwszy myślnik) i została zmiękczona, muszą odpowiadać wartościom podanym w kolumnie „Niezbędne stężenie minimalne” lub być wyższe.

(5)Przy interpretacji wartości wymienionych w załączniku I należy uwzględnić uwagi.

(6)Państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne kroki, żeby woda przeznaczona do użytkowania przez człowieka odpowiadała co najmniej wymogom ustalonym w załączniku I.

Artykuł 8

Państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne kroki dla zapobieżenia, żeby w wodzie przekazanej odbiorcy nie pozostała substancja stosowana w procesie obróbki wody użytkowanej przez człowieka, w stężeniu przekraczającym maksymalne dopuszczalne stężenie tej substancji, co mogłoby pośrednio lub bezpośrednio zagrażać zdrowiu ludności.

Artykuł 9

(1) Państwa członkowskie mogą przewidzieć odstępstwa od tej dyrektywy, aby uwzględnić następujące okoliczności:

a) szczególny rodzaj i strukturę terenu rejonu geograficznego, od którego zależy dane źródło.

Jeżeli państwo członkowskie uchwała tego rodzaju odstępstwa, to informuje ono o tym Komisję w ciągu dwóch miesięcy po podjęciu uchwały, podając powody odstępstwa;

b) nadzwyczajną sytuację meteorologiczną.

Jeżeli państwo członkowskie uchwała tego rodzaju odstępstwo, to informuje ono o tym Komisję w ciągu piętnastu dni po podjęciu uchwały, z podaniem powodów odstępstwa oraz czasu jego trwania.

(2) Państwa członkowskie informują Komisję o odstępstwach zgodnie z ust. 1 tylko wtedy, gdy zaopatrzenie w wodę wynosi co najmniej 1 m³ na dobę lub dotyczy co najmniej 5000 osób.

(3) Odstępstwa dopuszczone zgodnie z tym artykułem nie mogą w żadnym przypadku dotyczyć czynników toksycznych i mikrobiologicznych i prowadzić do zagrożenia zdrowia ludności.

Artykuł 10

(1) W sytuacjach przymusowych, właściwe urzędy państw członkowskich mogą na czas określony dopuścić, żeby przekroczone były maksymalne stężenia dopuszczalne, ustalone w załączniku I, jeżeli nie zagraża to w niemożliwy do przewidzenia sposób zdrowiu ludności, a zaopatrzenia w wodę pitną nie można zapewnić w inny sposób; ustalają one przy tym, o jaką wartość wolno przekroczyć odnośne wartości graniczne.

(2) Jeżeli państwo członkowskie zmuszone jest do zaopatrzenia w wodę pitną wykorzystywać wodę powierzchniową, która nie osiąga przepisowych obowiązkowych stężeń dla kategorii wody A3, w myśl artykułu 2 dyrektywy 75/440/EWG, i jeżeli nie może ono zastosować odpowiedniej przeróbki, umożliwiającej uzyskanie wody pitnej o jakości ustalonej w niniejszej dyrektywie, to państwo to, bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy 75/440/EWG, zwłaszcza jej art. 4 ustęp 3, może na ograniczony okres dopuścić przekroczenie dopuszczalnego stężenia maksymalnego ustalonego w załączniku I, jeżeli przekroczenie to nie zagraża w niemożliwy do przewidzenia sposób zdrowiu ludności.

(3) Państwa członkowskie, które dopuszczają wyjątki zgodnie z tym artykułem, informują niezwłocznie Komisję, z podaniem powodów i przewidywanego okresu trwania tych wyjątków.

Artykuł 11

Państwa członkowskie zapewniają, że przez stosowanie przepisów, które zostały wydane zgodnie z tą dyrektywą, czy to pośrednio czy bezpośrednio,

nie pogorszy się w jakikolwiek sposób dotychczasowa jakość wody użytkowanej przez człowieka, a z drugiej strony nie zwiększy się zanieczyszczenie wód przeznaczonych do pozyskiwania wody pitnej.

Artykuł 12

(1) Państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne kroki dla regularnej kontroli jakości wody użytkowanej przez człowieka.

(2) Te kontrole wody użytkowanej przez człowieka prowadzi się w celu sprawdzenia zgodności jej parametrów z wymogami przytoczonymi w załączniku 1, w punkcie postawienia wody do dyspozycji odbiorcy. Miejsca poboru próbek określone są przez właściwe urzędy poszczególnych państw.

(3) Przy przeprowadzaniu kontroli, państwa członkowskie stosują przepisy zawarte w załączniku II.

(4) Państwa członkowskie stosują do analiz, jeżeli to tylko możliwe, metody wymienione w załączniku III.

Laboratoria, które stosują inne metody, muszą się upewnić, że wyniki osiągnięte tymi metodami, są równorzędne lub porównywalne z wynikami, osiąganymi za pomocą metod podanych w załączniku III.

Artykuł 13

Zmiany, które są niezbędne, aby metody analityczne przytoczone w załączniku III dostosować do postępu naukowego i technicznego, uchwała się zgodnie z trybem postępowania art. 15.

Artykuł 14

a) Ustanawia się Komitet ós. dostosowania do postępu naukowego i technicznego, zwany dalej „Komitetem”, który składa się z przedstawicieli państw członkowskich i w którym przewodnicstwo sprawuje przedstawiciel

Komisji.

b) Komitet opracowuje własny regulamin.

Artykuł 15

(1) Tryb postępowania ustalony w artykule, przewiduje zwołanie posiedzenia Komitetu przez przewodniczącego, z własnej inicjatywy lub na wniosek reprezentanta państwa członkowskiego.

(2) Przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt kroków, jakie należy podjąć. Komitet zajmuje stanowisko wobec tego projektu w terminie, jaki może określić przewodniczący stosownie do stopnia pilności odnośnego problemu. Zajęcie stanowiska dochodzi do skutku większością czterdziestu jeden głosów, przy czym głosy państw członkowskich liczy się zgodnie z art. 148 ustęp 2 Traktatu. Przewodniczący nie uczestniczy w głosowaniu.

(3) a) Komisja podejmuje zamierzone kroki, jeżeli odpowiadają one stanowisku Komitetu.

b) Jeżeli zamierzone kroki nie odpowiadają stanowisku Komitetu lub stanowisko nie było ogłoszone, to Komisja niezwłocznie proponuje Radzie kroki do podjęcia. Rada uchwała je kwalifikowaną większością głosów.

c) Jeżeli Rada nie podjęła decyzji po upływie terminu trzech miesięcy od przekazania propozycji, to zaproponowane kroki podejmowane są przez Komisję.

Artykuł 16

Państwa członkowskie nie naruszając art. 4 ustęp 2, mogą ustalać dla wody użytkowanej przez człowieka przepisy bardziej rygorystyczne od przewidzianych w tej dyrektywie.

Artykuł 17

Państwa członkowskie mogą wydawać specjalne przepisy w sprawie danych - zarówno na opakowaniach czy etykietach, jak też w reklamach, które dotyczą przydatności wody do karmienia niemowląt. Przepisy te mogą dotyczyć także właściwości wody, od których zależy wykorzystanie tych danych.

Państwa członkowskie, które chcą wydać tego rodzaju przepisy, informują o tym przednio pozostałe państwa członkowskie i Komisję.

Artykuł 18

(1) Państwa członkowskie wprowadzają w życie niezbędne przepisy prawne i administracyjne, aby w ciągu dwóch lat po ogłoszeniu dostosować się do tej dyrektywy i jej załączników. Powiadamiają one o tym niezwłocznie Komisję.

(2) Państwa członkowskie podają Komisji dosłowne brzmienie istotnych wewnątrzpaństwowych przepisów prawnych, które wydają w dziedzinie objętej dyrektywą.

Artykuł 19

Państwa członkowskie podejmą niezbędne kroki, aby jakość wody użytkowanej przez człowieka odpowiadała tej dyrektywie, w ciągu pięciu lat po jej ogłoszeniu.

Artykuł 20

Państwa członkowskie, w nadzwyczajnych wypadkach i dla geograficznie ograniczonych grup ludności, mogą zgłosić specjalny wniosek do Komisji o dodatkowy termin dla dotrzymania wymogów zawartych w załączniku I.

W tym umotywowanym wniosku należy przedstawić zaistniałe trudności i zaproponować plan działań, z harmonogramem, dla polepszenia jakości wody na użytek ludności.

Komisja sprawdza plany działań łącznic z harmonogramami. W przypadku niezgodności (poglądów) z danym państwem członkowskim przedkłada ona Radzie odpowiednie propozycje w tej sprawie.

Artykuł 21

Dyrektywa ta jest skierowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 15 lipca 1980.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. SANTER

V.d.R. Moment wejścia w życie tej dyrektywy został dla Portugalii ustalony na 1 stycznia 1989 (Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z dnia 12 czerwca 1985, załącznik XXXVI Rozdział m.2 (AB1. nr L 302, 15.11.1985, s. 9)

ZAŁĄCZNIK I
LISTA PARAMETRÓW
A. Parametry organoleptyczne

Lp.	Parametr	Sposób przedstawienia wyników ¹	Norma (N)	Dopuszczalne stężenie maksymalne	Uwagi
1	Zabarwienie	mg/l Pt/Co	1	20	
2	Mętność (zmętnienie)	mg/l SiO ₂ jednostki Jacksona] 0,4	10 4	- lub zamiast tego, przy określonych przesłankach przez pomiar głębokości widzenia, w metrach, tarczą Secchiiego N: 6 m DSM: 2 m
3.	Wartość progowa zapachu	współczynnik rozcieńczenia	0	2 przy 12° C 3 przy 25° C	- porównać z ustaleniami smakowymi
4.	Wartość progowa smaku	współczynnik rozcieńczenia	0	2 przy 12° C 3 przy 25° C	- porównać z ustaleniami zapachowymi

¹ Jeżeli państwo członkowskie, na podstawie dyrektywy 71/354/HWG w jej ostatnim ujęciu, w narodowych przepisach prawnych, które wydaje zgodnie z niniejszą dyrektywą, stosuje inne jednostki miary niż podane w tym załączniku, to wyznaczone w ten sposób wartości muszą mieć ten sam stopień

dokładności.

B. Parametry fizykochemiczne (dotyczące naturalnego składu wody)

Lp.	Parametr	Jednostki	Norma (N)	Dopuszczalne stężenie maksymalne	Uwagi
5.	Temperatura	°C	12	25	
6.	Stężenie jonów wodorowych	wartość pH	$6.5 < \text{pH} < 8.5$		<ul style="list-style-type: none"> - woda nie powinna być agresywna - wartości pH nie obowiązują dla wody w zbiornikach - dopuszczalna wartość maksymalna; 9.5
7.	Przewodność	$\mu\text{S}/\text{cm}^1$ przy 20°C	400		<ul style="list-style-type: none"> - odpowiednio do mineralizacji wody - odpowiednie wartości oporności właściwej w om/cm: 2500
8.	Chlorki	mg/l Cl	25		<ul style="list-style-type: none"> - przybliżone stężenie od którego mogą wystąpić efekty. 200 mg/l
9.	Siarczany	mg/l SO ₄	25	250	

10.	Kwas krzemowy	mg/l SiO ₂			- patrz artykuł 8
11.	Wapń	mg/l Ca	100		
12.	Magnez	mg/l Mg	30	50	

13.	Sód	mg/l Na	20	<p>175 (od 1984 i przy ud/i ale procentowym 90)</p> <p>150 (od 1987 i przy udziale procentowym 80)</p> <p>(te udziały procentowe należy obliczać dla 3-letniego okresu odniesienia)</p>	<p>- wartości tego parametru uwzględniają zalecenia grupy roboczej WHO (Den Haag, maj 1978), aby dotychczasowe dzienne spożycie chlorku sodu zmniejszać stopniowo do 6 g</p> <p>- Komisja będzie przedkładać Radzie od 1 stycznia 1984 sprawozdania dotyczące całkowitego dziennego spożycia chlorku sodu przez ludność</p> <p>- w sprawozdaniach tych Komisja sprawdzi, jak dalece niezbędna jest wymieniona przez grupę roboczą WHO wartość DS M równa 120 mg/l, aby osiągnąć zadowalające spożycie całkowite chlorku sodu; za-</p>
14.	Potas	mg/l K	10	12	

15.	Glin	mg/l Al	0.05	0.2	
16.	Twardość całkowita				- patrz tabela F
17.	Pozostałość po odparowaniu	mg/l po odparowaniu przy 180° C		1500	
18.	Stopień nasycenia tlenem	% nasycenia O ₂			- wskaźnik nasycenia > 75% z wyjątkiem wody gruntowej
19.	Wolny dwutlenek węgla	mg/l CO ₂			- woda nie powinna być agresywna

C. Parametry dla substancji niepożądanych (w zbyt dużych stężeniach)³⁷

L.p	Parametr	Jednostki	Norma 1 N.)	Dopuszczalne stężenie maksymalne (DSM)	Uwagi
20.	Azotany	mg/l NO3	25	50	
21.	Azotyny	mg/l NO2		0,1	
22.	Amon	mg/l NH4	0,05	0,05	
23. I	Azot Kjeldahla bez N2 NO2 i NO3	mg/l N		1	
24.	Utlenialność KMnO4	mg/l O:	2	5	- pomiar w stanie gorącym i środowisku kwaśnym
25.	Węgiel związany organicznie (TOC)	mg/l C			- trzeba zbadać wszystkie możliwe przyczyny podwyższenia normalnego stężenia

³⁷ Niektóre z tych substancji mogą być nawet trujące, jeżeli występują, w bardzo dużych stężeniach.

26.	Siarkowódór	$\mu\text{g/l S}$		Organoleptycznie wykrywalny	
27.	Substancje ekstrahowalne chloroformem	pozostałość po odparowaniu mg/l	0,1		
28.	Rozpuszczone, lub zemulgowane węglowodory (po ekstrakcji eterem naftowym); oleje mineralne	$\mu\text{g/l}$		10	
29.	Fenole (wskaźnik fenolowy)	$\mu\text{g/l C}_6\text{H}_5\text{OH}$		0,5	-z. wyjątkiem fenoli naturalnych, które nie reagują z chlorem
30.	Bor	$\mu\text{g/l B}$	1000		
31.	Substancje Powierzchniowo czynne (które reagują z błękitem metylenowym)	laurylizoway $\mu\text{g/l}$		200	

L. p.	Parametr	Jednostki	Norma (N)	Dopuszczalne stężenie maksymalne (DSM)	Uwagi
32.	Inne organiczne związki chloru nie ujęte w parametrze nr 55	µg/l	1		- zawartość haloformów czyli związków CHX3 (X oznacza fluorowec) trzeba zmniejszyć tak dalece, jak to jest tylko możliwe
33.	Żelazo	µg/l Fe	50	200	
34.	Mangan	µg/l Mn	20	50	

35.	Miedź	$\mu\text{g/l Cu}$	100 - przy wylocie z urządzeń pompowych i/lub przeróbczych i ich urządzeń pomocniczych 300 - po dwunastogodzinnym pozostawaniu w przewodzie i w punkcie oddania do dyspozycji użytkownika		- powyżej 3000 $\mu\text{g/l}$ może wystąpić ściągający smak
-----	-------	--------------------	--	--	--

36.	Cynk	$\mu\text{g/l Zn}$	<p>100 - przy wylocie z urządzeń pompowych i/lub przeróbczych i ich urządzeń pomocniczych</p> <p>300 - po dwunastogodzinnym pozostawaniu w przewodzie i w punkcie oddania do dyspozycji użytkownika</p>		- powyżej 5000 $\mu\text{g/l}$ może wystąpić ściągający smak
37.	Fosfor	$\mu\text{g/l P}_2\text{O}_5$	400	5000	
38.	Fluorki	$\mu\text{g/l F}$ 8-12°C 25-30°C		1500 700	- w zależności od przeciętnej temperatury objętego badaniem obszaru geograficznego zmienne DSM
39.	Kobalt	$\mu\text{g/l Co}$			
40.	Substancje nierozpuszczalne		brak		

41.	Chlor pozostały	$\mu\text{g/l Cl}$			- patrz artykuł 8
42.	Bar	$\mu\text{g/l Ba}$	100		
43.	Srebro	$\mu\text{g/l Ag}$			- jeżeli w wyjątkowym wypadku przy obróbce wody czyni się systematyczny użytek ze sre-

D. Parametry dla substancji toksycznych

	Parametr	Jednostki	Norma (N)	Dopuszczalne stężenie maksymalne (DSM)	Uwagi
44.	Arsen	$\mu\text{g/l As}$		50	
45.	Beryl	$\mu\text{g/l Be}$			
46.	Kadm	$\mu\text{g/l Cd}$		5	
47.	Cyjanki	$\mu\text{g/l CN}$		50	
48.	Chrom	$\mu\text{g/l Cr}$		50	
49.	Rtęć	$\mu\text{g/l Hg}$		1	
50.	Nikiel	$\mu\text{g/l Ni}$		50	

51.	Ołów	µg/l Pb		50 w wodzie bieżącej)	w przypadku przewodów ołowianych zawartość ołowiu w próbce pobranej po przepływie wody nie powinna wynosić więcej niż 50 µg/l. Jeżeli pobiera się prób-
52.	Antymon	µg/l Sb		10	
53.	Selen	µg/l Se		10	
54	Wanad	µg/l V			
55.	Pestycydy i produkty podobne: - na substancje - łącznie	µg/l		0,1 0,5	przez pestycydy i produkty podobne rozumie się następujące środki: - insektycydy: - trwałe organiczne związki chloru - orga-
56	Policykliczne węglowodory aromatyczne	µg/l		0,2	- Substancje odniesienia: - fluoranten - benzo-3, 4-fluoranten - benzo-11 - benzo-3

E. Parametry mikrobiologiczne

	Parametr	Wyniki: ilość próbek w m l	Norma (N)	Dopuszczalne stężenie maksymalne (DSM)	
57.	Baterie coli ³⁸	100	-	0	liczba najbardziej prawdopodobna < 1
58.	E coli	100	-	0	liczba najbardziej prawdopodobna < 1
59.	Paciorkowce kałowe	100	-	0	liczba najbardziej prawdopodobna < 1
60.	Clostridium redukujące siarczyny	20	-	-	liczba najbardziej prawdopodobna < 1

Woda użytkowana przez człowieka nie może zawierać zarazków chorobotwórczych.

W celu pełnego mikrobiologicznego zbadania wody należy - jeżeli to niezbędne - przeprowadzić, oprócz badań na zarazki wymienione w tabeli E, zwłaszcza badania na następujące drobnoustroje:

- salmonella,
- gronkowce chorobotwórcze,
- bakteriofagi kałowe,
- wirusy jelitowe.

Wody nie powinny również zawierać:

- pasożytów,
- głonów
- ani innych drobnoustrojów.

³⁸ O ile zbadana zostanie dostateczna liczba próbek (95% wyników zgodnych).

L. p.	Parametr		Wyniki: ilość próbek w ml	Norma (N)	Dopuszczalne stężenie mak- symalne (DSM)	Uwagi
61.	Liczba kolonii w wodzie do- starzonej bez- pośrednio do użytkownika	37°C	1	10 ^{1/2}	-	
		22°C	1	100 ^{1/2}	-	
62.	Liczba kolonii w wodzie w pojemnikach zamkniętych	37°C	1	5	20	- państwa członkow- skie mogą na własną odpowiedzialność wprowadzić do obrotu wodę na użytek krajowy oraz w której liczba kolonii przekracza war- tości DSM przepisane dla parametru 62, jeżeli dotrzymane są parame- try 57, 58, 59 i 60 oraz brak jest zarasków cho- robotwórczych (art. 9) - - wartości DSM należy zmierzyć w ciągu 12 godzin po rozlaniu; próbki wody należy w ciągu 12 godzin utrzy- mać w stałej temperatu- rze
		22°C	1	20	100	

¹ W przypadku wody odkażonej odpowiednie wartości w chwili opuszcza-

nia urządzeń przeróbczych powinny być wyraźnie niniejsze.

²Każde przekroczenie wartości, które utrzymuje się w kolejnych próbach, wymaga sprawdzenia.

**F. Pożądane stężenie minimalne dla wody, która została
zmiękczona**

i jest dostarczana do użytkowania ludziom

LL.p	Parametr	Jednostki	Wymagane stężenie minimalne (woda zmiękczona)	Uwagi
1.	Twardość całkowita	mg/l Ca	60	wapń lub inne kationy dwuwartościowe
2.	Stężenie jonów wodorowych	pH		woda nie powinna być agresywna
3.	Zasadowość	mg/l HCO ₃	30	
4.	Rozpuszczony tlen			

-Oznaczenia twardości, pH, rozpuszczonego tlenu i wapnia obowiązują także dla wody odsolonej.

-Jeżeli z powodu nadmiernej naturalnej twardości zgodnie z tabelą F woda przed dostarczeniem do użytkownika jest zmiękczana, to w wyjąt-

kowych wypadkach zawartość w niej sodu może być wyższa niż wartości podane w rubryce „Dopuszczalne stężenie maksymalne”. Dąży się do tego, aby ta zawartość była jak najniższa, przy czym musi być zapewniona ochrona zdrowia ludności.

Tabela przeliczeniowa

	Stopień francuski	Stopień angielski	Stopień niemiecki	mg Ca	Milimol Ca
Stopień francuski	1	0,70	0,56	4,008	0,1
Stopień angielski	1,43	1	0,80	5,73	0,143
Stopień niemiecki	1,79	1,25	1	7,17	0,179
mg Ca	0,25	0,175	0,140	1	0,025
Milimol Ca	10	7	5,6	40,08	1

ZAŁĄCZNIK II**MODELE I CZĘSTOTLIWOŚĆ ANALIZ STANDARDOWYCH****A. Tabela modeli analiz standardowych
(parametry do uwzględnienia podczas kontroli)**

	Analizy standardowe	Kontrola minimalna (C 1)	Kontrola bieżąca (C2)	Kontrola regularna (C3)	Kontrola okolicznościowa z uwagi na szczególną sytuację awaryjną (C4)
--	---------------------	--------------------------	-----------------------	-------------------------	---

A	Parametry organoleptyczne	- zapach ³⁹ - smak	-zapach -smak -zmętnienie (wygląd)	analiza C2 + inne parametry wg notki nr ⁴⁰	właściwe urzędy państwowe państw członkowskich określają parametry ⁴¹ stosownie do warunków, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, które mogłyby mieć niekorzystny wpływ na jakość wody pitnej dostarczonej użytkownikowi
B	Parametry fizyko-chemiczne	- przewodność lub inny parametr fizyczny - chlor pozostały ⁴²	-temperatura ⁴³ -przewodność lub inny parametr fizyczny -stężenie jonów wodorowych pH -chlor pozostały		
C	Parametry nieporządane		-azotany -azotyny -amon		
D	Parametry toksyczne				
E	Parametry mikrobiologiczne	- bakterie coli lub liczba kolonii przy 22°C i 37°C - E. coli	-bakterie coli -E. coli -liczba kolonii przy 22°C i 37°C - E. coli		

³⁹ Ocena jakościowa.

⁴⁰ Te parametry są określone przez właściwe urzędy państwowe przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, które mają niekorzystny wpływ na jakość wody pitnej do-

ZALECENIE: Zaleca się wprowadzenie analizy (tzw. analizy pierwotnej), która, wykonuje się przede wszystkim przed uruchomieniem ujęcia wody. Należy przy tym uwzględnić parametry bieżącej analizy kontrolnej, a także, opierając się na domniemaniu, różne substancje toksyczne i niepożądane. Zestawieniem parametrów zajmowałyby się właściwe urzędy państwowe.

B. Tabela minimalnej częstotliwości analiz standardowych³

Pozyskana lub rozdzielona ilość wody w m ³ na dobę	Dotyczy ludności (podstawa wyliczenia 200 l/dobę na 1 mieszkańca)	Analiza C1	Analiza C2	Analiza C3	Analiza C4
		liczba próbkowań/rok	liczba próbkowań/rok	liczba próbkowań/rok	
100	500	1	1	1	Częstotliwość powinna być ustalona przez właściwe urzędy państwowe
1000	5000	1	1	1	
2000	10000	12	3	1	

starczonej użytkownikowi i mogłyby umożliwić ocenę równowagi jonowej składników.

⁴¹ Właściwy urząd państwowy może stosować inne parametry niż wymienione, w załączniku I.

⁴² Lub inne substancje tylko w przypadku chemicznej obróbki wody.

⁴³ Z wyjątkiem wody w pojemnikach zamkniętych.

10000	50000	60	6	1	
20000	100000	120	12	2	
30000	150000	180	18	3	
60000	300000	360 ²	36	6	
100000	500000	360 ²	60	10	
200000	1000000	360 ²	120 ²	20 ²	
1000000	5000000	360 ²	120 ²	20 ²	

¹ Częstotliwość powinny ustalić właściwe urzędy państwowe. Jednak w przypadku wody, która przeznaczona jest do produkcji artykułów spożywczych, kontrola musi się odbywać co najmniej raz w roku.

² Właściwe urzędy państwowe muszą starać się zwiększyć częstotliwość, jeżeli to tylko jest możliwe.

³ a) W przypadku wody, która jest odkażana, częstotliwość analiz mikrobiologicznych musi być podwojona.

b) Przy dużej częstotliwości zaleca się przestrzeganie możliwie równomiernych odstępów czasowych między pobieraniem próbek.

c) Jeżeli wyniki próbkowań dokonanych w poprzednich latach są stałe i znacznie lepsze niż wartości graniczne przewidziane w załączniku I, to można w przypadku braku czynnika, który mógłby wpływać na jakość wody, zredukować podaną minimalną częstotliwość analiza mianowicie:

-w przypadku wody powierzchniowej 2-krotnie, z wyjątkiem częstotliwości analiz mikrobiologicznych;

-w przypadku wody gruntowej, bez uszczerbku dla litery a), 4-krocinie.

ZAŁĄCZNIK III

METODY ANALITYCZNE

A. Parametry organoleptyczne

1. Zabarwienie	kontrola fotometryczna wg platyno- wo-kobaltowej skali wzorcowej
2. Zmętnienie	Metoda kwasu krzemowego, metoda formazynowa, metoda Secchiego
3. Wartość progowa zapachu	przez stopniowe rozcieńczanie, po- miary przy 12°C lub 25°C
4. Wartość progowa smaku	przez stopniowe rozcieńczanie, po- miary przy 12°C lub 25°C

B. Parametry fizykochemiczne

5. Temperatura	pomiar termometryczny
6. Stężenie jonów wodorowych	elektrometria
7. Przewodność elektryczna	elektrometria
8. Chlorki	miareczkowanie – metoda Mohra
9. Siarczany	analiza węglowa, kompleksometria i spektrofotometria
10. Kwas krzemowy	spektrofotometria absorpcyjna
11. Wapń	absorpcja atomowa- kompleksometria
12. Magnez	absorpcja atomowa
13. Sód	absorpcja atomowa
14. Potas	absorpcja atomowa
15. Glin	absorpcja atomowa- spektrofotometria
16. Twardość całkowita	kompleksometria
17. Pozostałość po odparowaniu	suszenie przy 180°C i ważenie
18. Nasylenie tlenem	metoda specyficznych elektrod
19. Wolny dwutlenek węgla	acydymetria

C. Parametry dla substancji niepożądanych

20. Azotany	spektrofotometria absorpcyjna-metoda specyficznych elektrod
21. Azotyny	spektrofotometria absorpcyjna
22. Amon	spektrofotometria absorpcyjna
23. Azot wg Kjeldahla	miareczkowanie oksydacyjne-spektrofotometria absorpcyjna
24. Utlenialność	wrzący roztwór KMnO ₄ przez 10 minut w środowisku kwaśnym
25. Węgiel związany organicznie (TOC)	-
26. Siarkowodór	spektrofotometria absorpcyjna
27. Substancje ekstrahowalne chloroformem	ekstrakcja ciecz/ciecz oczyszczonym chloroformem o obojętnej wartości-pH; ważenie pozostałości
28. Węglowodory rozpuszczone lub zemulgowane (po ekstrakcji eterem naftowym oleje mineralne)	spektrofotometria absorpcyjna w podczerwieni
29. Fenol (wskaźnik fenolowy)	spektrofotometria absorpcyjna, metoda paranitraanilinowa i metoda 4-AAP
30. Bor	absorpcja atomowa-spektrofotometria absorpcyjna
31. Substancje powierzchniowo czynne (które reagują na błękit metylenowy)	metoda błękitu metylenowego-spektrofotometria absorpcyjna
32. Inne organiczne związki chloru nie ujęte w parametrze 55	chromatografia w stanie ciekłym lub gazowym po ekstrakcji odpowiednimi rozpuszczalnikami i oczyszczeniu-jeśli to konieczne, identyfikacja składników mieszaniny; oznaczenia

	ilościowe
33. Żelazo	absorpcja atomowa-spektrofotometria absorpcyjna
34. Mangan	absorpcja atomowa-spektrofotometria absorpcyjna
35. Miedź	absorpcja atomowa-spektrofotometria absorpcyjna
36. Cynk	absorpcja atomowa-spektrofotometria absorpcyjna
37. Fosfor	spektrofotometria absorpcyjna
38. Fluor	spektrofotometria absorpcyjna, metoda elektrod specyficznych
39. Kobalt	-
40. Substancje nierozpuszczone	filtracja przez porowatą membranę 0,45 μ lub odwirowywanie (czas minimalny 15 minut i średnie przyspieszenie 2800 i 3200 g); suszenie przy 105°C i ważenie
41. Chlor pozostały	miareczkowanie-spektrofotometria absorpcyjna
42. Bar	absorpcja atomowa

D. Parametry dla substancji toksycznych

43. Srebro	absorpcja atomowa
44. Arsen	spektrofotometria absorpcyjna -absorpcja atomowa
45. Beryl	-
46. Kadm	absorpcja atomowa
47. Cyjanki	spektrofotometria absorpcyjna
48. Chrom	absorpcja atomowa- spektrofotometria absorpcyjna
49. Rtęć	absorpcja atomowa

50. Nikiel	absorpcja atomowa
51. Ołów	absorpcja atomowa
52. Antymon	spektrofotometria absorpcyjna
53. Selen	absorpcja atomowa
54. Wanad	-
55. Pesticyny i produkty pokrewne	patrz metoda pod 32
56. Policykliczne węglowodory aromatyczne	<p>miar natężenia fluorescencji w świetle nadfioletowym po ekstrakcji heksanem-chromatografia w stanie gazowym lub miar fluorescencji w świetle nadfioletowym po chromatografii cienkowarstwowej-pomiar dla porównania z mieszaniną sześciu substancji standardowych o jednakowym natężeniu⁴⁴</p>

E. Parametry mikrobiologiczne

57. Postaci coli	<p>Fermentacja w pożywce o różnych składach. Przy wyniku pozytywnym przeniesienie do środowiska wykrywającego, wyliczenie (liczba najbardziej prawdopodobna)</p> <p>lub</p> <p>filtracja przez membranę i kultura na odpowiednim środowisku, jak agar mleko-cukier-terginol, endoagar, 0,4% bulion pożywkowy teepolowy, przesadzanie i identyfikacja podejrzanych kolonii;</p> <p>- ogólne postaci bakterii coli: tempera-</p>
------------------	--

⁴⁴ Substancje standardowe, które należy uwzględnić: fluoranten, benzo-3, 4-fluoranten, benzo-11, 12-fluoranten, benzo-1, 12-perylen i inden-(1,2,3-cd)-perylene

	tura inkubacji 37°C - kałowe postaci bakterii coli: temperatura inkubacji 44°C
58. E.coli	
59. Paciorkowce kałowe	metoda azdyku sodowego (Litsky); wyliczenie (liczba najbardziej prawdopodobna), filtracja przez membranę i kultura na odpowiedniej pożywce
60. Clostridium redukujące siarczyn	po podgrzaniu próbki do 80°C wyliczenie zarodników przez: - posiew do środowiska z glukozą, siarczynem i żelazem; policzenie kolonii z czarnym odbłaskiem; - filtrację membranową, przeniesienie pozostałości do środowiska z glukozą, siarczynem i żelazem pokrytego agarem; policzenie kolonii czarnych - rozdzielenie na próbówce z podłożem „D.R.C.M.”(differentia reinforced clostridial medium), przeniesienie czarnych probówek do pożywki z mleczkiem lakmusowym (niem. Lakmusmilch); obliczenie (liczba najbardziej prawdopodobna)
61/62 ⁴⁵ Liczba kolonii	szczepienie na pożywkę agarową

Badania dodatkowe

Salmonella	zagęszczenie przez filtrowanie przez membranę; szczepienie na pożywkę
------------	---

⁴⁵ Uwagi: Okres inkubacji wynosi na ogół 24 lub 48 godzin; wyjątek stanowią wyliczenia całkowite, przy których wynosi on 48 lub 72 godziny

	uprzednio wzbogaconą; wzbogacenie; przeniesienie na agar izolujący; identyfikacja
Gronkowce chorobotwórcze	filtracja membranowa i kultura w pożywce specjalnej (np. przesolona pożywka Chapmana); uwidocznienie cech chorobotwórczości
Bakteriofagi kałowe	metoda Guelina
Wirusy jelitowe	zagęszczenie przez filtrowanie, flokulację lub odwirowanie; identyfikacja
Pierwotniaki	zagęszczenie przez filtrację membranową, badanie mikroskopowe; test chorobotwórczości
Animalkula (robaki-larwy)	zagęszczenie przez filtrację membranową, badanie mikroskopowe; test chorobotwórczości

F. Niezbędne minimalne stężenie dla wody, która została zmiękczona i dostarczana jest do spożycia

Zasadowość	Acydymetria z zastosowaniem oranżu metylowego
------------	---

Tłumaczenie: Lucjan Seneko

Weryfikacja: Jerzy Kyryłowicz

DYREKTYWA RADY
80/68/EWG z dnia 17 grudnia 1979 r.
dotycząca ochrony wód gruntowych przed zanieczyszczeniem
przez określone substancje niebezpieczne

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -
Na podstawie Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty
Gospodarczej, zwłaszcza art. art. 100 i 235,

na propozycję Komisji⁴⁶

po zajęciu stanowiska przez Parlament Europejski⁴⁷

po zajęciu stanowiska przez Komitet Ekonomiczny i Społeczny⁴⁸

uwzględniając przedstawione okoliczności:

Ochrona wód gruntowych Wspólnoty przed zanieczyszczeniem, zwłaszcza przez substancje toksyczne, długotrwałe i akumulujące się biologicznie, wymaga działań Wspólnoty.

W programach działania Wspólnot Europejskich dla ochrony środowiska z roku 1973⁴⁹ i 1977⁵⁰ przewidziane są różne środki dla ochrony wód gruntowych przed określonymi substancjami szkodliwymi.

W dyrektywie 76/464/EWG Rady z 4 maja 1976 dotyczącej zanieczysz-

⁴⁶ AB1. nrC37. 14.2.1978. s. 3.

⁴⁷ AB1. nr C 296. 11.12.1978. s. 35.

⁴⁸ AB1. nr C 283. 27.11.1978, s. 39

⁴⁹ AB1. nr C 112. 20.12.1973. v 3.

⁵⁰ AB1. Nr C 139, 13.6.1977. s. 3.

czenia wskutek odprowadzania określonych niebezpiecznych substancji do wód Wspólnoty⁵¹ przewidziane jest w art. 4 wydanie specjalnej dyrektywy dotyczącej wód gruntowych.

Różnice między przepisami prawnymi, które są już stosowane lub przygotowywane w poszczególnych państwach członkowskich i dotyczą odprowadzania określonych niebezpiecznych substancji do wód gruntowych, mogą prowadzić do nierównych warunków współzawodnictwa i tym samym oddziaływać bezpośrednio na funkcjonowanie Wspólnego Rynku. Dlatego pożądanym jest ujednoczenie przepisów prawnych w tej dziedzinie, zgodnie z art. 100 Traktatu.

Wydaje się konieczne przeprowadzenie, w połączeniu z tym ujednoczeniem przepisów prawnych, wspólnej akcji w dziedzinie ochrony środowiska i poprawienia jakości życia. Należy więc przewidzieć w tej dziedzinie kilka postanowień specjalnych. Ponieważ Traktat nie przewiduje niezbędnych do tego uprawnień, należy stosować art. 235 Traktatu.

Z zakresu obowiązywania tej dyrektywy należy wyłączyć odprowadzenia ścieków domowych z określonych, pojedynczo stojących domów i odprowadzenia, które zawierają w bardzo nieznacznych ilościach i stężeniach substancje z listy I lub II, z powodu niewielkiego ryzyka zanieczyszczenia i trudności nadzorowania takich odprowadzeń.

Należy również wyłączyć odprowadzenia ścieków z materiałami radioaktywnymi, które będą przedmiotem specjalnej regulacji Wspólnoty.

Aby zagwarantować skuteczną ochronę wód gruntowych we Wspólnocie, trzeba uniemożliwić odprowadzenia substancji z listy I i ograniczyć odprowadzenia substancji z listy II.

Należy dostrzegać różnice między bezpośrednimi odprowadzeniami niebezpiecznych substancji do wód gruntowych a środkami, które mogą prowadzić do pośredniego odprowadzania tych substancji.

⁵¹ AB1. nr L 129, 18.5.1976, s. 23.

Z wyjątkiem z góry zabronionych odprowadzeń substancji z listy I, każde odprowadzenie wymaga zezwolenia. Zezwolenie takie może zostać udzielone dopiero wówczas, gdy przeprowadzono kontrolę środowiska przyjmującego.

Po zbadaniu środowiska przyjmującego i uprzednim zezwoleniu, dopuszczalne są wyjątki od zakazu odprowadzania substancji z listy I do wód gruntowych, jeśli odprowadzanie odbywa się do wód gruntowych, które są na stałe nieprzydatne do innego użytkowania, w szczególności do celów domowych i rolniczych.

Sztuczne wzbogacanie wód gruntowych przeznaczonych do zaopatrywania ludności w wodę pitną należy poddać szczególnej regulacji.

Właściwe urzędy państw członkowskich muszą nadzorować przestrzeganie warunków ustalonych w zezwoleniu oraz skutki odprowadzeń do wód gruntowych.

Należy prowadzić inwentaryzację (rejestrację) zezwoleń na odprowadzenia substancji z listy I oraz na bezpośrednie odprowadzenia substancji z listy II do wód gruntowych oraz inwentaryzację zezwoleń na sztuczne wzbogacanie wód gruntowych dla celów publicznego gospodarowania wodami gruntowymi.

Republika Grecji, zgodnie z aktem o warunkach przystąpienia Republiki Grecji i o dostosowaniu traktatów, ma się stać członkiem Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej 1 stycznia 1981 roku; dla tego państwa, w obliczu jego niewystarczającej infrastruktury technicznej i administracyjnej, termin, w ciągu którego państwa członkowskie mają wydać przepisy prawne i administracyjne niezbędne do realizacji tej dyrektywy, należy przedłużyć z dwóch do czterech lat.

- WYDAŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

(1) Dyrektywa ta ma zapobiegać zanieczyszczeniu wód gruntowych przez substancje, które należą do rodzin i grup substancji przytoczonych w listach I lub II załącznika - zwane dalej „substancjami z listy I lub II” - i położyć tamę skutkom jej dotychczasowego zanieczyszczenia tak dalece, jak to możliwe, lub je usunąć.

(2) W dyrektywie tej stosuje się następujące pojęcia:

- a) wody gruntowe: wszelka woda podziemna w strefie nasycenia, która pozostaje w bezpośredniej styczności z gruntem lub podłożem ziemnym;
- b) odprowadzenie bezpośrednie: wprowadzanie substancji z listy I lub II do wód gruntowych, bez przejścia przez grunt lub podłoże ziemne;
- c) odprowadzenie pośrednie: wprowadzanie substancji z listy I lub II do wód gruntowych, po przepuszczeniu przez grunt lub podłoże ziemne;
- d) zanieczyszczenie: bezpośrednie lub pośrednie odprowadzenie substancji lub energii przez człowieka do wód gruntowych, jeżeli zagraża to ludzkiemu zdrowiu lub zaopatrzeniu w wodę, szkodzi żywym zasobom i ekosystemowi wód lub utrudnia inne prawne użytkowanie wód.

Artykuł 2

Dyrektywa ta nie jest obowiązująca dla:

- a) odprowadzeń ścieków domowych z wolno stojących budynków, które nie są przyłączone do sieci kanalizacyjnych i leżą poza strefami chronionymi dla poboru wody użytkowanej przez człowieka;
- b) odprowadzeń, które, według stwierdzenia kompetentnych władz danego państwa członkowskiego, zawierają substancje z listy I lub II w tak nieznaczej ilości i stężeniu, że przenikając do wód gruntowych nie mogą obecnie ani w przyszłości wpłynąć na ich jakość;
- c) odprowadzeń ścieków, które zawierają materiały radioaktywne.

Artykuł 3

Państwa członkowskie podejmą niezbędne kroki, aby:

- a) uniemożliwić odprowadzenia substancji z listy I do wód gruntowych i
- b) ograniczyć odprowadzenia substancji z listy II do wód gruntowych w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu wód gruntowych przez te substancje.

Artykuł 4

(1) Dla wypełnienia zobowiązania zgodnego z art. 3 lit.

- państwa członkowskie zakazą wszelkiego bezpośredniego odprowadzania substancji z listy I;

- państwa członkowskie przeprowadzą kontrolę sposobów usuwania lub składowania w celu usunięcia tych substancji, które mogą pośrednio przenikać do wody użytkowej. Na podstawie wyników tej kontroli państwa członkowskie zabronią stosowania takich odprowadzeń lub udzielą zezwolenia, jeżeli zostaną zachowane wszelkie techniczne środki ostrożności, które są konieczne, aby uniemożliwić takie pośrednie odprowadzanie;

- państwa członkowskie podejmą wszelkie odpowiednie kroki uważane przez nie za konieczne, aby uniemożliwić pośrednie odprowadzanie substancji z listy I, pochodzących z innych niż wymienione po drugim myślniku czynności na ziemi lub w ziemi. Poinformują one o tym Komisję, która w świetle tej informacji może przedłożyć Radzie propozycję zmiany tej dyrektywy.

(2) Jeżeli podczas wcześniejszej kontroli okaże się, że wody gruntowe, do których przewidziane jest pośrednie odprowadzenie substancji z listy I, są na trwałe nieprzydatne do użytkowania, zwłaszcza do celów domowych i rolniczych, to państwa członkowskie mogą zezwolić na odprowadzanie tych substancji, jeżeli nie utrudnia to użytkowania bogactw naturalnych.

Zezwolenia te mogą być udzielane tylko pod warunkiem, że zastosowane zostaną wszystkie techniczne środki ostrożności, aby substancje te nie dotar-

ły do innych systemów wodnych ani nic mogły szkodzić innym ekosystemom.

(3) Po uprzedniej kontroli, państwa członkowskie mogą zezwolić na odprowadzanie do tej samej warstwy wody gruntowej, przy ponownym wprowadzaniu wody wykorzystywanej w ramach technologii geotermicznej, wody kopalnianej z kopalni i kamieniołomów lub wody wypompowywanej podczas określonych robót budowlanych.

Artykuł 5

(1) Aby wypełnić zobowiązanie zawarte w art. 3 lit. b), państwa członkowskie przeprowadzą kontrolę:

- przed każdym bezpośrednim odprowadzeniem substancji z listy II, aby ograniczyć te odprowadzenia;
- przed operacjami usuwania lub składowania w celu usunięcia tych substancji, które mogą pośrednio przenikać do wody użytkowej.

Na podstawie wyników tej kontroli państwa członkowskie mogą udzielić zezwolenia, jeżeli zachowane zostaną wszelkie techniczne środki ostrożności, umożliwiające zapobieżenie zanieczyszczeniu wód gruntowych przez te substancje.

(2) Poza tym, państwa członkowskie podejmą kroki, które uważają za konieczne, aby ograniczyć wszelkie pośrednie odprowadzanie substancji z listy II, pochodzących z innych niż wymienione w ustępie 1 czynności na ziemi lub w ziemi.

Artykuł 6

W odróżnieniu od art. 4 i 5, sztuczne wzbogacanie wód gruntowych dla celów publicznego gospodarowania wodą gruntową wymaga specjalnego zezwolenia, które wystawiane jest przez państwa członkowskie dla każdego pojedynczego przypadku. Takie zezwolenie udzielane jest tylko wtedy, gdy nie istnieje niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód gruntowych.

Artykuł 7

Kontrole przeprowadzane w myśl art. 4 i 5 muszą obejmować badanie warunków hydrogeologicznych danej strefy, ewentualnej zdolności oczyszczania ziemi i podłoża ziemnego oraz niebezpieczeństw zanieczyszczenia i ujemnego wpływu odprowadzenia na jakość wód gruntowych, co powinno umożliwiać stwierdzenie, czy odprowadzenie do wód gruntowych stanowi właściwe rozwiązanie z punktu widzenia ochrony środowiska.

Artykuł 8

Zezwoleń zgodnych z art. art. 4, 5 i 6 można udzielać tylko po stwierdzeniu przez odnośne władze państw członkowskich, że zagwarantowane jest nadzorowanie wód gruntowych, a zwłaszcza ich jakości.

Artykuł 9

Jeżeli zezwala się na bezpośrednie odprowadzanie, zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3 lub art. 5, lub jeżeli zezwala się zgodnie z art. 5 na usunięcie ścieków, które siłą rzeczy prowadzi do odprowadzania pośredniego, to w zezwoleniu należy ustalić zwłaszcza:

- miejsce odprowadzania,
- technologię odprowadzania,
- obowiązujące środki ostrożności, zwłaszcza przy uwzględnieniu rodzaju i stężenia substancji występujących w odprowadzeniu, właściwości przyjmującego środowiska oraz. znajdujące się w pobliżu miejsca poboru wody, zwłaszcza wody pitnej, wody termalnej i wody mineralnej.
- dopuszczalną maksymalną ilość substancji w odprowadzeniu, podczas jednego lub kilku określonych przedziałów czasowych i stosowne warunki, zależnie od stężenia tych substancji,
- przedsięwzięcia, które umożliwią nadzorowanie odprowadzania do wód gruntowych,
- w razie potrzeby, środki kontroli wód gruntowych, zwłaszcza ich jakości.

Artykuł 10

Jeżeli zgodnie z art. art. 4 lub 5 zezwala się na operację usuwania lub składowania w celu usunięcia, która może prowadzić do pośredniego odprowadzania, to w zezwoleniu należy ustalić zwłaszcza następujące okoliczności:

- miejsce tego zdarzenia,
- metodę usuwania lub składowania,
- wymagane środki ostrożności, zwłaszcza uwzględniające rodzaj i stężenie substancji w usuwanych lub składowanych materiałach, właściwości środowiska przyjmującego oraz znajdujące się w pobliżu miejsca poboru wody, w szczególności wody pitnej wody termalnej i wody mineralnej,
- dopuszczalną maksymalną ilość substancji, zawartych w materiałach z listy I lub II. które mają być usuwane lub składowane - i, jeśli to możliwe, samych tych materiałów podczas jednego lub kilku określonych przedziałów czasowych oraz stosowne warunki, dotyczące stężenia tych materiałów,
- w przypadkach art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 techniczne środki ostrożności, które należy podjąć, aby uniemożliwić jakiegokolwiek odprowadzenie materiałów z listy I do wód gruntowych i jakiegokolwiek zanieczyszczenie wód gruntowych przez materiały z listy II.
- niezbędne kroki dla kontroli wód gruntowych, zwłaszcza ich jakości.

Artykuł 11

Zezwoleń w sensie art. art. 4 i 5 wolno udzielać tylko na czas ograniczony; sprawdza sieje co najmniej raz na cztery lata. Mogą one być przedłużane, zmieniane lub odwoływane.

Artykuł 12

(1)Jeżeli wnioskujący o zezwolenie zgodnie z art. art. 4 lub 5 oświadczy, że nie może wypełnić przepisanych mu warunków, lub jeżeli stwierdzi to

właściwy urząd odnośnego państwa członkowskiego, to odmawia się zezwolenia.

(2) Jeżeli nie są dotrzymywane warunki przepisane w zezwoleniu, to właściwy urząd odnośnego państwa członkowskiego podejmuje niezbędne kroki, aby zapewnić wypełnianie tych warunków; w razie potrzeby odwołuje on zezwolenie.

Artykuł 13

Właściwe urzędy państw członkowskich nadzorują przestrzeganie warunków przepisanych w zezwoleniach oraz następstw odprowadzeń dla wód gruntowych.

Artykuł 14

Dla odprowadzeń materiałów z listy I lub II, istniejących już w chwili ogłoszenia tej dyrektywy, państwa członkowskie mogą ustalić termin co najwyżej czterech lat po wejściu w życie postanowień przewidzianych w art. 21 ust. 1; po upływie tego terminu odnośne odprowadzenia muszą odpowiadać przepisom tej dyrektywy.

Artykuł 15

Właściwe urzędy państw członkowskich dokonują inwentaryzacji (rejestracji) zezwoleń udzielonych zgodnie z art. 4 dla odprowadzeń materiałów z listy I, zezwoleń udzielonych zgodnie z art. 5 dla bezpośrednich wyprowadzeń materiałów z listy II i zezwoleń udzielonych zgodnie z art. 6.

Artykuł 16

(1) Dla celów stosowania tej dyrektywy państwa członkowskie przekażą Komisji, na jej prośbę w konkretnym przypadku, wszystkie niezbędne informacje, zwłaszcza dotyczące:

- a) i wyników wcześniejszych kontroli, zgodnie z art. art. 4 i 5,
- b)szczegółów udzielonych zezwoleń,
- c)wyników przeprowadzonego nadzoru i kontroli,
- d)wyników inwentaryzacji, zgodnie z art. 15.

(2)Wiadomości uzyskane podczas stosowania tego artykułu wolno wykorzystywać tylko do celu, dla którego o nie proszono.

(3)Komisja i właściwe urzędy państw członkowskich oraz jej urzędnicy i pozostali pracownicy zobowiązani są do nieujawniania wiadomości, które uzyskali podczas stosowania tej dyrektywy, a które w swej istocie stanowią tajemnicę zawodową.

(4)Ustępy 2 i 3 nie zakazują publikowania przeglądów i streszczeń, które nie zawierają danych o poszczególnych przedsiębiorstwach lub zrzeszeniach przedsiębiorstw.

Artykuł 17

W przypadku odprowadzeń do warstw wód gruntowych przekraczających granice państwowe, właściwy urząd państwa członkowskiego informuje przed udzieleniem zezwolenia inne państwa członkowskie. Na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, przed udzieleniem zezwolenia odbywają się konsultacje, w których może uczestniczyć Komisja.

Artykuł 18

Realizacja kroków podjętych na podstawie tej dyrektywy nie może w żadnym wypadku pociągać za sobą pośredniego lub bezpośredniego zanieczyszczenia wód wymienionych w art. 1.

Artykuł 19

Jedno lub kilka państw członkowskich może pojedynczo lub wspólnie ustalić przepisy bardziej rygorystyczne niż przewidziane w tej dyrektywie.

Artykuł 20

Rada, na propozycję Komisji, uchwała rewizję i w razie potrzeby uzupełnienie list I i II w świetle uzyskanych doświadczeń, ewentualnie przenosząc materiały z listy II do listy I.

Artykuł 21

(1) Państwa członkowskie wydają niezbędne przepisy prawne i administracyjne, aby dostosować się do tej dyrektywy w przeciągu dwóch lat po jej ogłoszeniu. Powiadamiają one o tym niezwłocznie Komisję. Wymieniony okres wynosi dla Republiki Grecji - w przypadku jej przystąpienia w dniu 1 stycznia 1981 - cztery lata.

(2) Państwa członkowskie podają Komisji brzmienie najważniejszych wewnętrznych przepisów prawnych, które wydadzą w dziedzinie związanej z tą dyrektywą.

(3) Od momentu, w którym państwo członkowskie wprowadza w życie kroki zgodne z ustępem 1. tracą dla niego obowiązującą moc postanowienia dyrektywy 76/464/EWG o wodach gruntowych.

Artykuł 22

Dyrektywa ta skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 grudnia 1979.

W imieniu Rady

Przewodniczący S. BARRETT

LISTA I

rodzin substancji i grup substancji

Lista I obejmuje poszczególne substancje z przytoczonych poniżej rodzin i grup substancji z wyjątkiem substancji, które z uwagi na nieznaczne niebezpieczeństwo toksyczności, długotrwałości lub bioakumulacji nie odpowiadają kryteriom listy I.

Substancji, które ze względu na toksyczność, długotrwałość i bioakumulację odpowiadają kryteriom listy II, należy traktować jako substancje listy II.

1. Organiczne związki fluorowcowe i substancje, które w wodzie mogą tworzyć tego rodzaju związki;
2. Organiczne związki fosforany ;
3. Organiczne związki cyny;
4. Substancje, które w wodzie lub pod wpływem wody wykazują działanie rakotwórcze, mutagenne lub teratogenne;⁵²
5. Rtęć i związki rtęci;
6. Kadm i związki kadmu;
7. Oleje mineralne i węglowodory;
8. Cyjanki.

⁵² Jeżeli określone substancje z listy II wywierają działanie rakotwórcze, mutagenne lub teratogenne, zalicza się je do tej kategorii listy.

LISTA II

rodzin substancji i grup substancji

Lista II obejmuje poszczególne substancje i kategorie substancji z przytoczonych poniżej rodzin i grup substancji, które mogą mieć szkodliwe działanie na wodę gruntową.

1. Następujące niemetale oraz metale i ich związki:

1) cynk	11) cyna
2) miedź	12) bar
3) nikiel	13) beryl
4) chrom	14) bor
5) ołów	15) uran
6) selen	16) wanad
7) arsen	17) kobalt
8) antymon	18) tal
9) molibden	19) tellur
10) tytan	20) srebro

2. Biocyny i ich pochodne, nie objęte listą I;

3. Substancje, które wpływają ujemnie na smak i/lub zapach wody gruntowej, oraz związki, których obecność w wodzie gruntowej powoduje powstawanie takich substancji, wskutek czego staje się nieprzydatna dla człowieka;

4. Trujące i długotrwałe organiczne związki krzemu i substancje, których obecność w wodzie może prowadzić do powstawania takich związków, z wyjątkiem tych, które są nieszkodliwe biologicznie lub w wodzie przekształcają się szybko w substancje biologicznie nieszkodliwe;

5. Nieorganiczne związki fosforu i czysty fosfor;

6. Fluorki;

7. Amoniak i azotyny.

Tłumaczenie: *Lucjan Senenko*
Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

ROZPORZĄDZENIE RADY**86/85/EWG z dnia 6 marca 1986 r.****dotyczące utworzenia wspólnego systemu informacyjnego
ds. kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami
i innymi niebezpiecznymi substancjami**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

na podstawie Traktatu założycielskiego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, w szczególności zaś jego art. art. 213 i 235,

na wniosek Komisji⁵³,

zgodnie ze stanowiskiem Parlamentu Europejskiego⁵⁴,

zgodnie ze stanowiskiem Komitetu Gospodarczego i Społecznego⁵⁵,

oraz biorąc pod uwagę:

- fakt, iż badania wdrożone przez Komisję zgodnie z rezolucją Rady z dnia 26 czerwca 1978 r. dotyczącą stworzenia przez Wspólnotę Europejską programu kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami⁵⁶. wykazały, iż możliwe jest utworzenie wspólnego systemu informacyjnego do spraw kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami.

⁵³ AB1. nr C 112, 7.5.1985. s. 5.

⁵⁴ AB1. nr C 229, 9.9.1985, s. 15.

⁵⁵ AB1. nr C 118, 29.7.1985. s. 18.

⁵⁶ AB1. nr C 162, 8.7.1978, s. 1.

- decyzję 81/971/EWG wydaną przez Radę dnia 3 grudnia 1981 r. dotyczącą utworzenia wspólnego systemu informacyjnego do spraw kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami⁵⁷,

- decyzję 81/420/EWG powziętą przez Radę dnia 19 maja 1981 r. o podpisaniu protokołu o współpracy w dziedzinie zwalczania zanieczyszczeń

Morza Śródziemnego olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami⁵⁸ w przypadkach zagrożenia i decyzję 84/358/EWG z dnia 28 czerwca 1984 r. o zawarciu traktatu o współpracy w dziedzinie zwalczania zanieczyszczeń Morza Północnego olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami⁵⁹,

- fakt, iż obecna wiedza na temat właściwości i zachowania się substancji niebezpiecznych innych niż oleje w przypadku zanieczyszczenia morza, jest jeszcze ograniczona, co powoduje, że celowe byłoby stopniowe tworzenie systemu informacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju tej dziedziny wiedzy,

- fakt, iż informacje na temat właściwości i zachowania się substancji niebezpiecznych innych niż oleje, mogą, w razie nieszczęśliwego wypadku, pomóc państwom członkowskim rozpoznać rodzaj zagrożenia i wybrać odpowiednie środki i technologię zwalczania zanieczyszczenia,

- fakt, iż wskazane jest rozszerzenie zakresu zastosowania decyzji 81/971/EWG, szczególnie zaś stworzenie wykazu środków stosowanych w przypadku zanieczyszczenia morza przez substancje niebezpieczne inne niż oleje,

- fakt, iż system informacyjny umożliwi Komisji pełnienie przewidzianych zadań, określonych w wymienionej rezolucji z dnia 26 czerwca 1978 r., jak również zadań wynikających z dołączonego doń programu działania,

⁵⁷ AB1. nr L. 355, 10.12.1981, s. 52.

⁵⁸ AB1. nr L 162, 19.6.1981, s. 4.

⁵⁹ AB1. nr L 188, 16.7.1984, s. 7.

- i fakt, iż - z uwagi na konieczność realizowania celów Wspólnoty w dziedzinie kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami - ten system informacyjny wydaje się być niezbędny, oraz. fakt, iż traktat nie określa wszystkich, niezbędnych do tego kompetencji, co powoduje konieczność odwoływania się do art. 235 Traktatu

- WYDAŁA NASTĘPUJĄCE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

(1) Zostaje stworzony system informacyjny oddający do dyspozycji kompetentnych organów państw członkowskich dane niezbędne do kontroli i zmniejszania rozległych zanieczyszczeń morza, powstałych w wyniku przedostania się oleju i innych niebezpiecznych substancji do wody morskiej.

(2) System informacyjny obejmuje:

- a) wykaz własnych oraz wspólnych planów państw członkowskich dotyczących zwalczania zanieczyszczeń morza wskutek przedostania się oleju do wody morskiej, zawierający krótki opis zawartości wykazu i dane kompetentnych organów;
- b) wykaz środków przeznaczonych do zwalczania olejowych zanieczyszczeń morza (załącznik I);
- c) wykaz właściwości i zachowania się oleju oraz metod postępowania i ostatecznego wykorzystania, usuniętej z wody morskiej lub z brzegu morskiego, mieszaniny woda-olej-substancje stałe (załącznik II);
- d.) stopniowo tworzony przez Komisję wykaz środków znajdujących się w dyspozycji poszczególnych państw członkowskich, a przeznaczonych do usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez substancje niebezpieczne, z wyjątkiem oleju (załącznik III).

(3) Następnie Komisja, na podstawie uzyskanych doświadczeń, stopniowo stworzy wykaz informacji dotyczących właściwości i zachowania się

substancji niebezpiecznych, względnie grupy takich substancji, z wyjątkiem oleju.

Artykuł 2

(1) Państwa członkowskie po raz pierwszy przekażą Komisji informacje wymienione w załącznikach i w art. 1 ust. 2 lit. a) w ciągu dwunastu miesięcy od dnia opublikowania niniejszego rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich (*Amtsblatt der Europaischer. Gemeinschaften*).

(2) W przyszłości państwa członkowskie będą aktualizować w styczniu każdego roku informacje wymienione w ust. 1. Poza tym terminem, o wprowadzonych w tym czasie istotnych zmianach w tych informacjach, państwa członkowskie powiadomią Komisję możliwie jak najszybciej.

Artykuł 3

Organem uprawnionym do dysponowania systemem informacyjnym jest Komisja.

Komisja zatroszczy się o to, aby każde państwo członkowskie otrzymało kopie wszystkich informacji zawartych w systemie informacyjnym w okresie ich rozpowszechniania.

Artykuł 4

Najpóźniej sześć miesięcy od dnia opublikowania niniejszego rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich (*Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften*) każde państwo członkowskie wyznaczy organ lub organy upoważnione do zbierania informacji, w rozumieniu art. 2, i przekazywania ich do Komisji, oraz organy upoważnione do odbioru informacji, w rozumieniu art. 3. Każde państwo członkowskie powiadomi Komisję o swojej decyzji.

Artykuł 5

Co dwa lata Komisja przedstawi raport dotyczący funkcjonowania systemu informacyjnego oraz jego wykorzystania przez państwa członkowskie, przekazując go Radzie i Parlamentowi Europejskiemu.

Artykuł 6

Anulowana zostaje decyzja 81/971/EWG.

Artykuł 7

Rozporządzenie niniejsze dotyczy państw członkowskich.

W Brukseli, dnia 6 marca 1986 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
P. WINSHMIUS

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH DO ZWALCZANIA OLEJOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ MORZA

Niniejszy wykaz powinien zawierać wstępne dane dotyczące środków przeznaczonych do zwalczania olejowych zanieczyszczeń morza, znajdujących się w dyspozycji państw członkowskich⁶⁰ oraz środków, które mogą zostać oddane do dyspozycji jednych państw członkowskich przez inne państwa członkowskie, na ich prośbę i pod określonymi przez kompetentne organy warunkami. Przekazanie zawartych w wykazie danych, dotyczących środków przeznaczonych do zwalczania zanieczyszczeń nie jest równoznaczne z obowiązkiem oddania wymienionych tam środków do cudzej dyspozycji.

A. Treść

Wykaz zawiera dane o:

- 1) wykwalifikowanym personelu (liczba, kwalifikacje);
- 2) sprzęcie mechanicznym służącym do odsysania wprowadzonych do morza węglowodorów, sprzęcie przeznaczonym do usuwania zanieczyszczeń olejowych z wybrzeża morskiego, jak również zapobiegania im oraz dane dotyczące wykwalifikowanego personelu obsługującego ten sprzęt;
- 3) środkach chemicznych przeznaczonych do zwalczania zanieczyszczenia morza, środkach przeznaczonych do oczyszczania wybrzeża oraz dane dotyczące wykwalifikowanego personelu posługującego się tymi środkami;
- 4) ekipie ratowniczej;
- 5) statkach i samolotach wyposażonych w sprzęt do usuwania zanieczyszczeń;

⁶⁰ Z wyjątkiem środków i osób, które w danym przypadku zostały wyznaczone do ochrony interesów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa tych państw członkowskich.

6) ruchomym sprzęcie przeznaczonym do chwilowego składowania usuniętego oleju;

7) systemach lichtugi.

Wykaz zasobów zawiera dane dotyczące jakości, cech i lokalizacji wymienionych środków i sprzętu. W przyszłości możliwe jest uzupełnienie wykazu o dane dotyczące czasu, jakiego wymaga użycie tych środków.

B. Kwestie szczegółowe

Komisja ustala tymczasową wersję wykazu środków i przekazuje jego egzemplarze państwom członkowskim. Komisja zadba o to, aby przekazywane informacje odpowiadały celom i treści wykazu. Gromadzi ona wszelkie środki niezbędne do sporządzania wykazu. Państwa członkowskie:

- gromadzą znajdujące się w ich dyspozycji informacje dotyczące wymienionych pod lit. a)

danych i przekazują je Komisji;

- dostarczają Komisji informacji, niezbędnych do uzupełnienia wykazu środków.

ZAŁĄCZNIK II

WYKAZ WŁAŚCIWOŚCI I ZACHOWANIA SIĘ OLEJU ORAZ METOD POSTĘPOWANIA I OSTATECZNEGO WYKORZYSTANIA I SUNIĘTEJ Z WODY MORSKIEJ LUB Z BRZEGU MORSKIEGO MIESZANINY WODA-OLE- J-SUBSTANCJE STAŁE

Niniejszym wykaz powinien dostarczyć informacji o węglowodorach, ułatwiających szybkie i skuteczne przeciwdziałanie skutkom, wywołanego przez awarię statku, zrzutu węglowodorów oraz ograniczenie następstw długotrwałego składowania zanieczyszczonych węglowodorów.

A. Treść

Po pierwsze, wykaz zawiera, służące jako wskazówki, fachowe dane o:

- istotnych właściwościach wprowadzanych w danym przypadku węglowodorów, takich jak: ciężar właściwy, napięcie powierzchniowe, lepkość, zawartość parafiny, temperatura skraplania, temperatura zapłonu i rozpuszczalność;
- procesie wydzielania się węglowodorów w wodzie morskiej w następstwie parowania, rozpuszczania, emulgowania, utleniania i degradacji biologicznej oraz rozprzestrzenianiu się węglowodorów w środowisku naturalnym;
- procesie wydzielania się węglowodorów w następstwie użycia środków przeznaczonych do zwalczania olejowych zanieczyszczeń morza i wybrzeża.

Po drugie, wykaz zawiera zestawienie dostępnych informacji o oddziaływaniu węglowodorów na Horę i faunę morską

Po trzecie, wykaz zawiera:

- opis i dane dotyczące działania stacjonarnych urządzeń do ostatecznej przeróbki odzyskanych substancji;
- dane dotyczące ostatecznego zastosowania mieszaniny woda-węglowodory-substancje stałe.

B. Kwestie szczegółowe

Komisja gromadzi dane wymienione pod lit. A) i dba o ich właściwe opracowanie oraz przekazuje je do dyspozycji państw członkowskich.

Państwa członkowskie:

- gromadzą własne dane wymienione pod lit. A), które udostępniają lub przekazują Komisji;
- informują Komisję o pozostałych, znanych sobie, źródłach danych;
- przekazują Komisji swoje informacje, niezbędne do dalszego uzupełniania wykazu.

ZAŁĄCZNIK III

WYKAZ ŚRODKÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W DYSPOZYCJI POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTW CZŁONKOW- SKICH, A PRZEZNACZONYCH DO I/SUWANIA ZANIECZYSZCZEŃ SPOWODOWANYCH PRZEZ SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE, Z WYJĄTKIEM OLEJU

Niniejszy wykaz powinien zawierać wstępne dane dotyczące środków przeznaczonych do zwalczania zanieczyszczenia morza przez inne niż olej substancje niebezpieczne, znajdujących się w dyspozycji państw członkowskich⁶¹ oraz środków, które mogą zostać oddane do dyspozycji jednych państw członkowskich przez inne państwa członkowskie, na ich prośbę ! pod określonymi przez kompetentne organy warunkami.

A. Treść

Wykaz zawiera dane o:

- 1) personelu (personel wykwalifikowany, załoga, itd.);
- 2) materiałach, które mogą zostać użyte na różnych etapach akcji ratowniczej oraz przy rekonstrukcji i pierwotnych warunków panujących w skażonych miejscach.

Niniejszy wykaz zawiera dane dotyczące jakości, cech i lokalizacji wymienionych materiałów. W przyszłości możliwe jest uzupełnienie wykazu o dane dotyczące czasu, jakiego wymaga ich zastosowanie

B. Kwestie szczegółowe

Komisja stopniowo tworzy wykaz, i przekazuje państwom członkowskim, w każdej fazie. jedna, kopie. Komisja dba o to. aby przekazywane informacje

⁶¹ Z wyjątkiem środków i osób, które w danym wypadku zostały wyznaczone do ochrony interesów, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa tych państw członkowskich.

odpowiadały celom i treści wykazu. Gromadzi ona wszelkie materiały niezbędne do sporządzenia wykazu.

Państwa członkowskie:

- gromadzą dostępne im informacje, które zostaną uznane za niezbędne do sporządzenia

wykazu (por. dane wymienione pod lit. A) i przekazują je Komisji;

- dostarczają Komisji dostępnych im informacji, uznawanych za niezbędne do uzupełnienia

niniejszego wykazu.

W dwuletnim okresie przejściowym pozostawia się wszakże państwom członkowskim do uznania, jakie informacje służące do sporządzenia wykazu zgodnego z niniejszym załącznikiem, trzeba będzie przekazać Komisji. Sytuacja ta zostanie ponownie zbadana w oparciu o art. 5 niniejszego rozporządzenia.

Tłumaczenie: *Ewa Cwiękała* (BSE)

Opracowanie *Andrzej Kubik* (BSE)

Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

**USTAWODAWSTWO
EUROPEJSKIEJ WSPÓLNOTY GOSPODARCZEJ
W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA
1967 -1987**

Tom 4: Wody

Dokument nr XI/989/87

**KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
DYREKCJA GENERALNA DS. ŚRODOWISKA,
OCHRONY KONSUMENTÓW
I BEZPIECZEŃSTWA NUKLEARNEGO
BRUKSELA**

WYDAWCA SERII: Cynthia Whitehead

Wydawca dziękuje p. Nieglowi Haighowi za pomoc w przygotowaniu przedmowy do niniejszych tomów. Książka jego autorstwa pt.: *EEC Environmental Policy and Britain*, 2nd Edition (Longman: Londyn, grudzień 1987 r.) zawiera szczegółową analizę rozwinięcia i treści wielu uwzględnionych tutaj tekstów prawnych.

Tytułowa ilustracja autorstwa p. Pierre'a Naganta wykorzystuje różnorodną symbolikę wody: platońską — ikosaedr (dwudziestosześcian), astrologiczną - ryby, planetarną - Jowisz oraz pitagorejską - drugi z czterech elementów.

Niniejsze tomy ukazały się w językach: duńskim, angielskim, francuskim, greckim, włoskim, niderlandzkim, portugalskim i hiszpańskim.

UWAGA: zarówno Komisja Wspólnot Europejskich, jak i jakakolwiek osoba występująca w jej imieniu, nie odpowiada za sposób ewentualnego wykorzystania niniejszych danych.

Komisja Wspólnot Europejskich, Bruksela 1988
200, Rue de la Loi
B-1049 Bruksela
Belgia
tel. (32-2)235.11.11

Opracowanie i wykonanie: POPLAR s.c. Bruksela
Drukowano w Belgii

SPIS TREŚCI

Przedmowa p. Laurensa Jana Brinkhorsta

Wprowadzenie

Streszczenie przepisów prawnych

Dyrektywa Rady 76/160/EWG z 8.12.1975 dotycząca jakości wody przeznaczonej do kąpieli (AB1. L 31, 5.02.76, s. 1)

*Traktat o przystąpieniu Grecji z 28.05.1979, załącznik I, rozdział XIII, pkt 1a
(AB1. L 291, 19.11.1979, s. 17)

*Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12.06.1985, załącznik I, rozdział X, pkt 16 i załącznik XXXVI, rozdział III, pkt 3
(AB1. 302, 15.11.1985, s. 9)

Dyrektywa Rady 76/464/EWG z 4.05.1976 dotycząca zanieczyszczeń powstających w wyniku odprowadzania określonych niebezpiecznych substancji do wód Wspólnoty (AB1. L 129, 18.05.1976, 8.23)

Dyrektywa Rady 86/280/EWG z 12.06.1986 ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe dotyczące odprowadzania określonych substancji niebezpiecznych, podanych w liście I, zawartej w załączniku do Dyrektywy 76/464/EWG (AB1.L 181, 4.07.1986, s. 16)

Dyrektywa Rady 82/176/EWG z 22.03.1982 ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe dotyczące odprowadzania rtęci w procesie elektrolizy chlorków litowców (AB1. L 81, 27.03.1982, s. 29)

Dyrektywa Rady 84/156/EWG z 8.03.1984 ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe dotyczące odprowadzania rtęci, z wyjątkiem procesu

elektrolizy chlorków litowców (AB1. L 74, 17.03.1984, s. 49)

Dyrektywa Rady 83/513/EWG z 26.09.1983 ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe dotyczące odprowadzania kadmu (AB1. 291,24.10.1983, s. 1)

Dyrektywa Rady 84/49 I/EWG z 9.10.1984 ustalająca wartości graniczne i normy jakościowe dotyczące odprowadzania heksachlorocycloheksanu (AB1. L 274, 17.10.1984, s. 11)

Dyrektywa Rady 78/659/EWG z 18.07.1978 dotycząca jakości wód słodkich wymagających ochrony lub oczyszczenia w celu utrzymania życia ryb (AB1. L 222, 14.08.1978, s.1)

* Traktat o przystąpieniu Grecji z 28.05.1979, załącznik I, rozdział XIII, pkt 1d (AB1. L 291,19.11.1979, s. 17)

* Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12.06.1985, załącznik I, rozdział X, pkt 1f (AB1. L302,15.11.1985, s. 9)

Dyrektywa Rady 79/923/EWG z 30.10.1979 określająca wymagania jakościowe dla wód, w których żyją skorupiaki i mięczaki (AB1. L281.10.11.1979, s. 47)

Dyrektywa Rady 75/440/EWG z 16.06.1975 określająca wymagania jakościowe dla wód powierzchniowych będących źródłem wody pitnej w państwach Wspólnoty (AB1. L 194, 25.07.1975, s. 34)

*Dyrektywa Rady 79/869/EWG z 9.10.1979

(AB1. L 271,29.10.1979, s. 44)

*Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12.06.1985, załącznik XXXVI, rozdział III, pkt 2

(AB1. L 302,15.11.1985, s. 9)

Dyrektywa Rady 79/869/EWG z 9.10.1979 dotycząca metod oraz częstotliwości pobierania próbek i przeprowadzania analiz wód powierzchniowych

będących źródłem wody pitnej w państwach Wspólnoty
(AB1.L271,29.10.1979, s. 44)

*Dyrektywa Rady 81/855/EWG z
19.10.1981

(AB1. L 319,7.11.1981, s. 16)

*Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12.06.1985, załącznik I,
rozdział X, pkt 1j i załącznik XXXV, rozdział III, pkt 5

(AB1. 302, 15.11.1985, s. 9)

Dyrektywa Rady 80/778/EWG z 15.07.1980 dotycząca jakości wody
użytkowanej przez

człowieka

(AB1. L 229,30.08.1980, s. 11)

*Dyrektywa Rady 81/858/EWG z
19.10.1981

(AB1. L319,7.11.1981, s. 19)

*Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12.06.1985, załącznik I,
rozdział X, pkt 1 j i załącznik XXXVI, rozdział III, pkt 6

(AB1. 302, 15.11.1985, s. 9)

Dyrektywa Rady 80/68/EWG z 17.12.1979 dotycząca ochrony wód grun-
towych przed zanieczyszczeniem przez określone substancje niebezpieczne
(AB1. L 20, 26.01.1980, s. 43)

Decyzja Rady 75/437/EWG z 3.03.1975 o zawarciu porozumienia w spr-
awie zapobiegania zanieczyszczeniu morza z lądu

(AB1. L194,25.07.1975, s. 5)

Decyzja Rady 75/438/EWG z 3.03.1975 o udziale Wspólnoty w tymcza-
sowej komisji, powołanej na podstawie postanowienia nr III zawartego w po-
rozumieniu w sprawie zapobiegania zanieczyszczaniu morza z lądu

(AB1. L 194, 25.07.1975, s. 30)

Decyzja Rady 85/613/EWG z 20.12.1985 uzupełniająca wynikające z

przyjęcia, w imieniu Rady programy i środki dotyczące odprowadzania rtęci i kadmu, w ramach porozumienia w sprawie zapobiegania zanieczyszczeniu morza z łądu (AB1.L 375, 31.12.1985, s. 20)

*Decyzja Rady 87/57/EWG z
22.12.1987

(AB1. L 24,27.01.1987, s. 46)

Decyzja Rady 77/585/EWG z 25.07.1977 o zawarciu porozumienia w sprawie ochrony Morza Śródziemnego oraz podpisaniu protokołu w sprawie zapobiegania zanieczyszczeniu Morza Śródziemnego substancjami niebezpiecznymi przez statki i samoloty

(AB1. L 240, 19.09.1977, s.1)

Decyzja Rady 81/420/EWG z 19.05.1981 o podpisaniu protokołu w sprawie współpracy przy zwalczaniu, w przypadkach koniecznych, zanieczyszczeń Morza Śródziemnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi.

(ABL. 162, 19.06.1981, s. 4)

Decyzja Rady 83/101/EWG z 28.02.1983 o podpisaniu protokołu w sprawie ochrony Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem z łądu (AB1.L 67, 12.03.1983, s.1)

Decyzja Rady 84/132/EWG z 1.03.1984 o podpisaniu protokołu w sprawie utworzenia specjalnych stref chronionych na Morzu Śródziemnym

(AB1. L 68,10.03.1984, s. 36)

Decyzja Rady 77/586/EWG z 25.07.1977 o zawarciu porozumienia w sprawie ochrony Renu przed zanieczyszczeniami chemicznymi oraz porozumienia dodatkowego do podpisanego 29.04.1963 w Bernie porozumienia w sprawie międzynarodowej Komisji ds. ochrony Renu przed zanieczyszczeniami

(AB1. L 240, 19.09.1977, s. 51)

*Decyzja Rady 82/460/EWG z
24.06.1982

(AB1. L 210, 19.07.1982, s. 8)

*Decyzja Rady 85/336/EWG z
27.06.1985

(AB1 L 175, 5.07.1985, s. 36)

Rozporządzenie Rady 77/795/EWG z 12.12.1977 dot. wprowadzenia wspólnej procedury w celu wymiany informacji o jakości słodkich wód powierzchniowych we Wspólnocie

(AB1. L 334, 24.12.1977, s. 29)

*Akt o przystąpieniu Grecji z 18.05.1979 załącznik I, rozdział XIII, pkt 1b

(AB1. L 291, 19.11.1979, s. 17)

*Rozporządzenie Rady 81/856/EWG
z 19.10.1981

(AB1. L 319, 7.11.1981, s. 17)

*Rozporządzenie Komisji 84/422/EWG z
24.07.1984

(AB1. L 237, 5.09.1984, s. 15)

*Traktat o przystąpieniu Hiszpanii i Portugalii z 12.06.1985, załącznik I, rozdział X, pkt. 1d i 4

(AB1. L 302, 15.11.1985, s. 9)

*Rozporządzenie Rady 86/574/EWG z
24.11.1986

(AB1. L 335, 28.11.1986, s. 44)

Rozporządzenie Rady 86/85/EWG z 6.03.1986 dotyczące utworzenia wspólnego systemu informacyjnego ds. kontroli i zmniejszania zanieczyszczeń morza olejami i innymi niebezpiecznymi substancjami

(AB1. L 77, 22.03.1986, s. 33)

Dyrektywa Rady 73/404/EWG z 22.11.1973 dotycząca ujednoczenia przepisów prawnych obowiązujących w państwach Wspólnoty, a dotyczących detergentów

(AB1. L 347, 17.12.1973, s. 1)

*Dyrektywa Rady 82/242/EWG z
31.03.1982

(AB1. L 109, 22.04.1982, s. 1)

*Dyrektywa Rady 86/94/EWG z
10.03.1986

(AB1.L 80,25.03.1986,5. 51)

Tłumaczenie: *Wiesława Walczak,*
Ewa Cwiękała (BSE)

Weryfikacja: *Jerzy Kuryłowicz*

Opracowanie: *Andrzej Kubik* (BSE)